

ΤΟ ΠΑΙΔΪ ΣΤΟ ΚΈΝΤΡΟ

νηπιαγωγείο και πολυχώρος
στα θυμαράκια

**το παιδί
στο κέντρο:**
νηπιαγωγείο
και πολυχώρος
στα θυμαράκια

**Ντοκόπουλος - Κουράκλης Νίκος
Παπαδοπούλου Άσπασια
Παπαδοπούλου Σωτηρία**

Επιβλέπωντας: Αγγελής Γιώργος

Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ
Σεπτέμβριος 2022 | Διπλωματική Εργασία

σύνοψη

Η παρούσα διπλωματική μελετά τη δημιουργία ενός πολυχώρου - κέντρου για το παιδί καθώς και ενός νηπιαγωγείου στη γειτονιά των Θυμαρακίων. Το θέμα μας χωροθετείται σε οικόπεδο επί της οδού Λιοσίων όπου σήμερα έχουν τοποθετηθεί κοντέινερ για τη στέγαση χώρου προσχολικής εκπαίδευσης. Τέτοιου είδους νηπιαγωγεία - κοντέινερ εντοπίζονται σε όλη την Αθήνα με αποτέλεσμα την μείωση των ποιοτικών χώρων που αναφέρονται στο παιδί. Αναγνωρίζοντας την κατοικία, το πράσινο και το σχολείο ως βασικές ενότητες χώρου δραστηριοποίησης του παιδιού, επιλέγουμε να παρέμβουμε σε μία γειτονιά όπου οι χώροι αυτοί εκλείπουν, όχι μόνο με τη δημιουργία ενός χώρου εκπαίδευσης αλλά και ενός πολυχώρου που στοχεύει στην ποιοτική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου. Η παρέμβασή μας έρχεται και συμπληρώνει ένα σημείο της περιοχής με συμπαγή όρια και μεγάλες ασυνέχειες χρήσεων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη δημιουργία μιας κεντρικής χάραξης στο οικόπεδο που οδηγεί σε μία εσωτερική πλατεία και ενός κτιρίου που αρθρώνεται γύρω από την πλατεία αυτή σαν μία ενιαία γραμμή που σταδιακά χαμηλώνει και σβήνει προς τη γειτονιά. Με εργαλεία την πολλαπλότητα των οπτικών φυγών, την εκτόνωση στον δημόσιο χώρο και τη μεταβλητότητα, σχεδιάζουμε ένα οικοδομικό τετράγωνο που στεγάζει χρήσεις δημιουργικής απασχόλησης, εκπαίδευσης και παιχνιδιού, έναν χώρο συνάντησης για τη γειτονιά.

abstract

The present thesis studies the creation of a multi-use center for children, as well as a kindergarten in the neighborhood of Thymarakia. Today, our design site is occupied by containers for the purpose of preschool education. This type of kindergarten - containers can be spotted all over Athens, resulting in the reduction of quality spaces for children. Having recognized housing, green space and school as the key spaces for children, we choose a neighborhood where such spaces don't exist, to design not only an educational unit but a multi-use space that promotes quality free time. Our design proposal completes an area with vast boundaries and discontinuities of land uses. This is achieved through marking out a central route that leads to an inner square which is surrounded by a building in the form of a single line that slowly descends towards the neighborhood. Using multiple visual connections, connections to the public space and versatility, we design a place to play, create and learn, a place to meet in the neighborhood.

περιεχόμενα

Μέρος Α: Ανάλυση

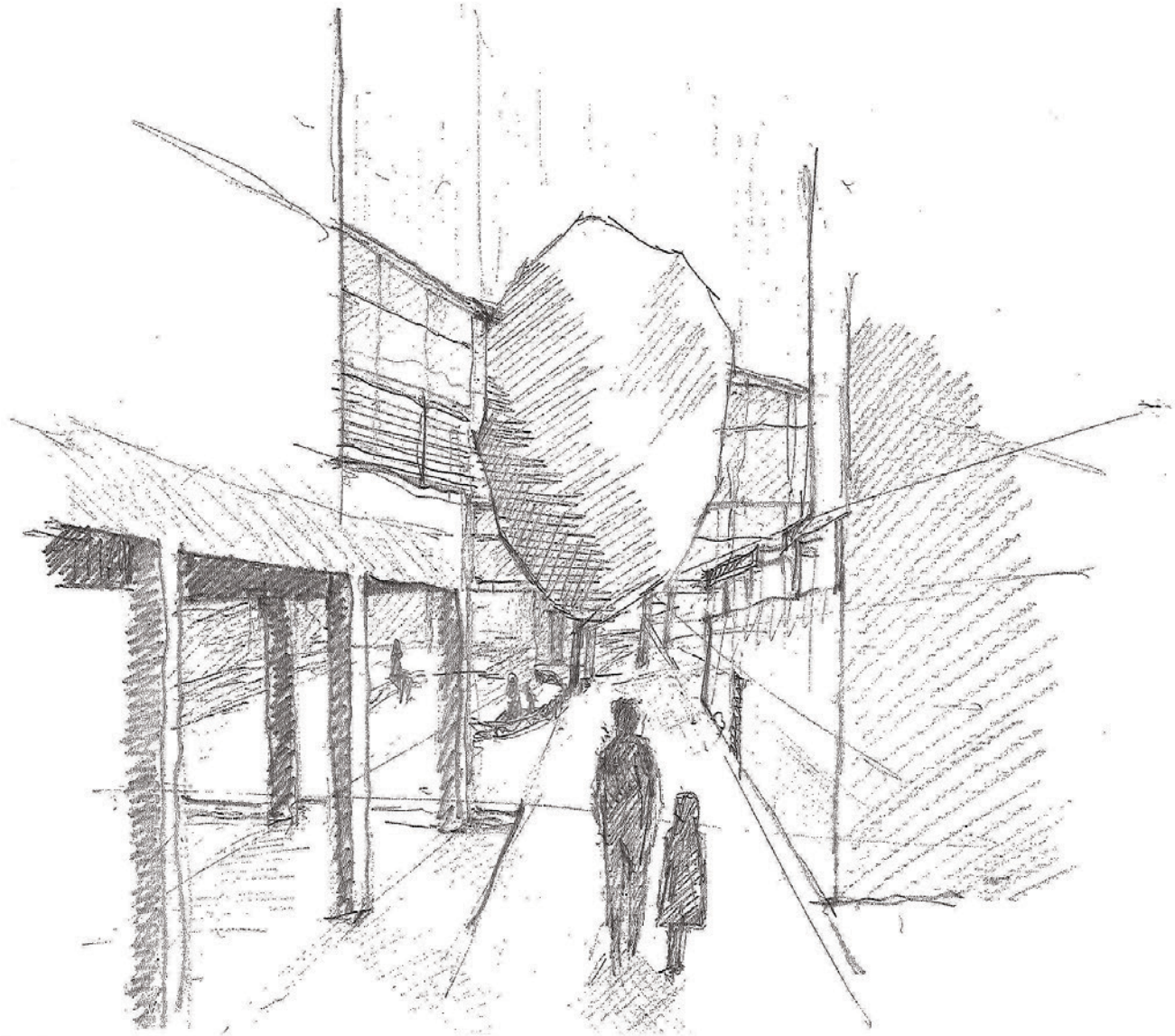
10	σχολεία - κοντέινερ στην Αθήνα
14	κατοικία - πράσινο - σχολείο
19	η περιοχή - τα θυμαράκια
24	καταγραφή περιοχής
29	το παιδί στη γειτονιά
34	το οικόπεδο

Μέρος Β: Συνθετική πορεία

41	προθέσεις στην 1/1000
46	σχεδιαστικές αρχές στην 1/500
58	πορεία στην 1/200

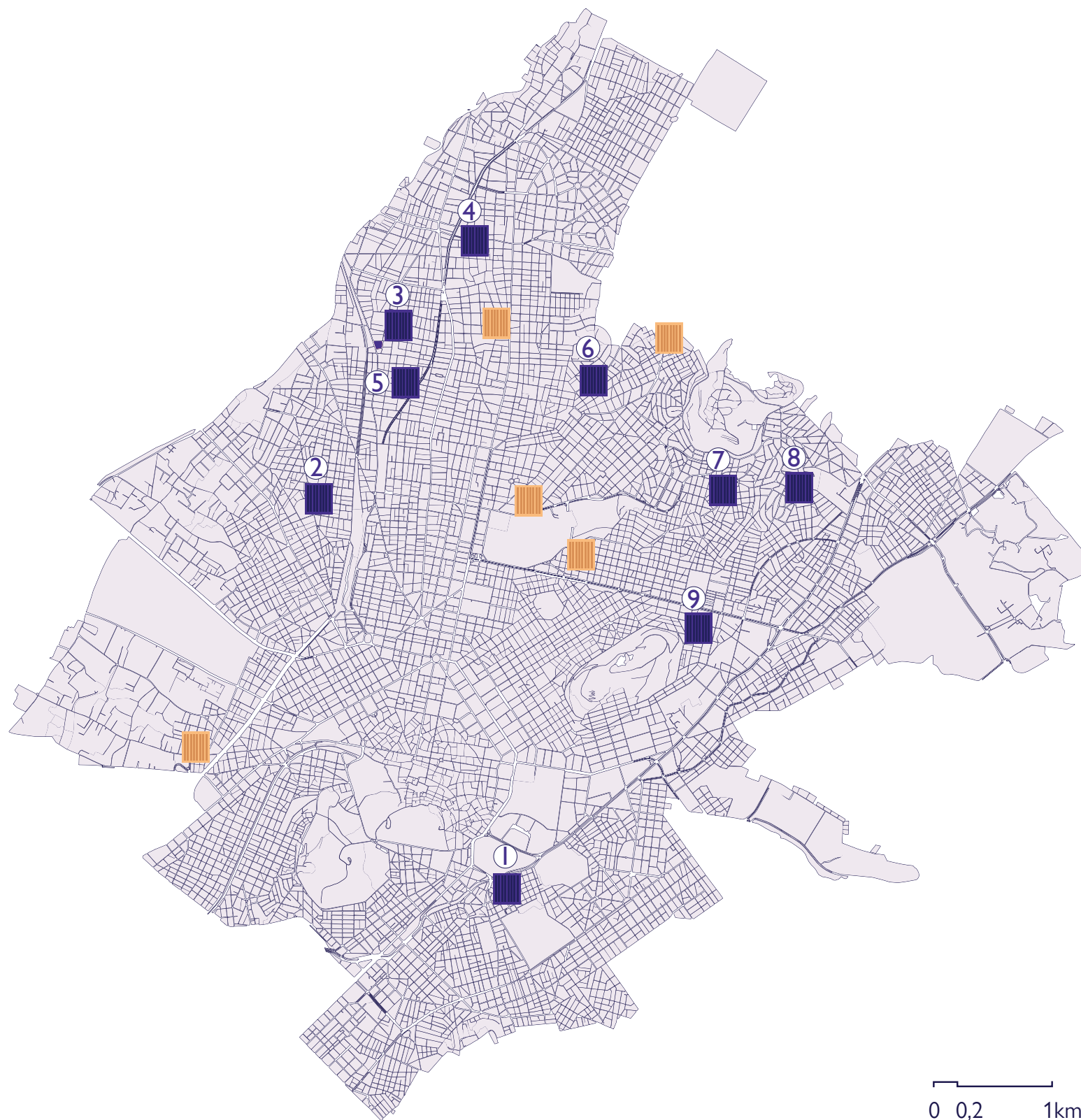
Μέρος Γ: Τελική Πρόταση

69	κτιριολογικό πρόγραμμα
74	σχέδια
96	μακέτα

μέρος α
ανάλυση

1

σχολεία / κοντέινερ στην Αθήνα

Προαύλια σχολείων όπου
τοποθετήθηκαν κοντέινερ

Οικόπεδα όπου
τοποθετήθηκαν κοντέινερ

1. Δέφνερ και Αναπαύσεως, ΜΕΤΣ / 2. Ραιδέστου και Ιωαννίνων, ΚΟΛΩΝΟΣ
3. Ζερβουδάκη και Δαγκλή, ΘΥΜΑΡΑΚΙΑ / 4. Ιακωβάτων και Ράλλη, ΠΑΤΗΣΙΑ
5. Παρασκευοπούλου, ΠΑΤΗΣΙΑ / 6. Κρίσης και Φαέθοντος, ΚΥΨΕΛΗ
7. Παπαρσένη και Κουρμά, ΠΟΛΥΓΩΝΟ / 8. Λάμψα και Φλώρου, ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ
9. Ωρολογιά, ΝΕΑΠΟΛΗ

Αφορμή για την επεξεργασία του θέματός μας αποτέλεσε **το ζήτημα στέγασης χώρων προσχολικής εκπαίδευσης με κατασκευές κοντέινερ** ανά τις γειτονιές της Αθήνας. Η πρακτική αυτή ξεκίνησε άτυπα κατά τη διάρκεια της πανδημίας με τη μορφή ‘έκτακτης λύσης’, ωστόσο τώρα γίνεται τακτική σχεδιασμού από το Δήμο Αθηναίων.

Το πρόγραμμα του Δήμου για την προσχολική εκπαίδευση περιλαμβάνει την τοποθέτηση κοντέινερ σε 9 οικόπεδα, την τοποθέτηση κοντέινερ σε προαύλια σχολείων, καθώς και τη χρήση αιθουσών σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα για τα οικόπεδα όπου τοποθετήθηκαν κοντέινερ, πολλά από αυτά αποτελούσαν άτυπους χώρους πρασίνου για τις πυκνοκατοικημένες γειτονιές του κέντρου. Το σχέδιο του Δήμου προκάλεσε έντονες αντιδράσεις των κατοίκων, τόσο για την ακαταλληλότητα των κοντέινερ για τη στέγαση νηπίων, όσο και το ζήτημα πρόσβασης στο δημόσιο χώρο. Έτσι, η πρακτική παροχής σχολικής στέγης με τη χρήση προκατ κατασκευών περνά από το προσωρινό στο μόνιμο, **οι χώροι που αφορούν το παιδί φθίνουν, δε σχεδιάζονται και η συζήτηση για την παροχή ποιοτικών χώρων στις γειτονιές τη Αθήνας που αναφέρονται στα παιδιάφαντάζει μακρινή.**

Σε νηπιαγωγεία-κοντέινερ χιλιάδες «παιδιά ενός κατώτερου θεού»

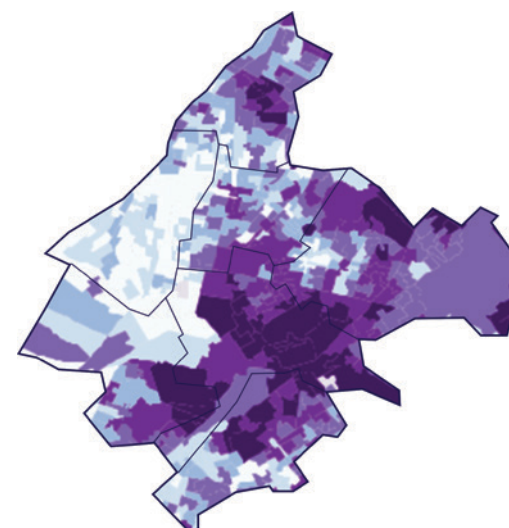
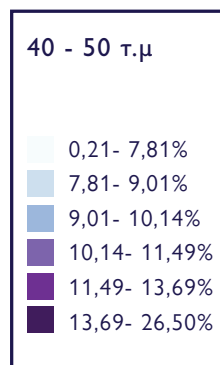
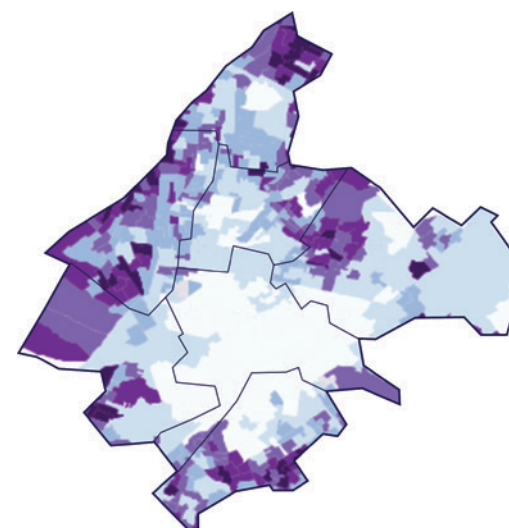
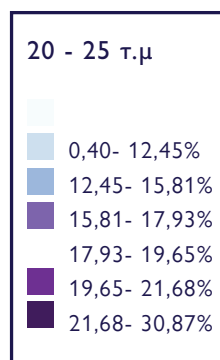
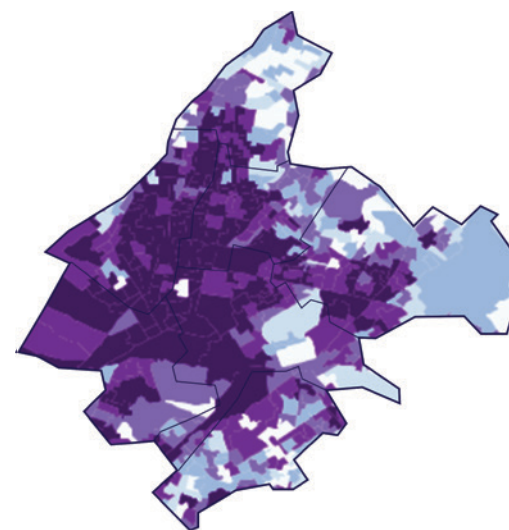
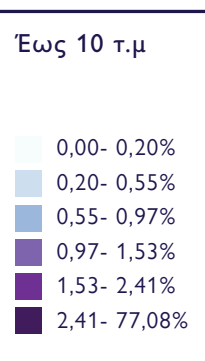

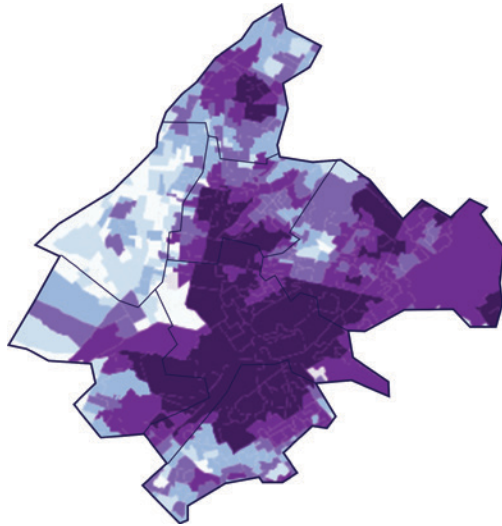
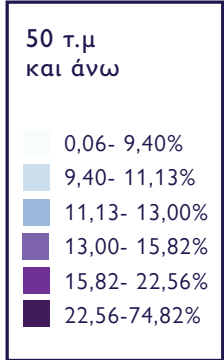
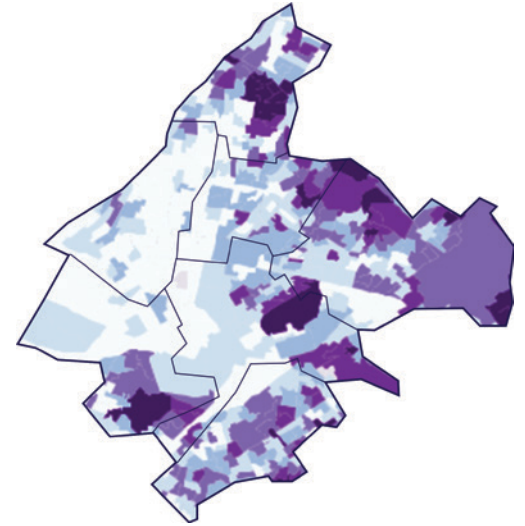
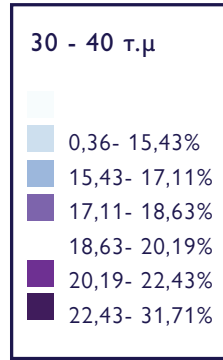
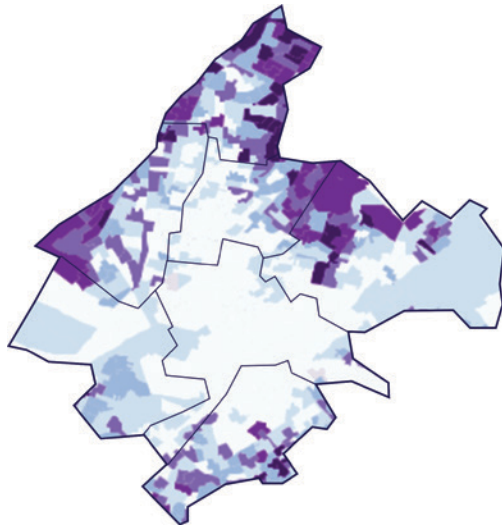
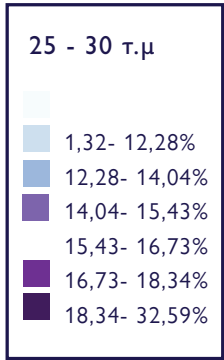
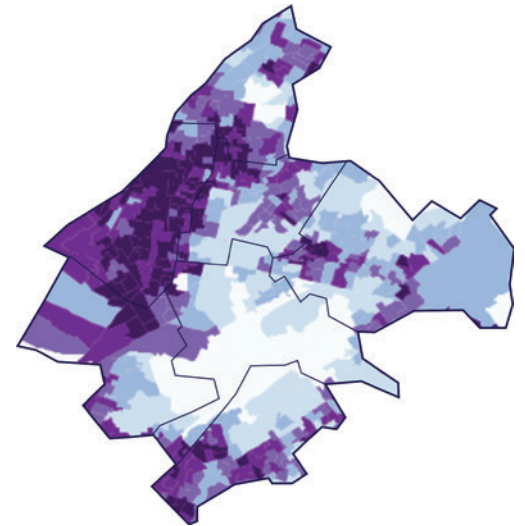
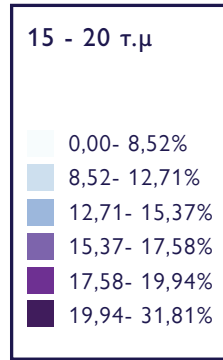
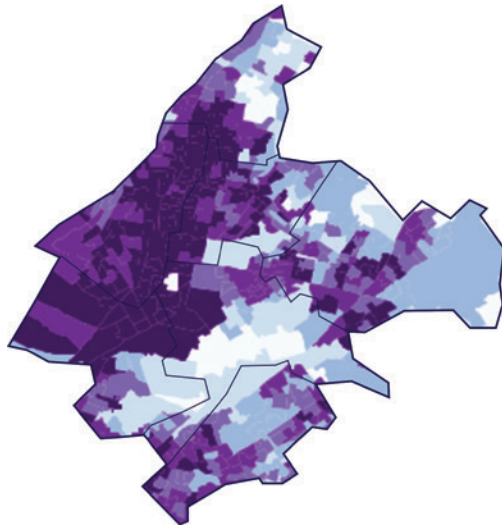
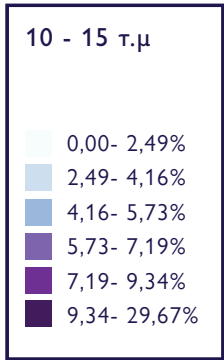
ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΚΑΙ ΓΟΝΕΙΣ ΠΛ. ΘΥΜΑΡΑΚΙΩΝ - ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ - ΣΕΠΤΕΛΙΩΝ

Κινητοποίηση σήμερα στις 6 μ.μ. ενάντια στην τοποθέτηση κοντέινερ για να στοιβαχτούν νήπια και προνήπια

2

κατοικία πράσινο σχολείο

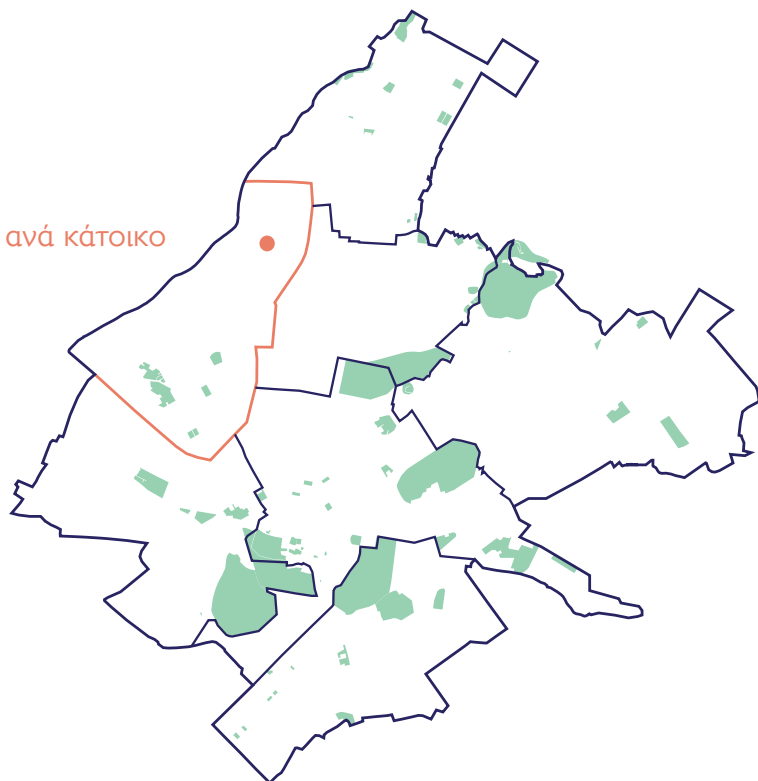

Επιφάνεια Κατοικίας ανά άτομο στο Δήμο Αθηναίων

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

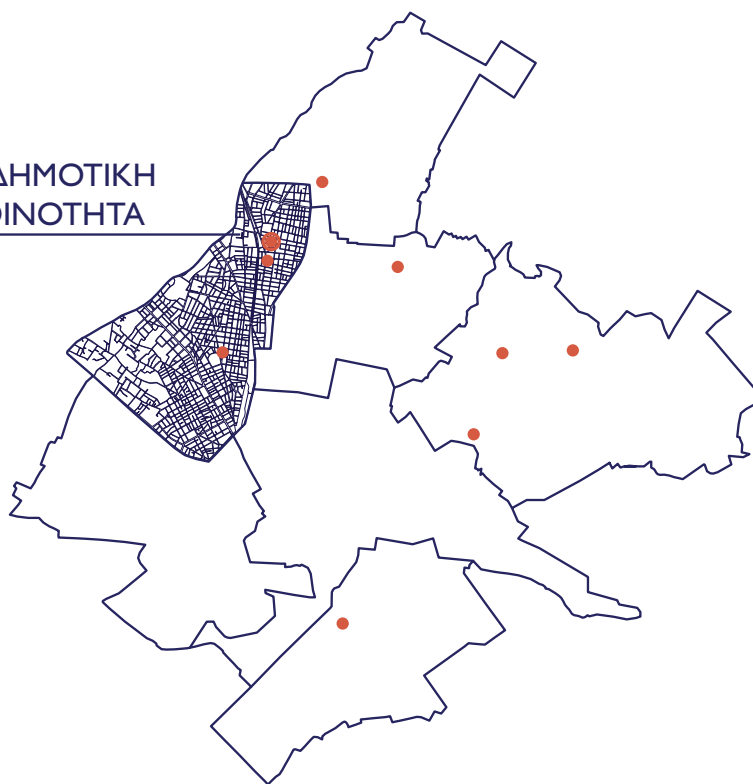
4η Δ.Κ.
2,41 τ.μ ανά κάτοικο

Χώροι πρασίνου
ανά Δημοτική Κοινότητα

4η ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Σχολεία - κοντέινερ
ανά Δημοτική Κοινότητα

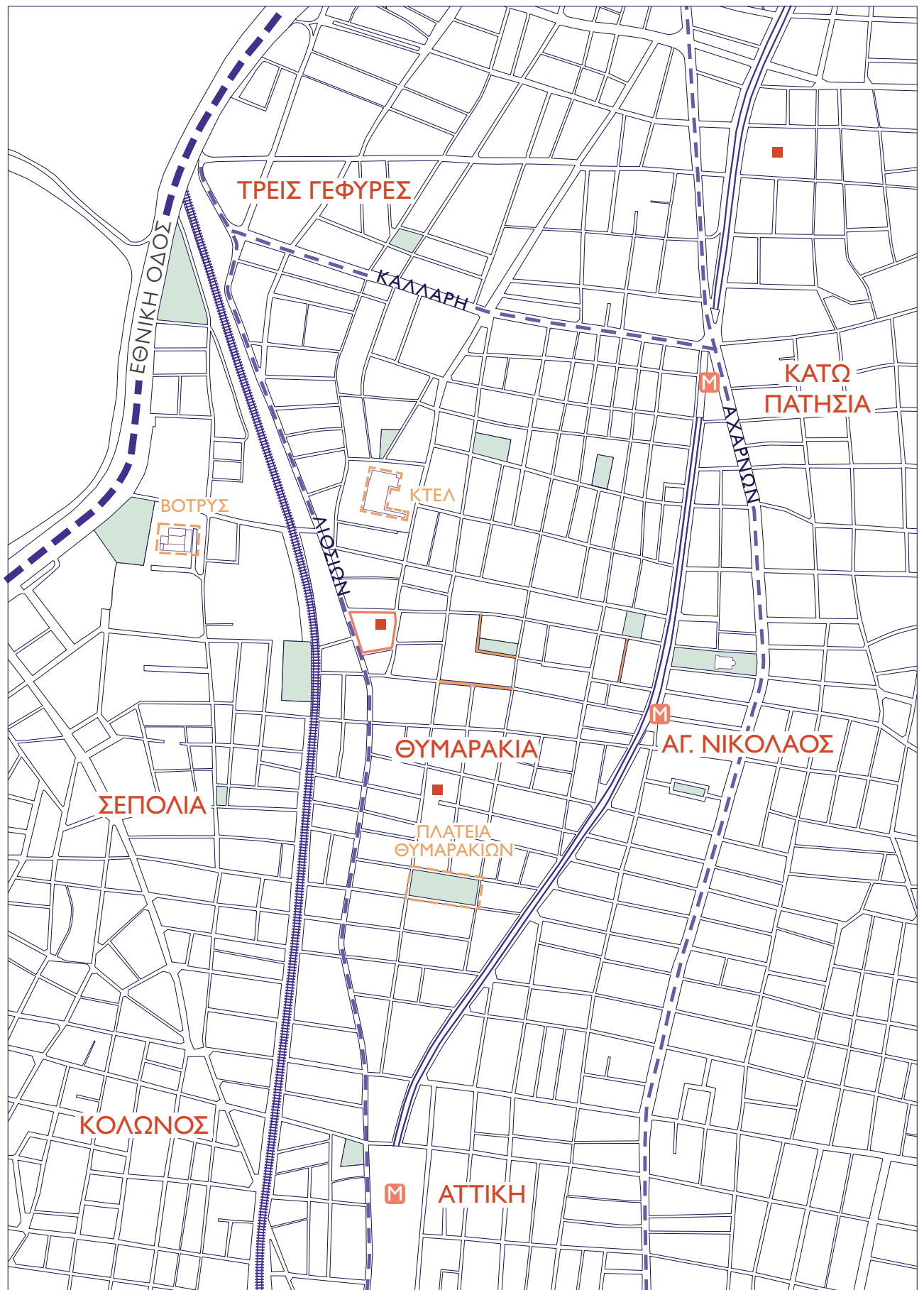
Σ' αυτό το σημείο αναγνωρίζουμε 3 βασικές ενότητες χώρων όπου δραστηριοποιείται το παιδί, τον σχολικό χώρο, τον χώρο της κατοικίας και τον χώρο πρασίνου.

Σε σχέση με το **σχολικό χώρο**, όπως είδαμε αυτός συχνά διαμορφώνεται με τρόπο ολόενα και πιο μερικό, καλύπτοντας τις ελάχιστες απαιτήσεις ύπαρξης ενός παιδιού σε αυτόν, χωρίς να ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες ενός παιδιού για παιχνίδι, κοινωνικοποίηση, ξεκούραση κλπ.

Σε σχέση με την **κατοικία**, αν δούμε τα στοιχεία που αφορούν την αναλογία τετραγωνικών κατοικίας ανά άτομο στο Δήμο Αθηναίων, βλέπουμε το εξής: Σε συγκεκριμένες περιοχές υπάρχουν υψηλότερα ποσοστά στις κατηγορίες των χαμηλών τετραγωνικών απ' ότι σε άλλες. Τα τετραγωνικά, δηλαδή, που αναλογούν στους κατοίκους των Πατησίων είναι πολύ λιγότερα απ' αυτά των κατοίκων του Μετς ή της Νεάπολης.

Σε σχέση με τους **δημόσιους χώρους και χώρους πρασίνου**, αυτοί είναι δυσεύρετοι για συγκεκριμένες περιοχές. Παρατηρώντας το χάρτη όπου ενδεικτικά σημειώσαμε τους περισσότερους από αυτούς, βλέπουμε ότι η **κατανομή τους είναι εξαιρετικά άνιση**. Στις νοτιοανατολικές περιοχές του Δήμου συγκεντρώνονται σημαντικές πυρήνες πράσινων χώρων, ενώ σε περιοχές όπως η 4η και η 5η Δημοτική Κοινότητα, οι χώροι αυτοί είναι ελάχιστοι, με το μεγαλύτερο να αποτελεί το πάρκο της Ακαδημίας Πλάτωνος. Έτσι ενώ στο μέσο κάτοικο του Δήμου Αθηναίων αντιστοιχούν 6,8τ.μ. πρασίνου, στον κάτοικο της 4ης Δημοτικής Κοινότητας αντιστοιχούν 2,4 τ.μ.

Μέσα από τη μελέτη των στοιχείων αυτών, αποφασίσαμε να παρέμβουμε στις γειτονιές αυτές με τους λιγοστούς δημόσιους χώρους και τα λιγοστά τετραγωνικά κατοικίας ανά κάτοικο. Αναγνωρίζουμε τόσο τη **σημασία** της δημιουργίας υπαίθριων χώρων σε αυτή, τόσο και της **δημιουργίας ενός διαφορετικού τύπου χώρου, ενός κέντρου που αναφέρεται στην ποιοτική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, που αναφέρεται στα παιδιά αλλά και στη γειτονιά που το περιβάλλει**.

3

η περιοχή τα θυμαράκια

Χάρτης αναγνώρισης
περιοχής

- ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΟΔΟΙ
- ▬ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΡΕΝΟΥ
- ▬▬ ΓΡΑΜΜΕΣ ΗΣΑΠ
- ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ
- ▬ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ
- ▬▬ ΤΟΠΟΣΗΜΑ
- ▭ ΟΙΚΟΠΕΔΟ
- ΣΧΟΛΕΙΑ - ΚΟΝΤΕΙΝΕΡ

0 50 200 500m

Στη συνέχεια εστιάζουμε στην ευρύτερη περιοχή της παρέμβασής μας, τα **Θυμαράκια**. Πρόκειται για μία γειτονιά που μαζί με τον Κολωνό, τα Σεπόλια και την Ακαδημία Πλάτωνος αποτελούν τη 4η Δημοτική Κοινότητα του Δήμου Αθηναίων. Τα Θυμαράκια αναπτύχθηκαν σαν περιοχή σε αναλογία με τα γειτονικά τους Πατήσια. Στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια διατηρήθηκε ο εξοχικός χαρακτήρας της περιοχής, προσελκύοντας χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα. Τα στρώματα αυτά ξεκίνησαν την ανοικοδόμηση της περιοχής μέσω της αυτοστέγασης ενώ από τη δεκαετία του '70 και έπειτα η περιοχή εντάχθηκε στο συμβατικό σύστημα της αντιπαροχής που ακολούθησε όλη η πρωτεύουσα.

Παρατηρώντας τα Θυμαράκια στο χάρτη, βλέπουμε **πολλούς κεντρικούς οδικούς άξονες να ορίζουν και να διαχωρίζουν την περιοχή**. Στα δυτικά προς τα Σεπόλια συναντάμε τις γραμμές του τρένου και τη λεωφόρο Κωνσταντινουπόλεως και στη συνέχεια την οδό Λιοσίων. Στα Ανατολικά συναντάμε τις γραμμές του ΗΣΑΠ, την οδό Ιωνίας και την οδό Αχαρνών. Ταυτόχρονα η Εθνική Οδός στα βορειοδυτικά προσθέτει ακόμα ένα υπερτοπικό όρο.

Κατ'αυτόν τον τρόπο, ενώ η περιοχή γειτνιάζει άμεσα με άλλες περιοχές του κέντρου της πόλης, αυτές οι έντονες κάθετες κατατμήσεις αποκλείουν τη σύνδεση της με τις γειτονικές περιοχές αλλά και με το ευρύτερο κέντρο. Στο χάρτη επίσης σημειώνουμε τις πλατείες και τους δημόσιους χώρους της περιοχής. Η γειτονιά έχει κύρια εκτόνωση στην **πλατεία Αθανασίου Διάκου** ενώ σημαντικό υπερτοπικό τοπόσημο αποτελεί ο σταθμός **ΚΤΕΛ** επί της Λιοσίων.

Όλα αυτά που περιγράψαμε συχνά δημιουργούν ασυνέχειες στον τοπικό ιστό. Για παράδειγμα ενώ τα Θυμαράκια αποτελούν μια τυπική περιοχή κατοικίας, στο όριο που θέτει η οδός **Λιοσίων** συγκεντρώνονται χρήσεις όπως βουλκανιζατέρ, συνεργεία, χρωματοπωλεία και αποθήκες δημιουργώντας μια **ιδιόμορφη και αντιθετική** κατάσταση, καθορίζοντας τη **φυσιογνωμία** της περιοχής.

ΣΕΠΟΛΙΑ

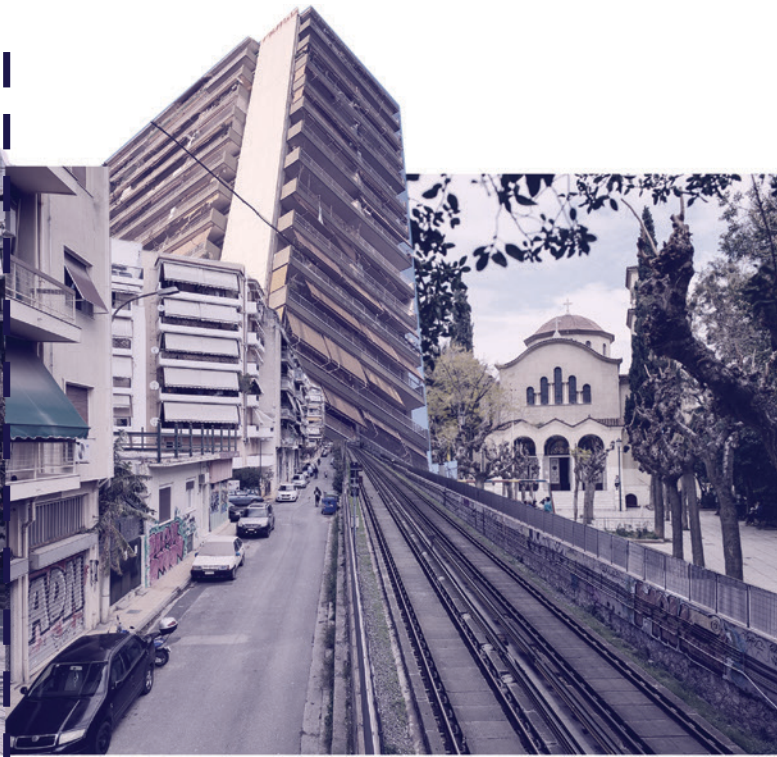
ΤΡΕΝΟ

ΝΩΣΙΟΙΝ

ΘΥΜΑΡΑΚΙΑ

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΠΛΗΘΗ

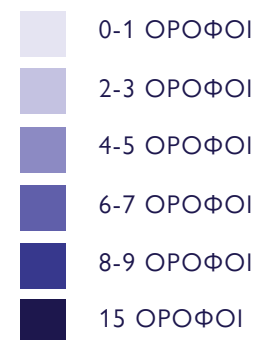

ΛΙΟΣΙΩΝ

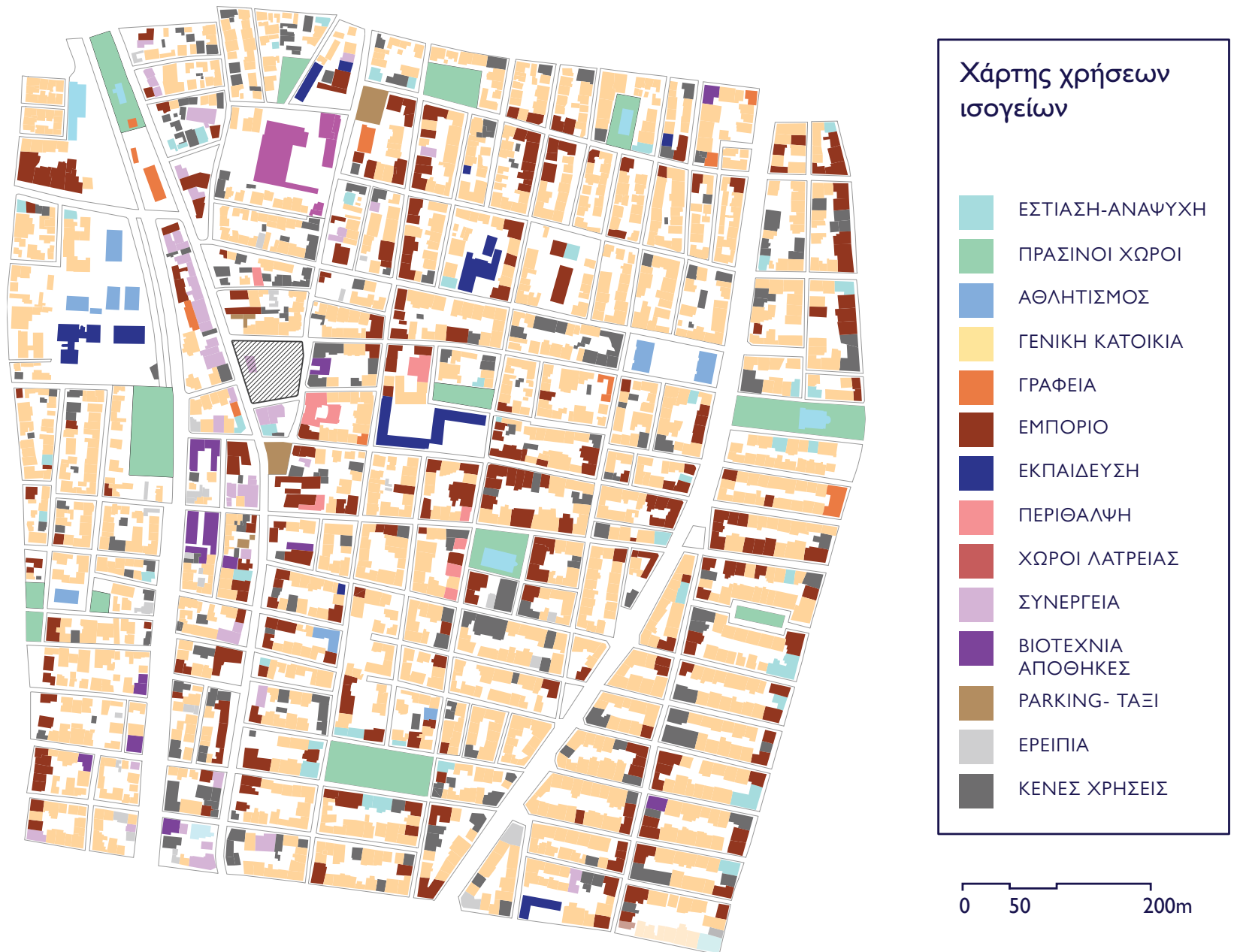
4 καταγραφή περιοχής

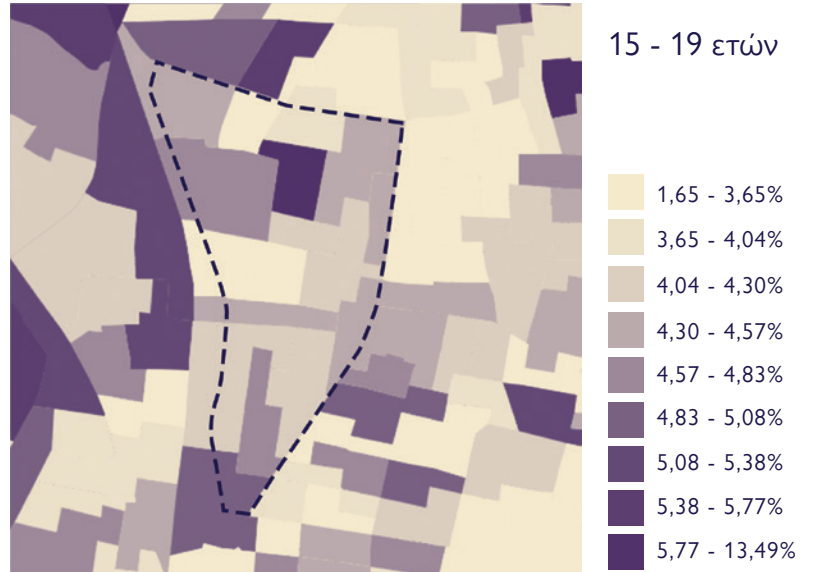
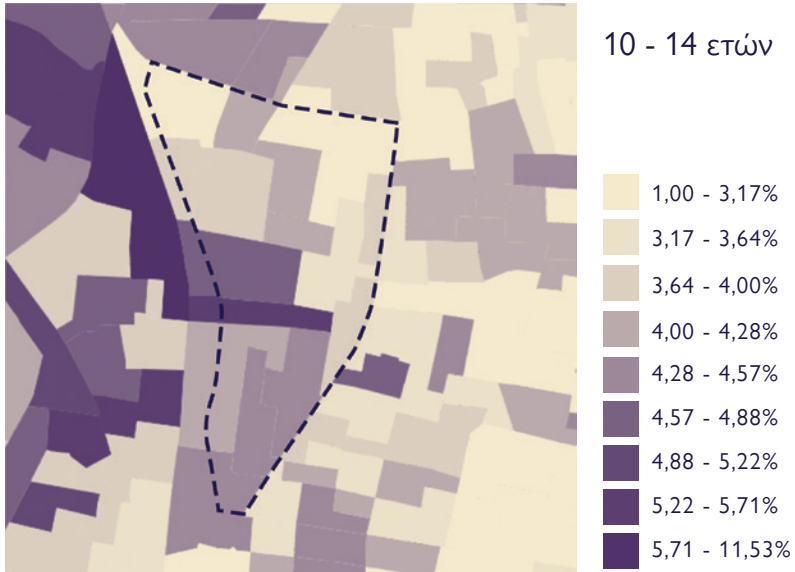
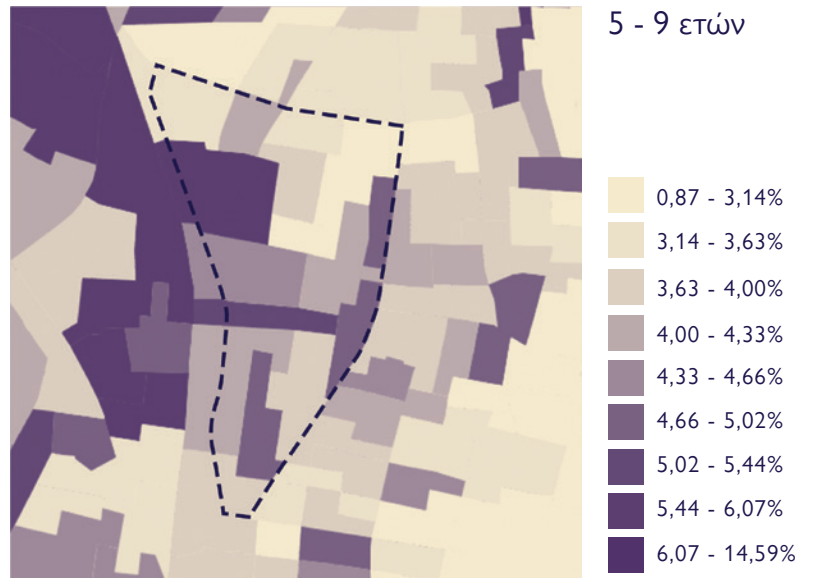
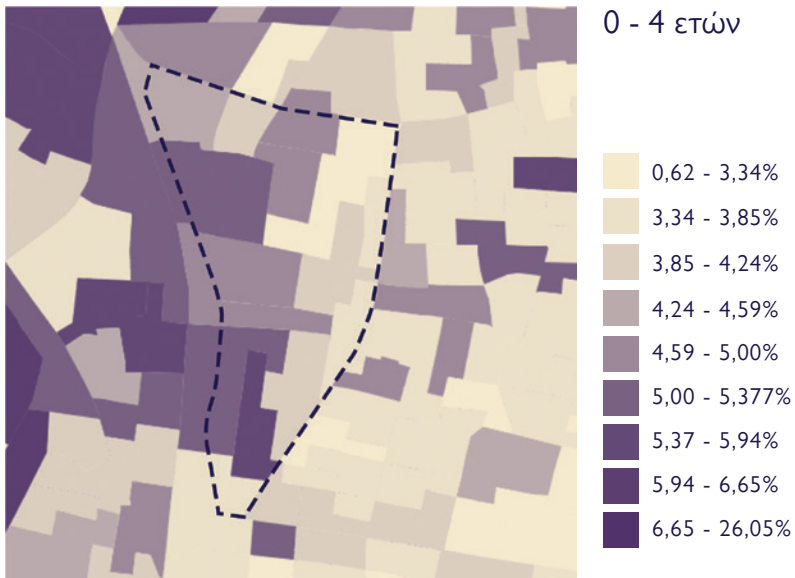

Χάρτης υψών

0 50 200m

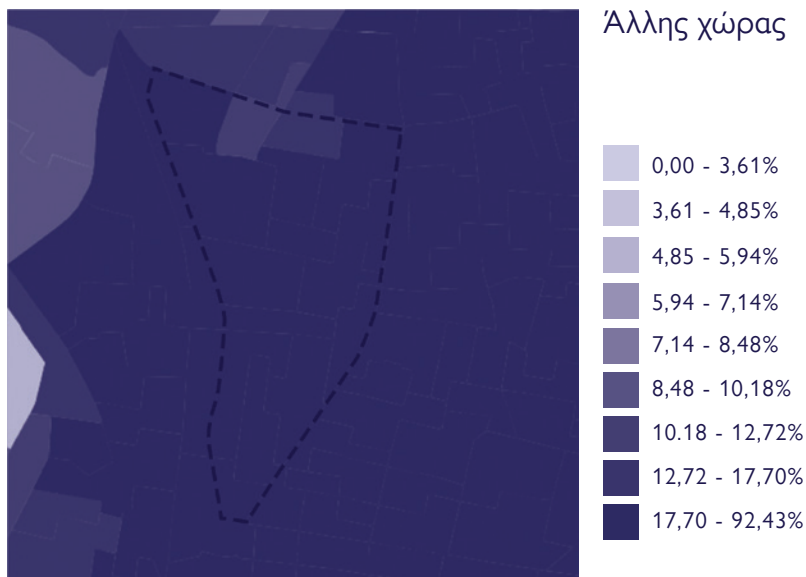
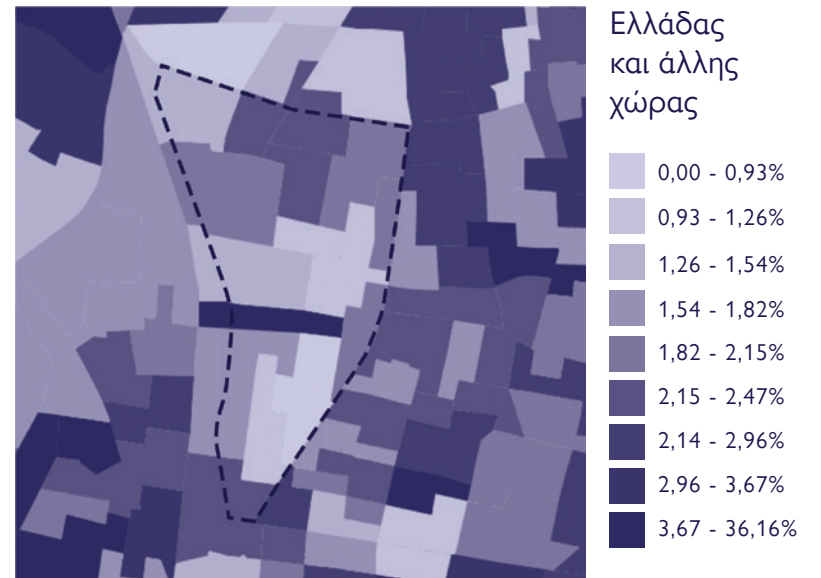
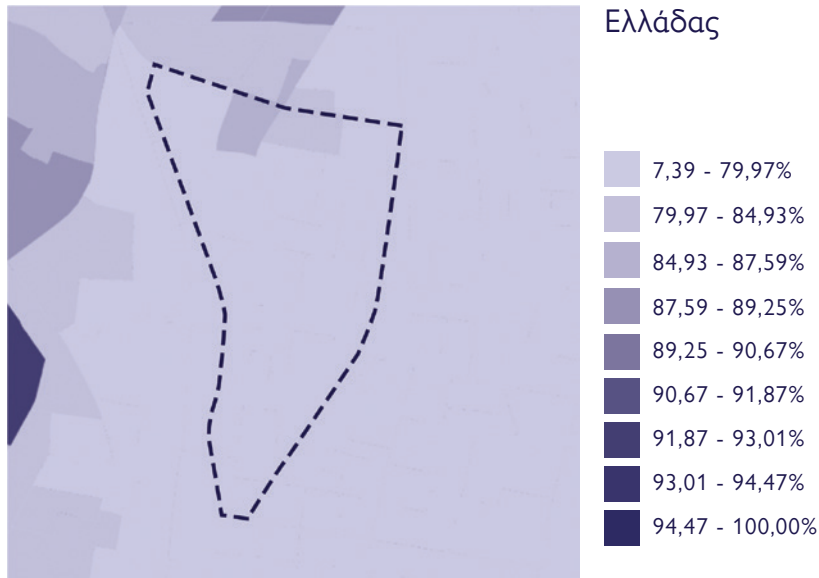

ηλικία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

υπηκοότητα

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

5

το παιδί στην περιοχή

Χάρτης χώρων παιδιού

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΣΧΟΛΕΙΑ

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

ΧΩΡΟΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ

Έχοντας θέσει το πλαίσιο για τους χώρους του παιδιού στο ευρύτερο κέντρο της Αθήνας, χαρτογραφήσαμε τους χώρους του παιδιού στην κλίμακα των Θυμαρακίων. Σημειώνουμε τα σχολεία, τα νηπιαγωγεία, τους δημόσιους χώρους και χώρους αθλητισμού, τις εξοπλισμένες παιδικές χαρές. Ψάχνοντας για χώρους που αφορούν εξωσχολικές δραστηριότητες δε βρήκαμε παρά μόνο ένα κλειστό πλέον κέντρο δημιουργικής απασχόλησης.

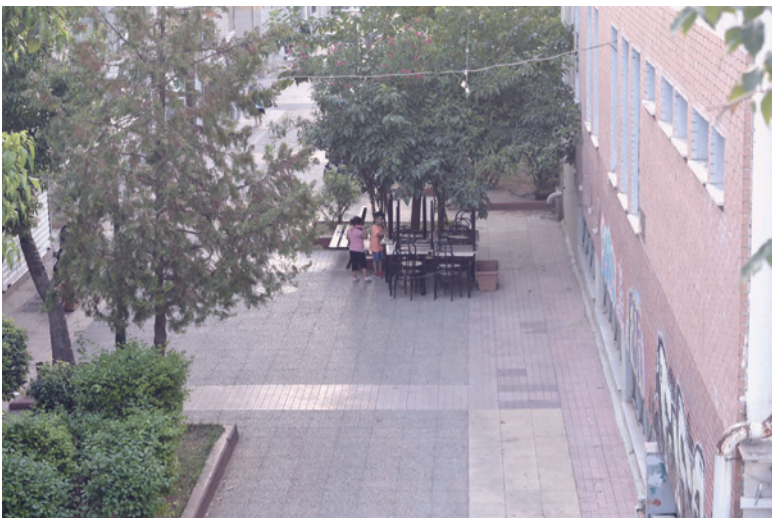
Στα πλαίσια της ανάγνωσης των υποδομών, παροχών και χώρων για το παιδί, ξεχωρίζουμε 5 βασικά στοιχεία ως προθέσεις στον σχεδιασμό για το παιδί. Ο πρώτος βασικός άξονας είναι η **σύνδεση με τη γειτονιά**, η επαφή με την πόλη. Σ' αυτόν τον πυκνό αστικό ιστό με τους λιγοστούς δημόσιους χώρους και τους μεγάλους οδικούς άξονες, καταλαβαίνουμε πως **ο σχεδιασμός για το παιδί** δε θα μπορούσε να είναι αποκομμένος από τη γειτονιά, αλλά να είναι σε οργανική σύνδεση, να στρέφεται προς αυτήν, **να παραλαμβάνει δραστηριότητες που αυτοδιοργανωμένα στεγάζονται σε πεζοδρόμους, έξω από σχολεία, πλατείες που δεν έχουν τις κατάλληλες υποδομές.**

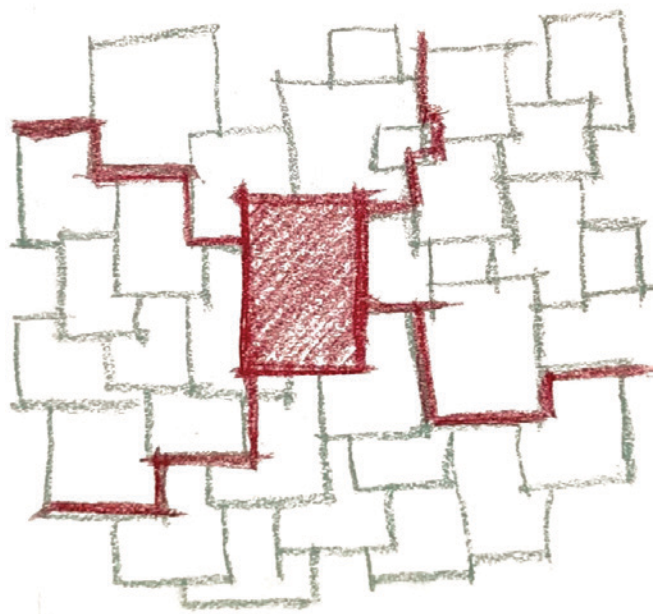
Δεύτερο στοιχείο είναι η **φωλιά**. Ονομάζουμε φωλιά τη λογική με την οποία δημιουργούνται **χώροι οικείοι, ασφαλείς και ελκυστικοί για το παιδί**, που αφήνουν περιθώριο για την αυτενέργεια του, για οικειοποίηση.

Τρίτη έννοια είναι αυτή της **αυλής**. Η έννοια αυτή προσεγγίζει τον πράσινο και ανοιχτό χώρο ο οποίος εκκλίπει από την περιοχή. Σημαντικό για εμάς είναι η συγκέντρωση **πολλαπλών εκτονώσεων** σε αυτή, ενθαρρύνοντας τη συλλογικοποίηση με τρόπο που η αυλή γίνεται **χώρος συνάντησης.**

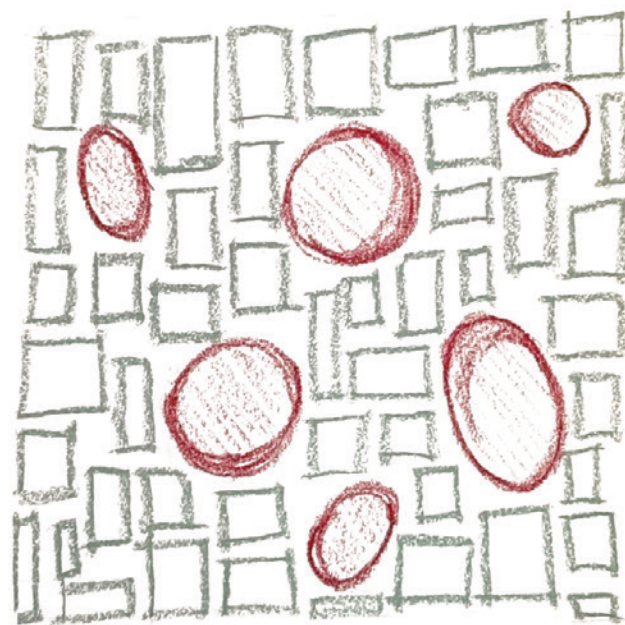
Τέταρτη έννοια είναι η έννοια του **παιχνιδιού**, η οποία αφορά τη λογική με την οποία επιλέγουμε να σχεδιαστεί ο χώρος. Θέλουμε ο σχεδιασμός μας να διαφοροποιείται από το αποστειρωμένο σχολικό κτίριο με τις πολύ αυστηρά διατυπωμένες λειτουργίες, να διέπεται από μεταβλητότητα, παρέχοντας πολλαπλά ερεθίσματα.

Τελευταία έννοια είναι αυτή του **κατωφλιού**, που αφορά τη **δημιουργία μίας ενδιάμεσης ζώνης** για το παιδί και διευκολύνει τη μετάβαση από τον αστικό ιστό στον χώρο απασχόλησης, από το σπίτι στο σχολείο, από την πόλη στην αίθουσα.

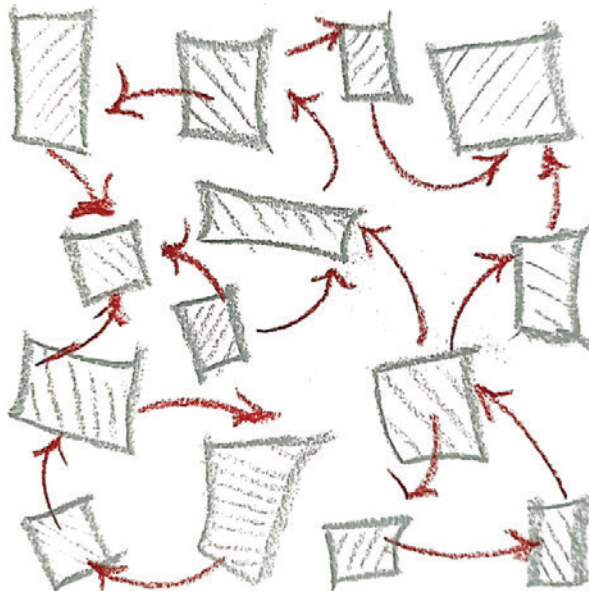
‘σύνδεση με τη γειτονιά’

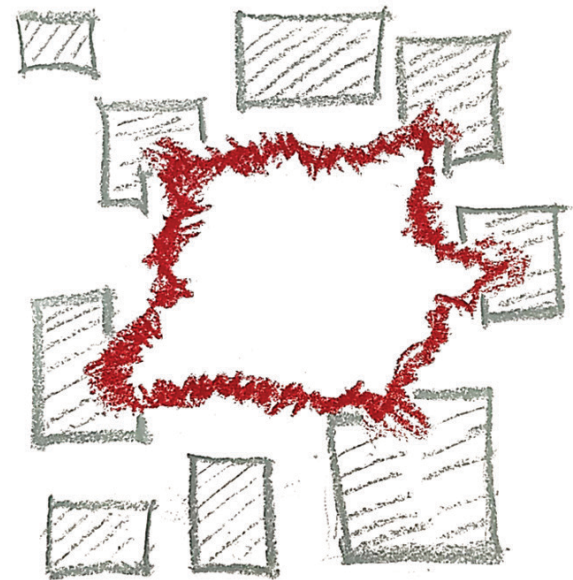
‘φωλιά’

‘αυλή’

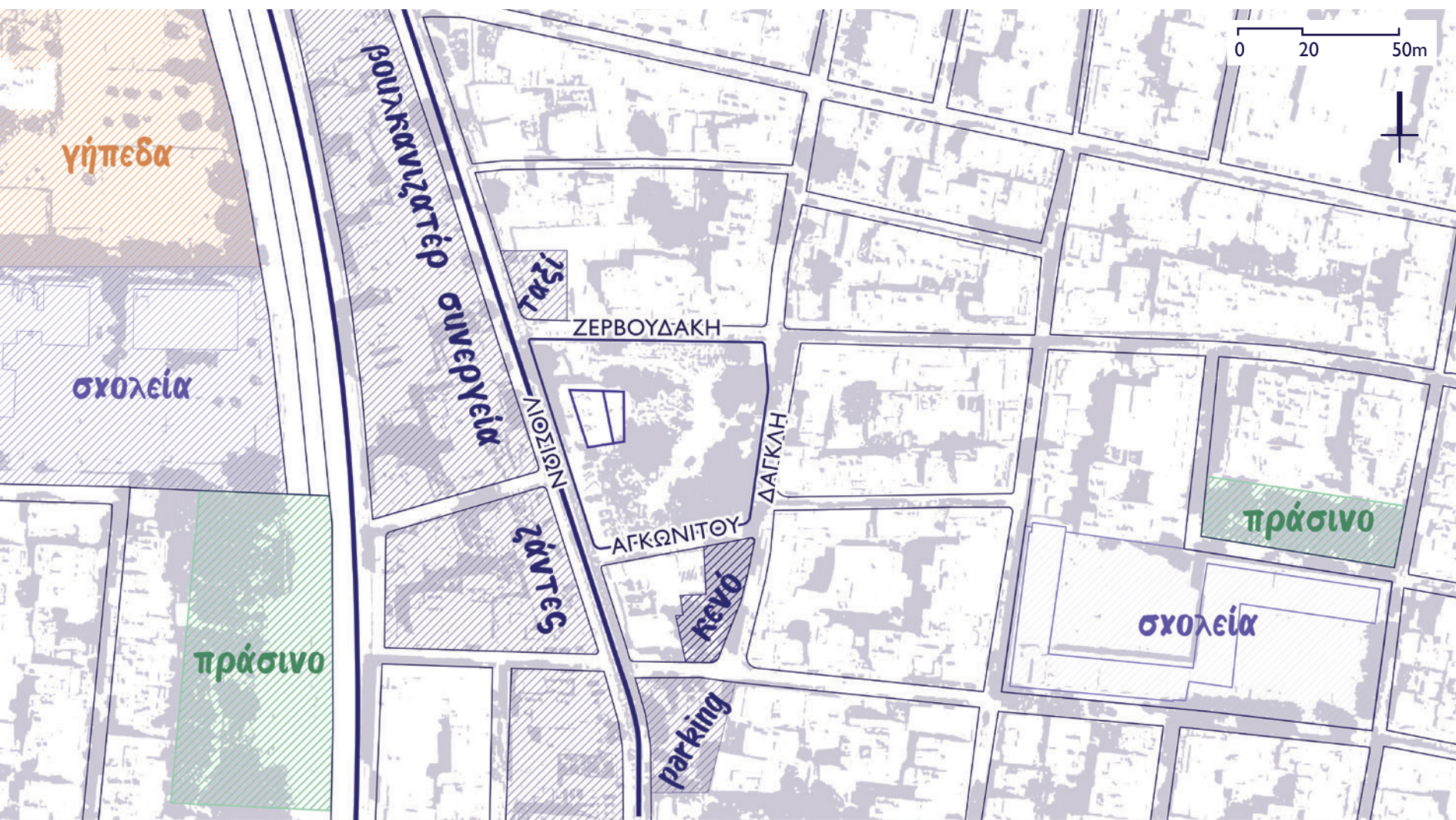
‘παιχνίδι’

‘κατώφλι’

6

ΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Το οικόπεδο στο οποίο παρεμβαίνουμε βρίσκεται επί των οδών **Λιοσίων, Ζερβουδάκη, Δαγκλή και Αγκωνίτου**. Προσεγγίζοντας τα μέτωπα αυτά κατά τις επισκέψεις μας παρατηρούμε ότι συγκεντρώνουν όλα τα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Ξεκινώντας από την οδό **Λιοσίων**, αυτή αποτελεί ένα ξεκάθαρο όριο. Σε αυτό συναντάμε μιά σειρά από **συνεργεία** αυτοκινήτων, μάντρες με **ελαστικά** και ανταλλακτικά, χώρους ενοικίασης **ταξί**, μεταξύ άλλων διάσπαρτων χρήσεων. Μαζί με την οδό Κωνσταντινουπολεως και τις **γραμμές του τρένου**, αποτελούν ένα αρκετά συμπαγές **όριο**, μεταξύ του οικοπέδου μας και των σχολείων-γηπεδων που βρίσκονται σε μικρή απόσταση από αυτό.

Στο μέτωπο της οδού Λιοσίων, και σε κεντρική θέση στο οικόπεδο υπάρχει μια **πολυκατοικία 5 ορόφων**. Στο οικόπεδο της παρέμβασης, εντοπίζουμε στο πάνω μέρος τα **κοντέινερ** του νηπιαγωγείου ενώ το υπόλοιπο οικοδομικό τετράγωνο παραμένει **κενό** και περιφραγμένο με συρματοπλεγμα. Πρώτο σημαντικό στοιχείο για τις μετέπειτα παρεμβάσεις μας, είναι το γεγονός πως στο **ισόγειο της πολυκατοικίας**, στο οποίο βρίσκουμε 2 χώρους, εκ των οποίων ο ένας δεν χρησιμοποιείται. Δεύτερο σημαντικό στοιχείο, δίπλα από το χωρίς χρήση ισόγειο χώρο και σε νοητή συνέχεια με την απέναντι πλευρά της οδού Λιοσίων, υπάρχει μια **ανολοκλήρωτη χάραξη οδού**, η οποία θα διέτρεχε το χώρο του οικοπέδου καταλήγοντας στην οδό Δαγκλή.

Η οδός **Δαγκλή**, είναι το βασικό μέτωπο προς την **γειτονιά** των Θυμαρακιων, ένας άξονας στον οποίο καταλήγουν όλοι οι κάθετοι μικρότεροι δρόμοι που έρχονται από τη γειτονιά. Αντίθετα από την Λιοσίων, θεωρούμε πως το μέτωπο αυτό ανοίγεται προς την περιοχή, είναι εύκολα προσβάσιμο από πεζούς και γειτνιάζει με τον χώρο των σχολείων και της διπλανής πλατείας. Η **έντονη αντίθεση** που παρουσιάζει σαν όριο με αυτό της Λιοσίων είναι ένα στοιχείο το οποίο αξιοποιούμε και μετέπειτα στον σχεδιασμό μας.

Στην οδό **Ζερβουδάκη**, κρατάμε σαν σημαντικό στοιχείο το γεγονός ότι συναντάμε μια σειρά από **ψηλά κτήρια** που διαμορφώνουν μια συμπαγή κορυφογραμμή. Σε αντίθεση, στην οδό **Αγκωνίτου**, ακριβώς απέναντι της, συναντάμε ένα ισόγειο κτίσμα ενώ το υπόλοιπο οικοδομικό τετράγωνο παραμένει **κενό**. Τέλος, κάτω από αυτό, συναντάμε ένα επίσης κενό οικόπεδο όπου έχει διαμορφωθεί ένας άτυπος χώρος στάθμευσης οχημάτων. Όλα αυτά συνθέτουν μια **αλυσίδα ασυνεχών - ασύνδετων μεταξύ τους χωρών και χρήσεων**.

μέρος β
πορεία εργασίας

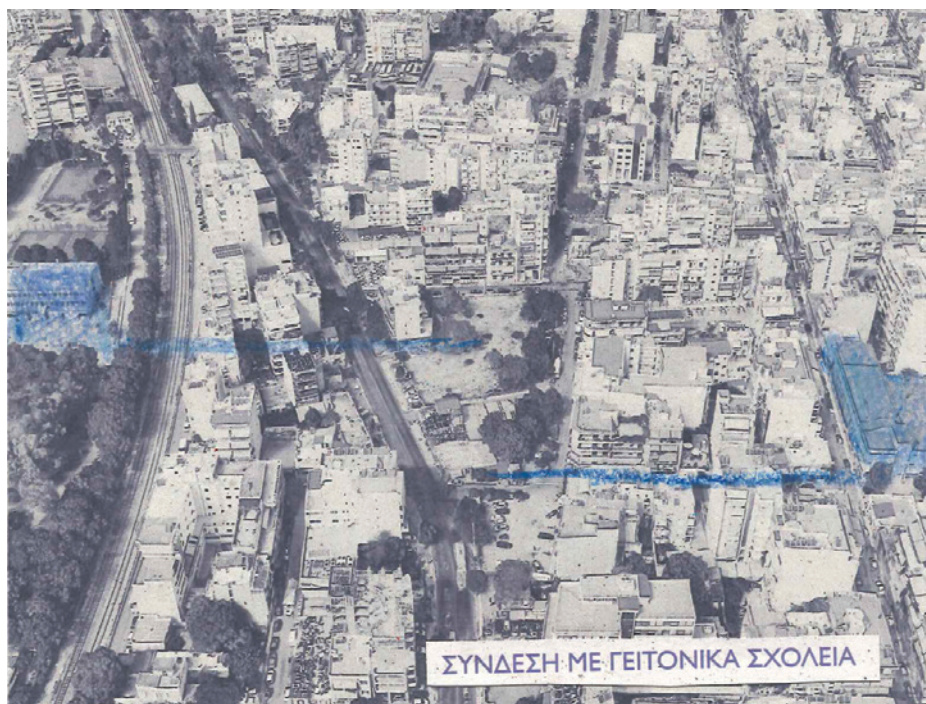
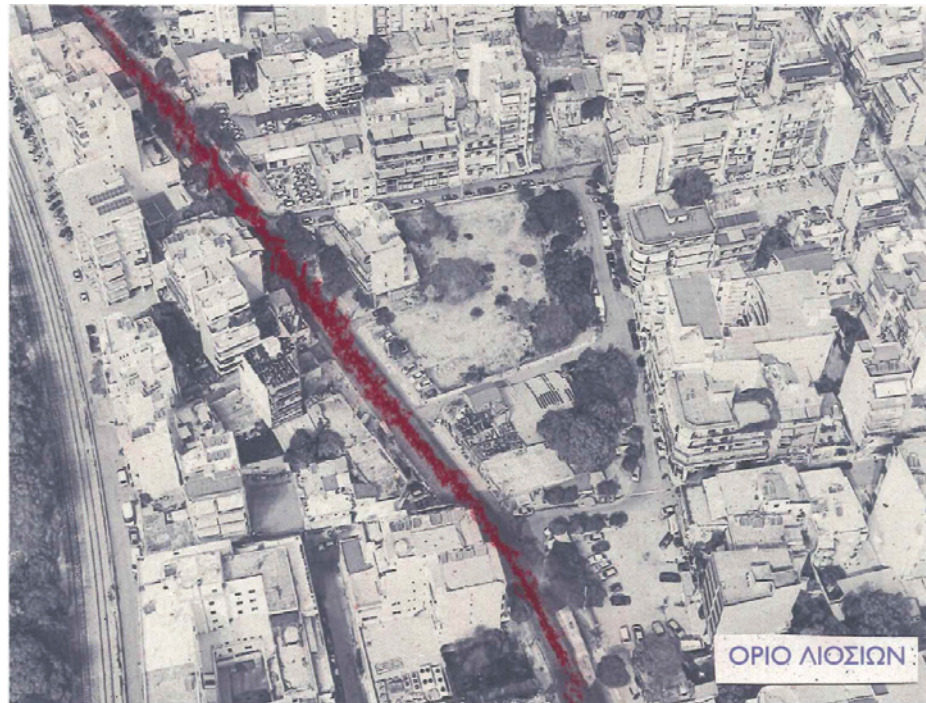
1

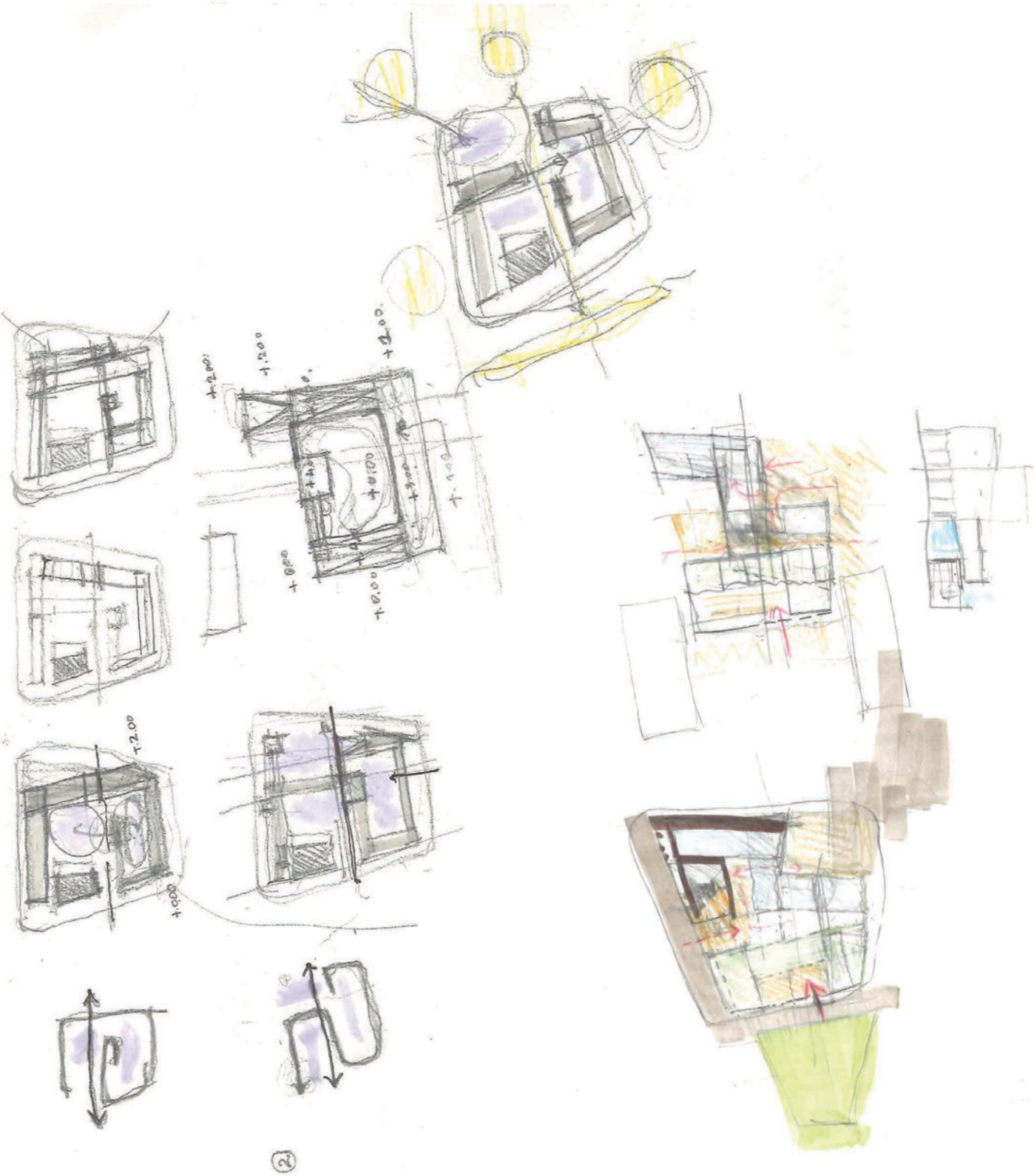
προθέσεις στην 1/1000

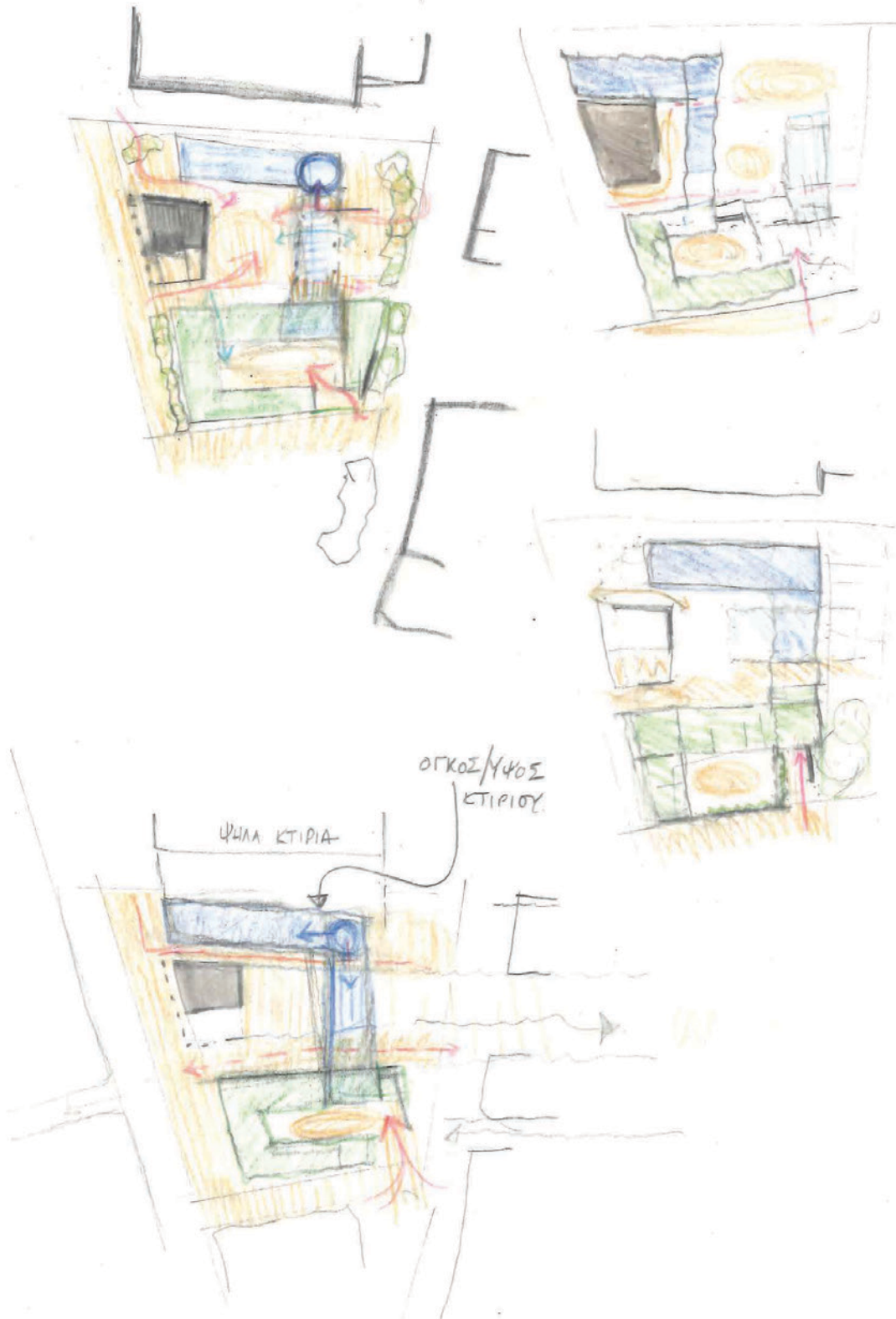
Με στόχο την αναδιαμόρφωση της σημερινής κατάστασης ασυνέχειας που περιγράψαμε, διατυπώνουμε τέσσερις αρχικές προθέσεις.

1. διατήρηση και συνέχιση της παρώδιας στοάς που υφίσταται ήδη μπροστά από την πολυκατοικία του οικοπέδου μας.
2. δημιουργία σύνδεσης μεταξύ των σχολείων που υπάρχουν εκατέρωθεν του οικοπέδου (Σεπόλια και Θυμαράκια)
2. διαχείριση του ορίου της Λιοσίων με τη διαμόρφωση ενός συνεχούς μετώπου που επιτρέπει και 'φιλτράρει' τη παραπάνω σύνδεση των δύο περιοχών.
4. πεζοδρόμηση της οδού Αγκωνίτου και διαμόρφωση πράσινου χώρου στο χωρίς χρήση οικοδομικό τετράγωνο.

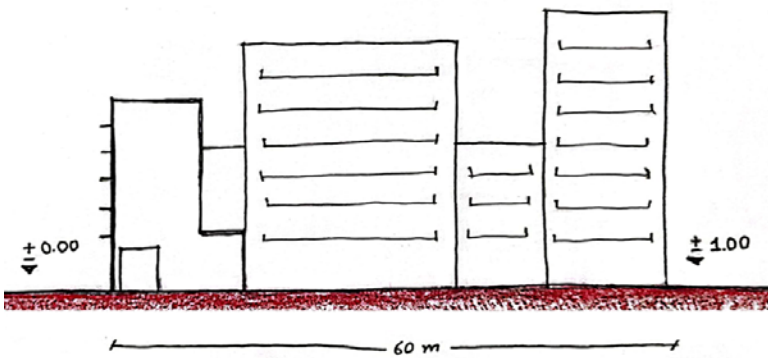

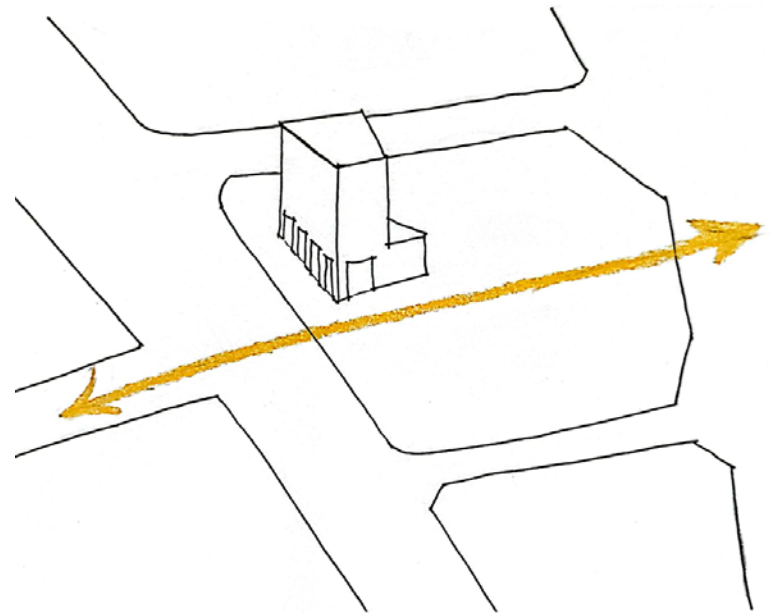

2

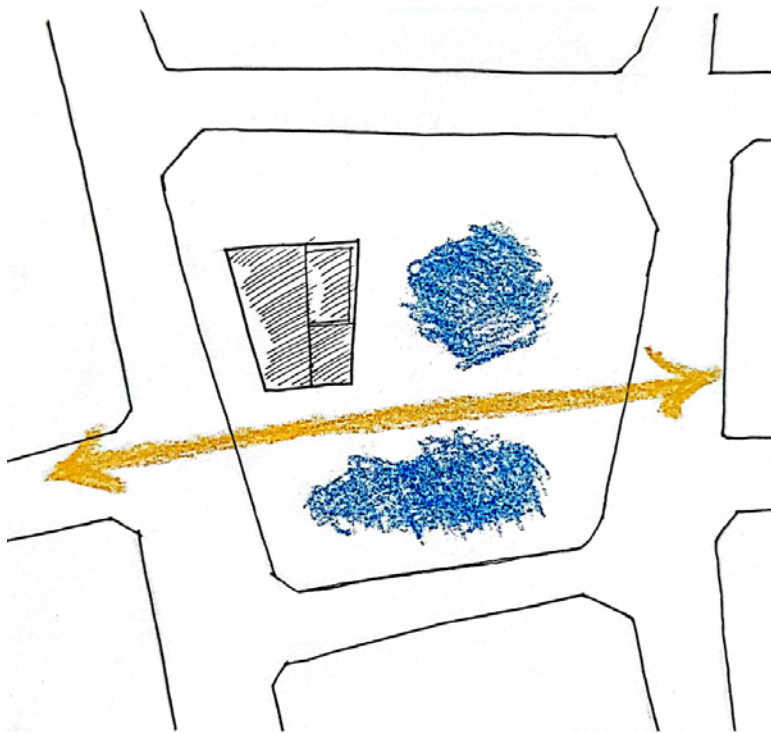
σχεδιαστικές αρχές στην 1/500

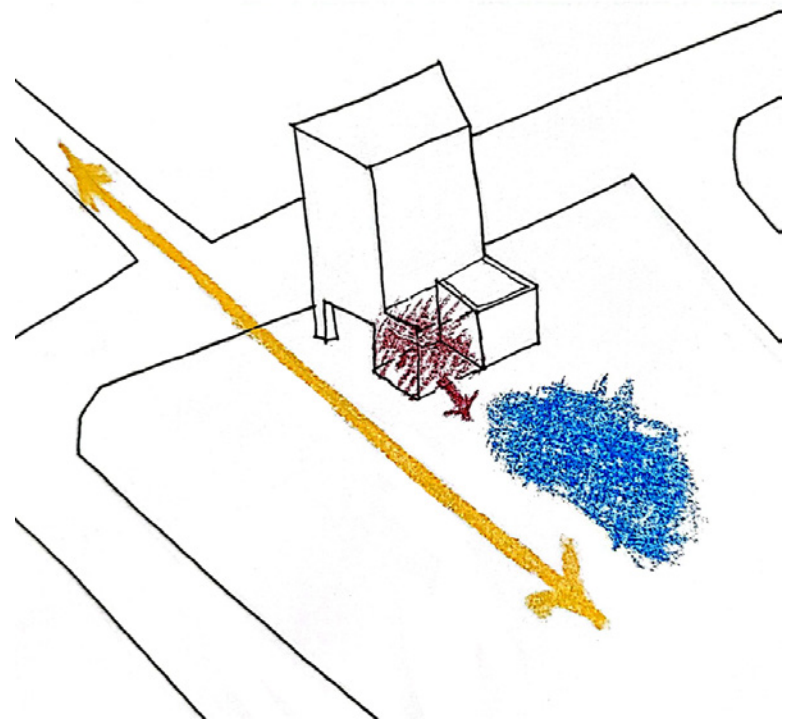
διατήρηση ήπιας υψομετρικής κλίσης

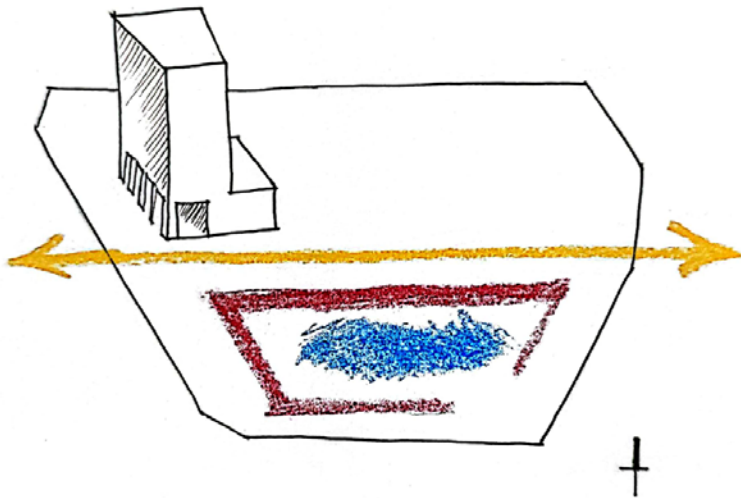
κεντρική χάραξη

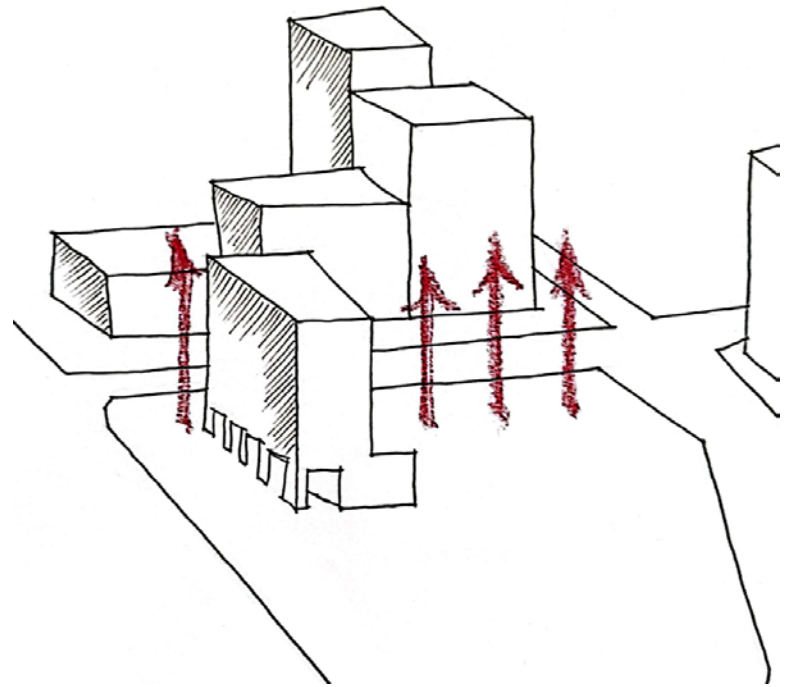
ανάγκη για δύο δημόσιους
χώρους

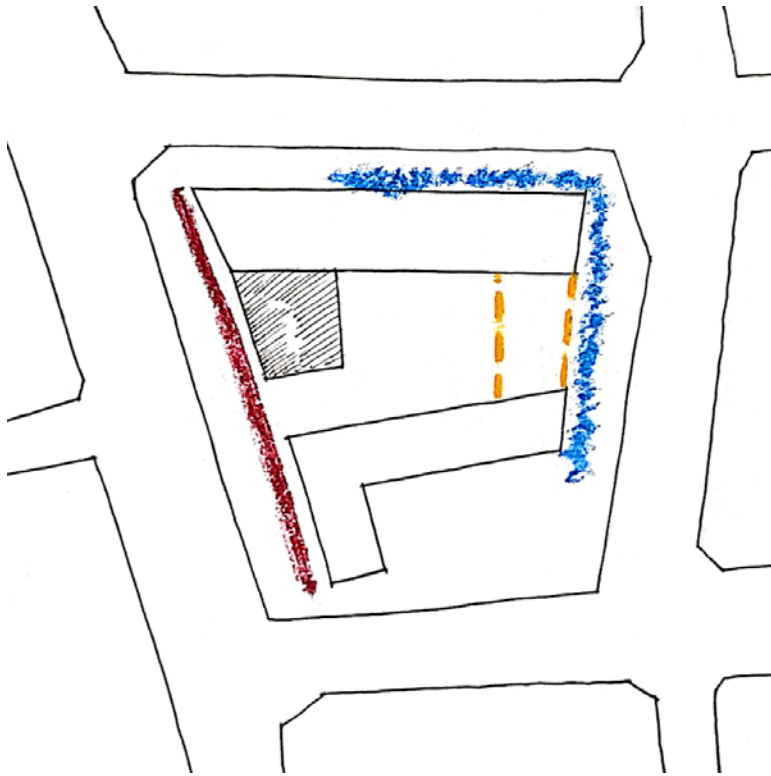
αξιοποίηση ισογείου υπάρχουσας
πολυκατοικίας

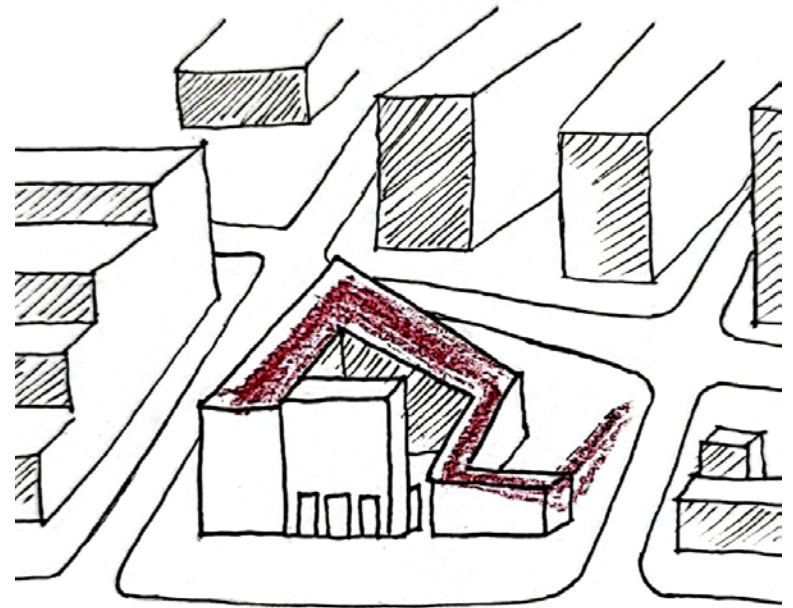
χωροθέτηση και προσανατολισμός
νηπιαγωγείου

σχέση με υψηλούς όγκους
γύρω κτιρίων

ενοποίηση και συγκρότηση οικοδομικού τετραγώνου

σταδιακή μείωση ύψους

Βασικό συνθετικό εργαλείο μας είναι η **ολοκλήρωση της ημιτελούς χάραξης που υπάρχει στο οικοπέδο**, η οποία φέρνει την κίνηση από την γειτονιά μέσα στο οικοπέδο μας, διακόπτει το όριο που θέτει η Λιοσίων και συνδέει τις δύο κάθετες παράλληλες πλευρές του οικοπέδου.

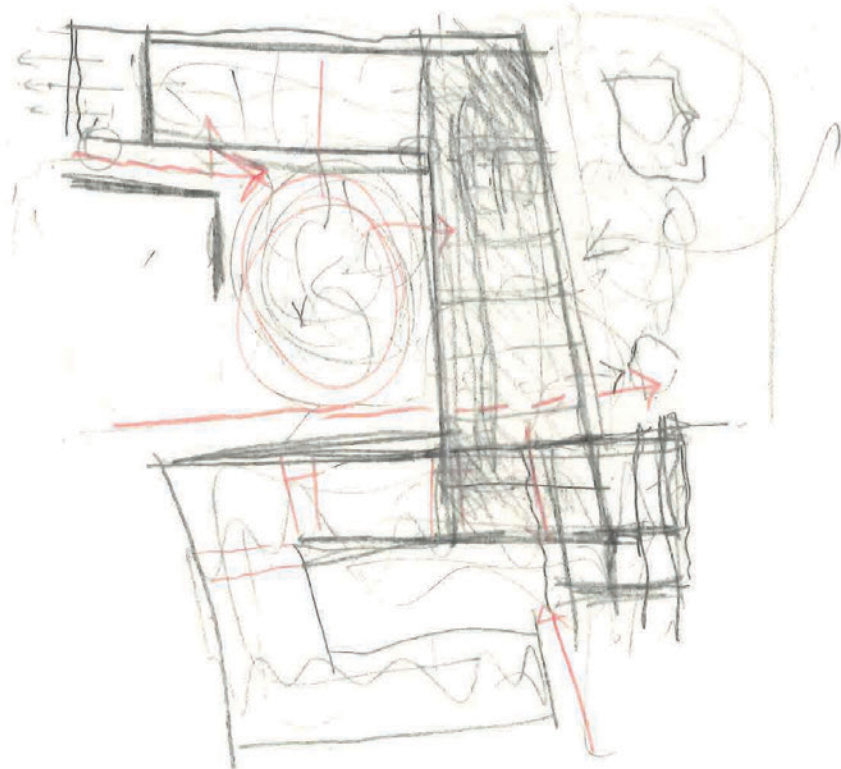
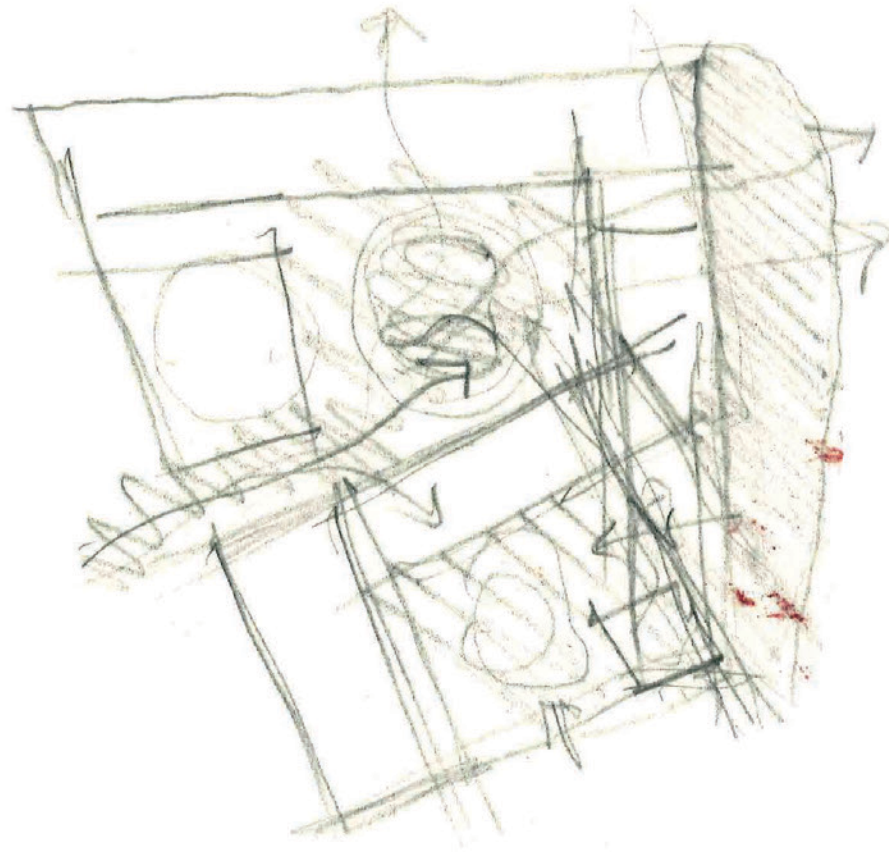
Ένα ακόμα θέμα το οποίο κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε είναι η **ανομοιομορφία στα ύψη** που συναντάμε στα οριζόντια μέτωπα του οικοπέδου. Γι'αυτό επιλέγουμε να υψώσουμε το βασικό όγκο του πολυχώρου σε συνάρτηση με τους υψηλούς όγκους κτιρίων στη Ζερβουδάκη, ενώ το χαμηλότερο ύψος στο χώρο του νηπιαγωγείου χωροθετείται στην απέναντι πλευρά της Αγκωνίτου.

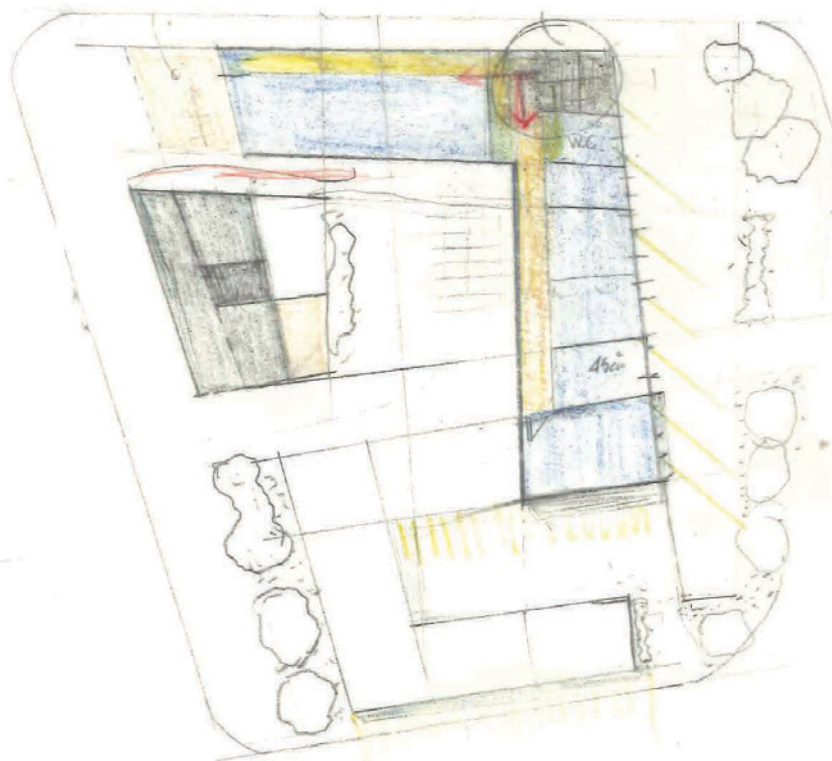
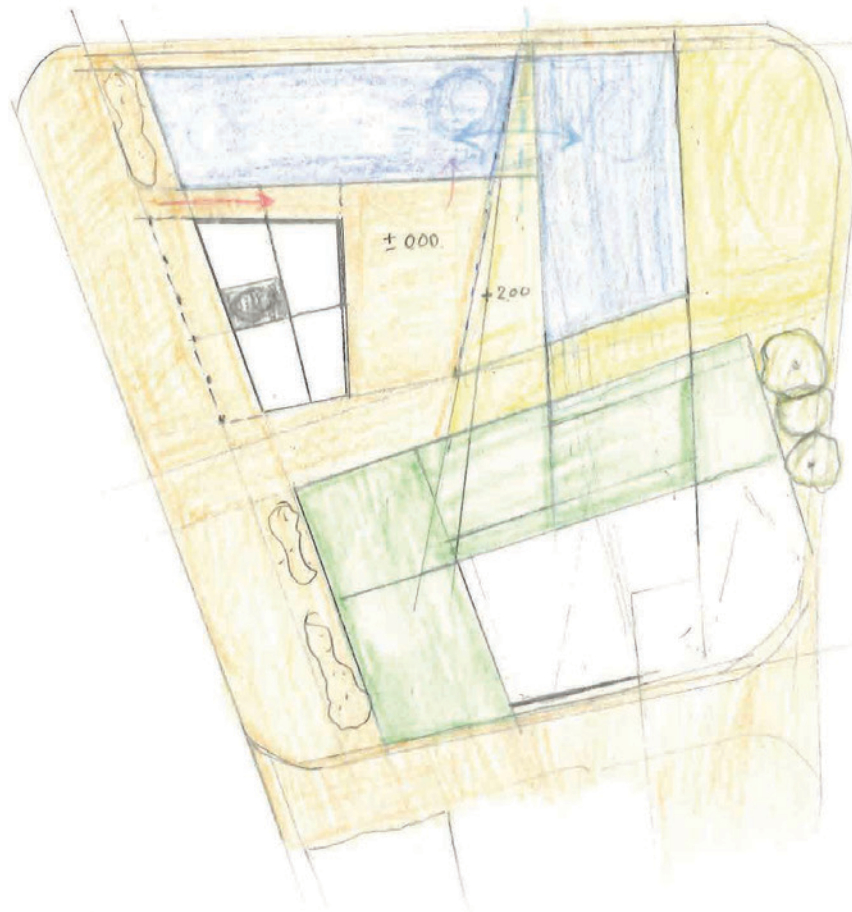
Η κεντρική χάραξη διαμορφώνει ενός είδους **‘πλάτη’ εσωτερικά του οικοπέδου για το νηπιαγωγείο**, το οποίο χωροθετείται με μέτωπο και εκτόνωση προς το νότο για καλύτερες συνθήκες ηλιασμού.

Σημαντική επιλογή για τη συνθετική μας πρόταση αποτελεί η **διαμόρφωση δύο διακριτών υπαίθριων χώρων** οι οποίοι οριοθετούνται από την κεντρική χάραξη και μπορούν να συνδεθούν υπό προϋποθέσεις. Ο ένας αναφέρεται στον προαύλιο χώρο του νηπιαγωγείου και ο δεύτερος είναι ο υπαίθριος χώρος όπου εκτονώνεται ο πολυχώρος και αποτελεί έναν παραπάνω δημόσιο χώρο για τη γειτονιά.

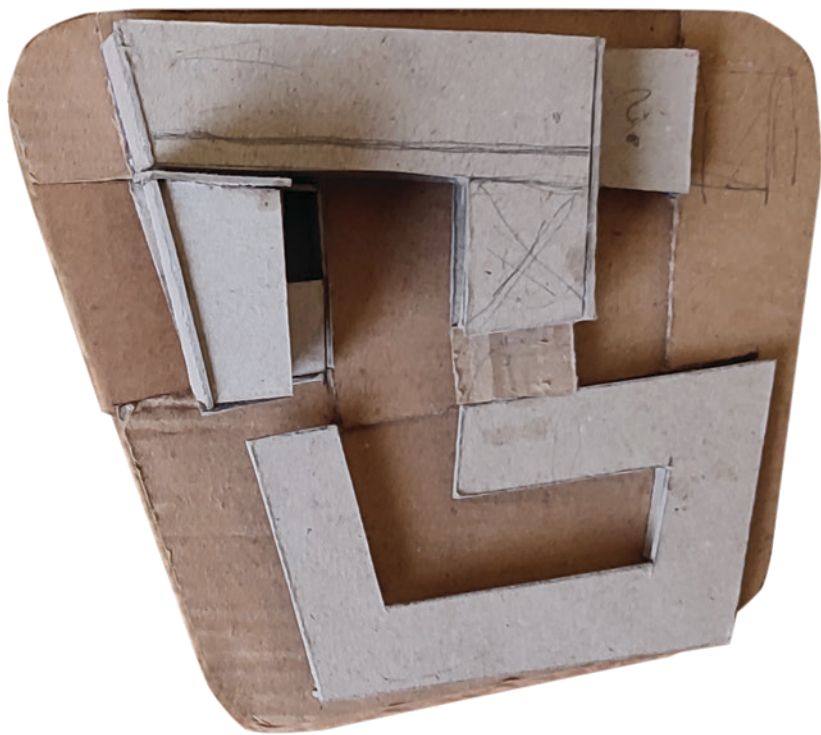
Εδώ ερχόμαστε να προσθέσουμε το ζήτημα της ολοκληρωμένης αξιοποίησης του οικοπέδου μας στο επίπεδο του ισογείου, καθώς προτείνουμε την **οικειοποίηση του χωρίς χρήση ισόγειου καταστήματος της πολυκατοικίας**, με τη μορφή ενός αναψυκτηρίου με άμεση εκτόνωση στη δημόσια πλατεία.

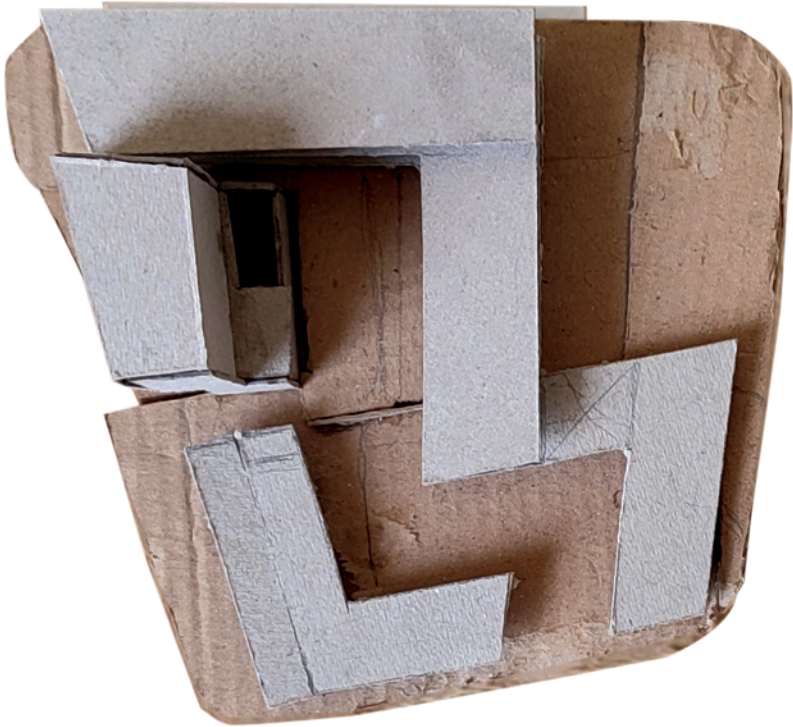
Αφού αναφέραμε όλα τα παραπάνω, ήρθαμε στο σημείο να διερευνήσουμε το ζήτημα της **σύνθεσης ενός ενιαίου κτηριακού συνόλου** το οποίο εμπεριέχει και τα δύο κομμάτια της πρότασής μας σε επίπεδο χρήσεων (νηπιαγωγείο-πολυχώρος), παραλαμβάνει όλα τα επιμέρους στοιχεία της λύσης που προαναφέραμε, (διαμόρφωση μετώπων, δύο υπαίθριοι χώροι, προσανατολισμό, διαχείριση υψών-όγκων) και καταφέρει την σύνθεσή τους την **διαμόρφωση του οικοδομικού τετραγώνου** σε ένα ενιαίο οργανισμό. Έτσι καταλήγουμε στην κεντρική μας ιδέα, σαν μια **ενιαία γραμμή**, τόσο κατοψικά, όσο και σε τρισδιάστατη μορφή, με την **σταδιακή μείωση του ύψους**, η οποία έρχεται και αγκαλιάζει τους 2 υπαίθριους, παραλαμβάνει την βασική μας χάραξη και **σβήνει προς τη γειτονιά**.

3

πορεία στην 1/200

Έχοντας βρει την κεντρική μας ιδέα και χάραξη στην 1:500, περνάμε στην 1:200. Επιλέγουμε να τοποθετήσουμε την **κύρια είσοδο του κτιρίου** στη βασική πορεία του περάσματος, από την πλευρά που απευθύνεται πιο πολύ στη γειτονιά. Επίσης δημιουργούμε εισόδους **σε συνάρτηση με τον υπαίθριο δημόσιο χώρο της εσωστρεφής πλατείας**, ενώ στο νηπιαγωγείο επιλέγουμε είσοδο σε συσχέτιση με το πάρκο και την πεζοδρομημένη πλέον οδό Αγκωνίτου.

Δεύτερη σημαντική απόφαση ήταν η **χωροθέτηση της κατακόρυφης και οριζόντιας κίνησης**. Η δημιουργία της πλατείας μας ώθησε να επιλέξουμε να τοποθετήσουμε τους άξονες της κίνησης εσωστρεφά προς την πλατεία. Όσον αφορά την κατακόρυφη κίνηση, επιλέγουμε να γεφυρώσουμε την μεγάλη απόσταση του κτιρίου με δύο κλιμακοστάσια, στις «ενώσεις» των κτιρίων και σε συσχέτιση με τις εισόδους μας.

Ταυτόχρονα, σημαντικό για εμάς ήταν **οι ισόγειοι χώροι του πολυχώρου** να μπορούν να **ανοίγονται προς τη γειτονιά** και να ενοποιούνται με το δημόσιο υπαίθριο χώρο. Πειραματιστήκαμε με τη μορφή και τον τρόπο που αυτό θα μπορέσει να επιτευχθεί, να μορφοποιείται σαν μια **κορδέλα** ελεύθερη και ανεξάρτητη από το υπόλοιπο, αυστηρά δομημένο σχήμα του κτιρίου, ενώ ταυτόχρονα να μπορεί να σε εισάγει ομαλά προς την πλατεία - κέντρο της σύνθεσης.

Σε ό,τι αφορά το **νηπιαγωγείο**, ο κυριότερος σχεδιαστικός στόχος ήταν να έχουν όλες οι τάξεις **νότιο προσανατολισμό** και εκτόνωση στο νότο, ενώ η Λιοσίων αντιμετωπίζεται ως κλειστό μέτωπο. Παράλληλα, επιλέγουμε να διαχειριστούμε **το δώμα των αιθουσών του νηπιαγωγείου** ως μία βαθιά κατάσταση η οποία **ενώνει και χωρίζει ταυτόχρονα τις δύο διαφορετικές χρήσεις**. Τέλος, επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε μία **πορεία ανάβασης**, που θα μπορεί να αποτελεί **παιχνίδι** για τα νήπια και ενοποιεί το βατό δώμα με τον υπαίθριο χώρο του νηπιαγωγείου.

ΓΕΩΓΕΙΟ
ΚΑΝΑΛΕΣ 3x8.

17.5

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΛΕΩΣΟΣ

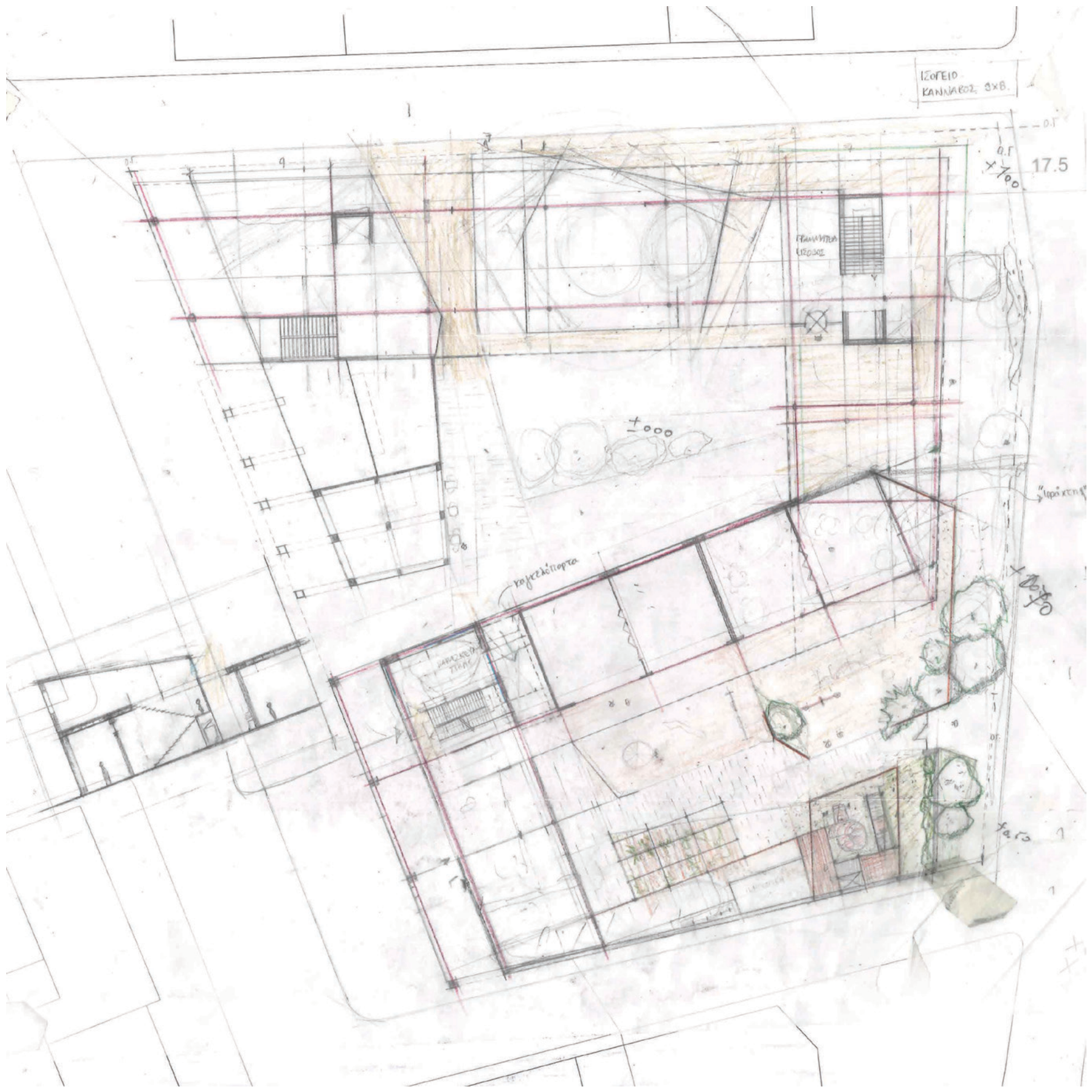
Κοιμητήριο

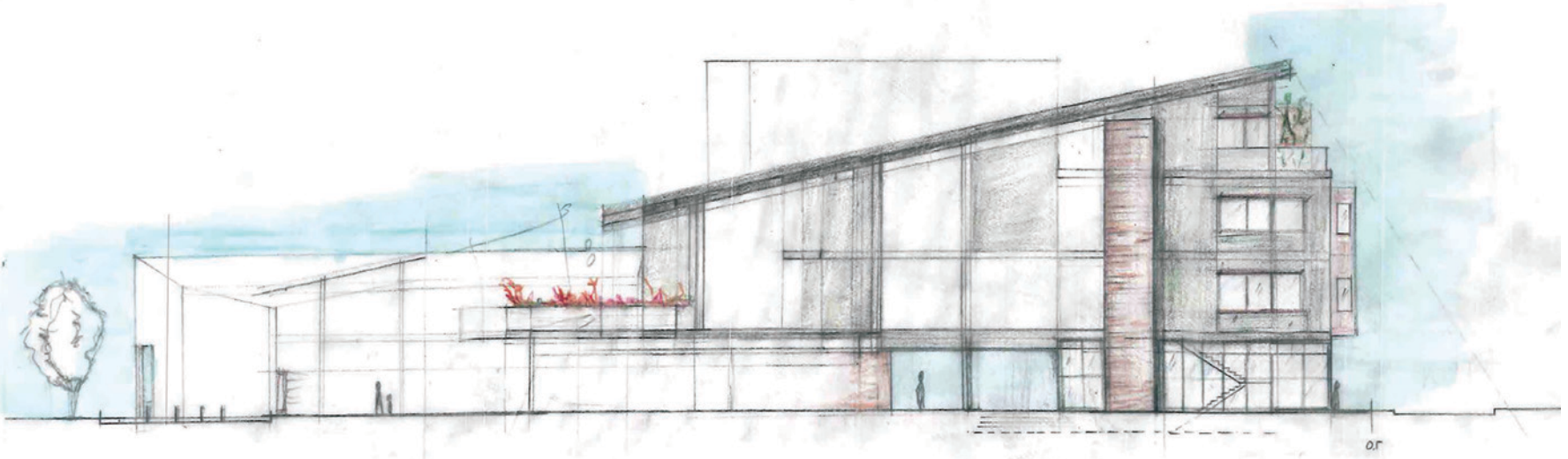
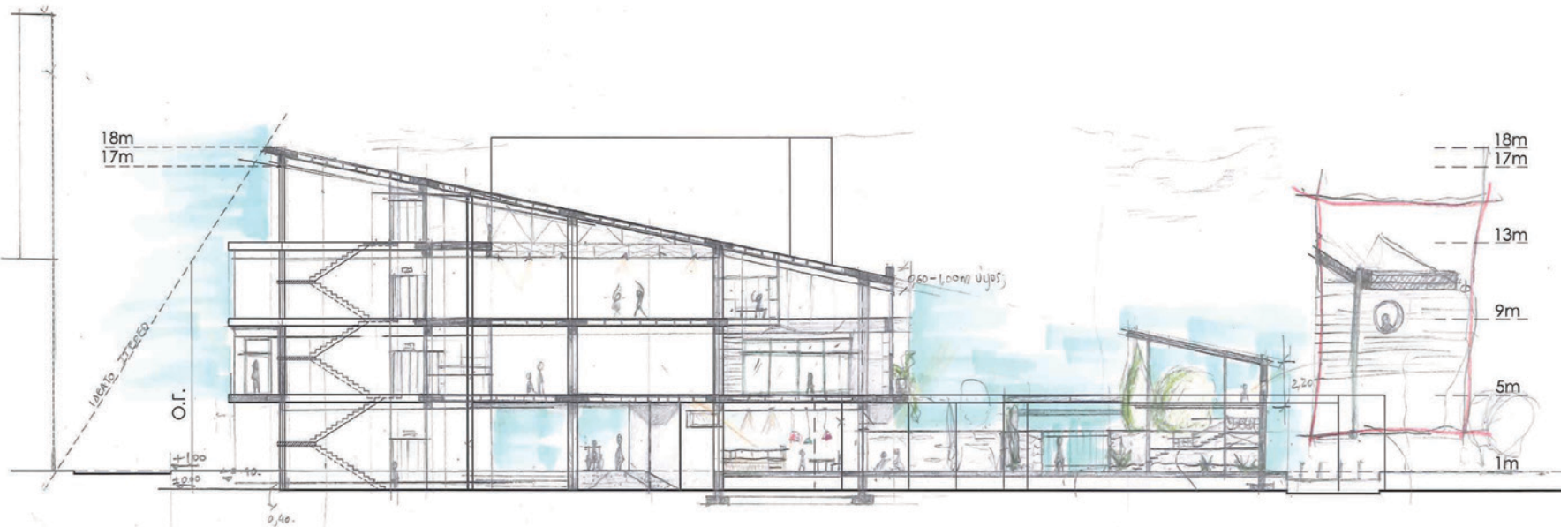
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ
ΕΡΕΥΝΑ

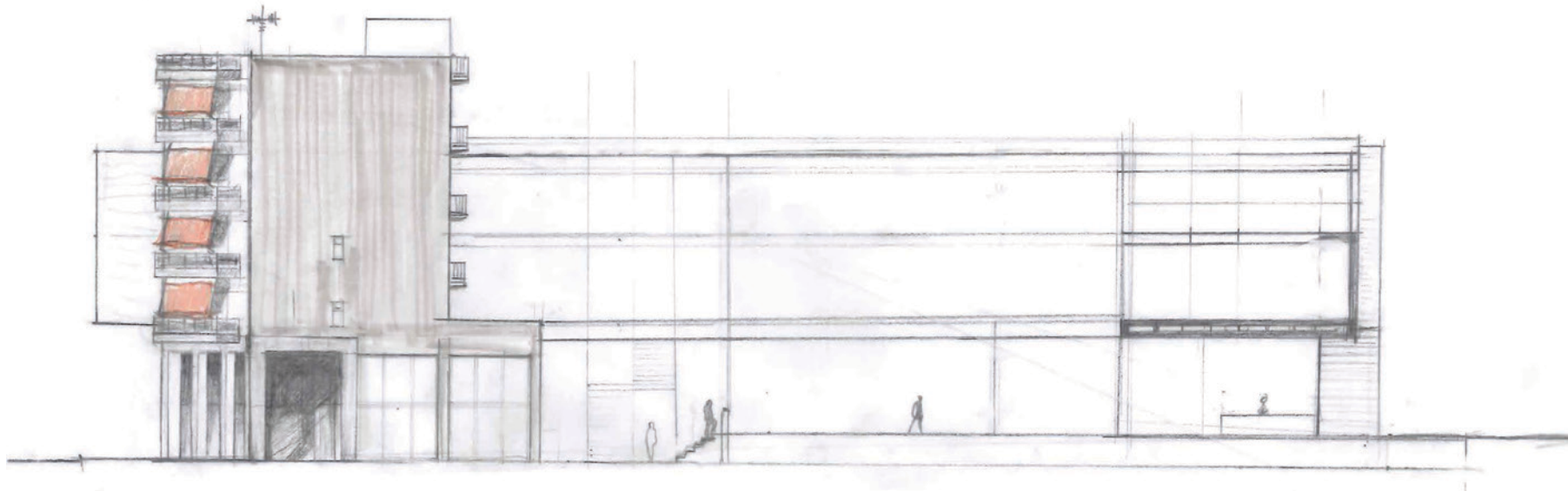
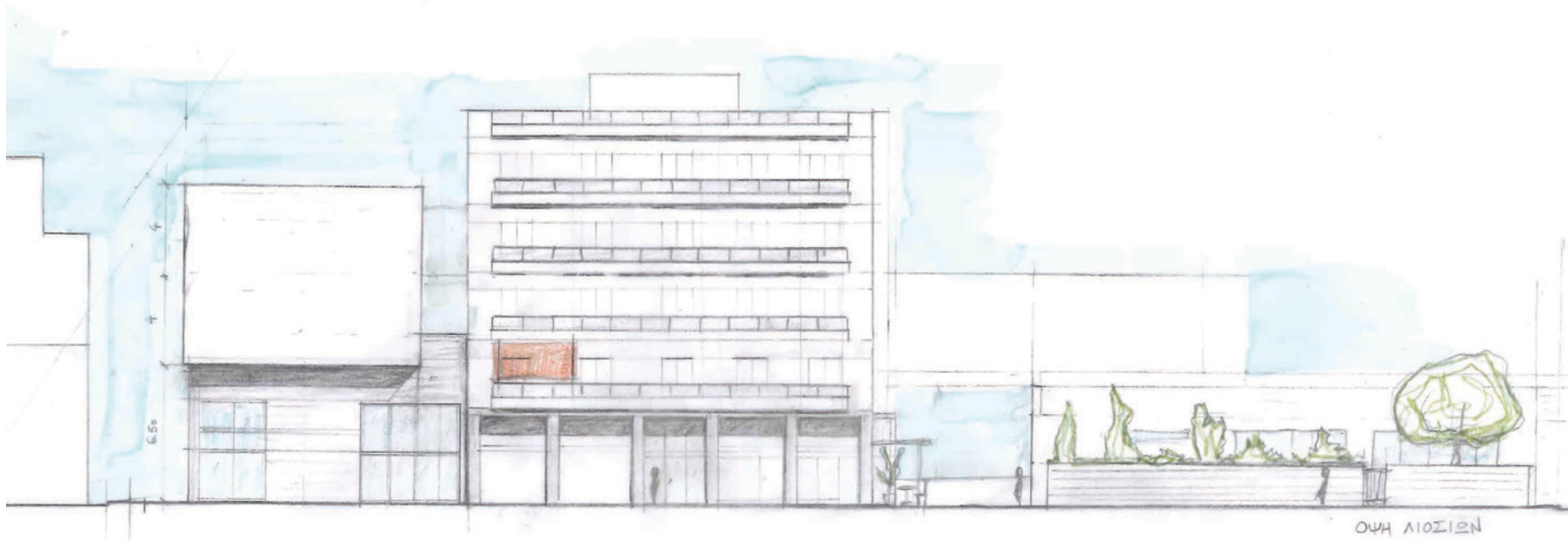
Λοιπών

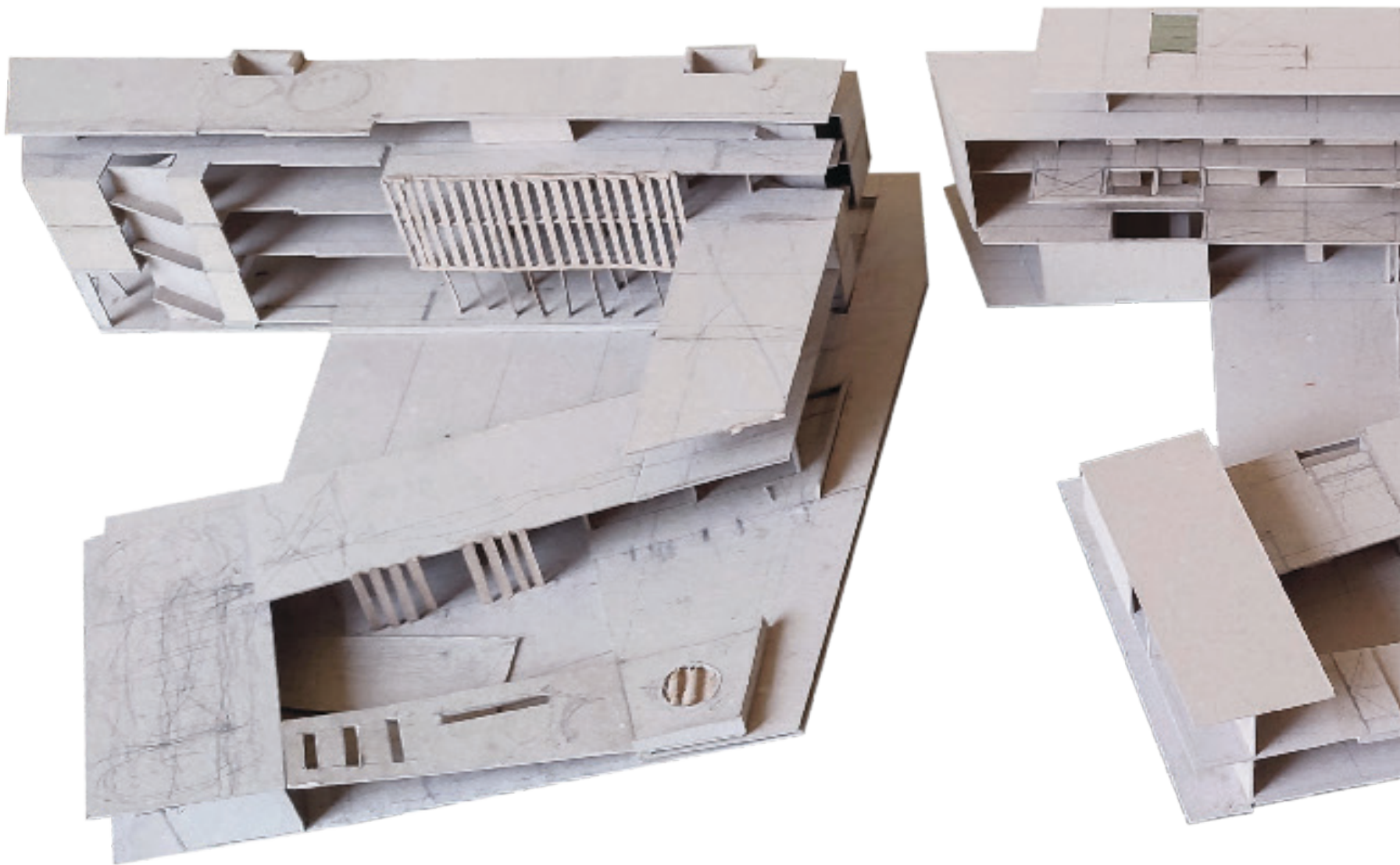
100%

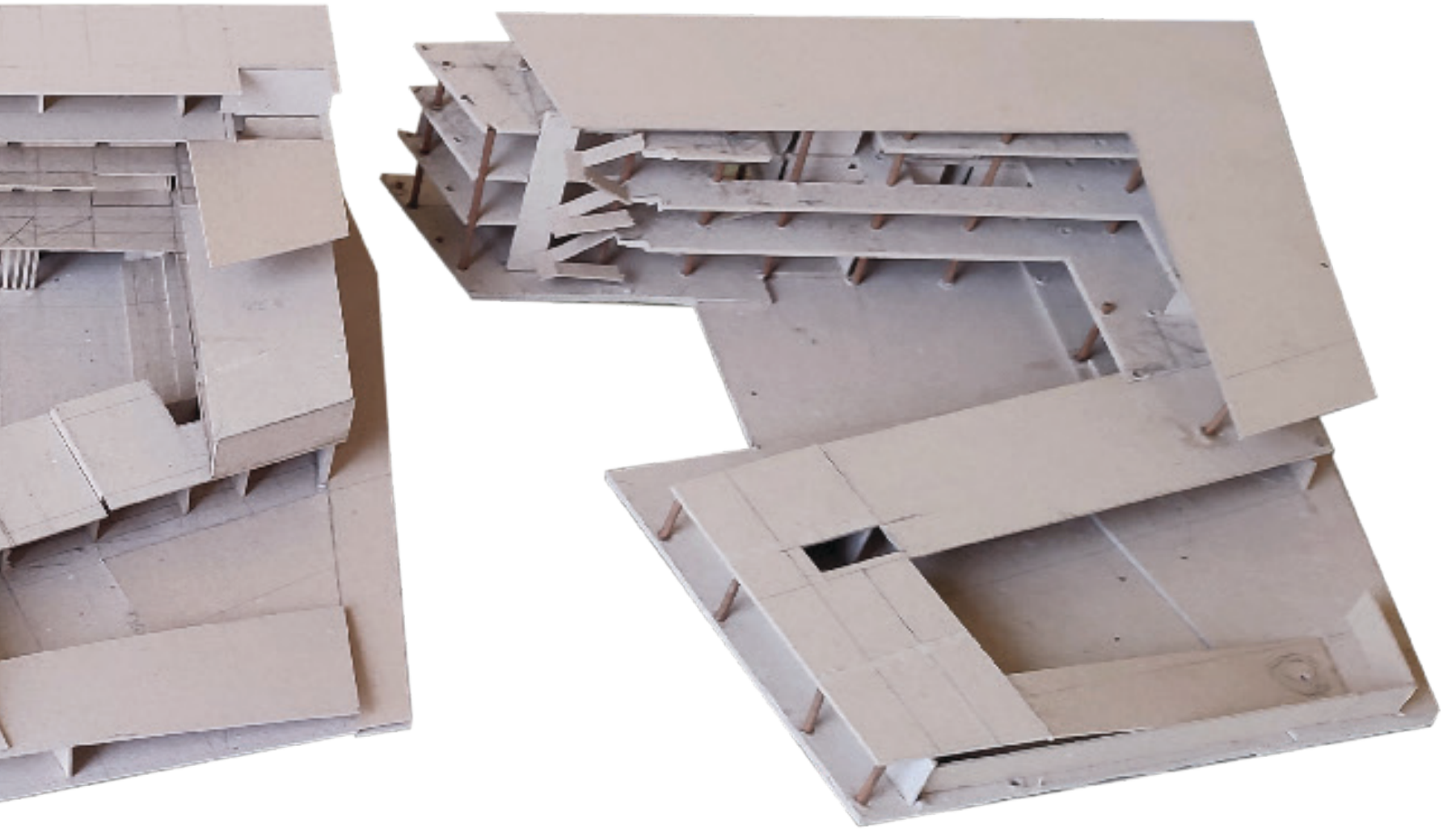
100%

μέρος γ
τελική πρόταση

1

κτιριολογικό

Οι **χρήσεις** καθορίζονται από δύο κριτήρια:

α. από τις **κατηγορίες των δραστηριοτήτων**, δηλαδή αν αυτές είναι **δημιουργικές, ήσυχες ή σωματικές**, καθώς και το αν είναι **ατομικές ή συλλογικές**.

β. από τους **χρήστες**, δηλαδή χώροι που απευθύνονται στο **παιδί** ή/και στη **γειτονιά**, που ρυθμίζονται με διαφορετικά ωράρια χρήσης.

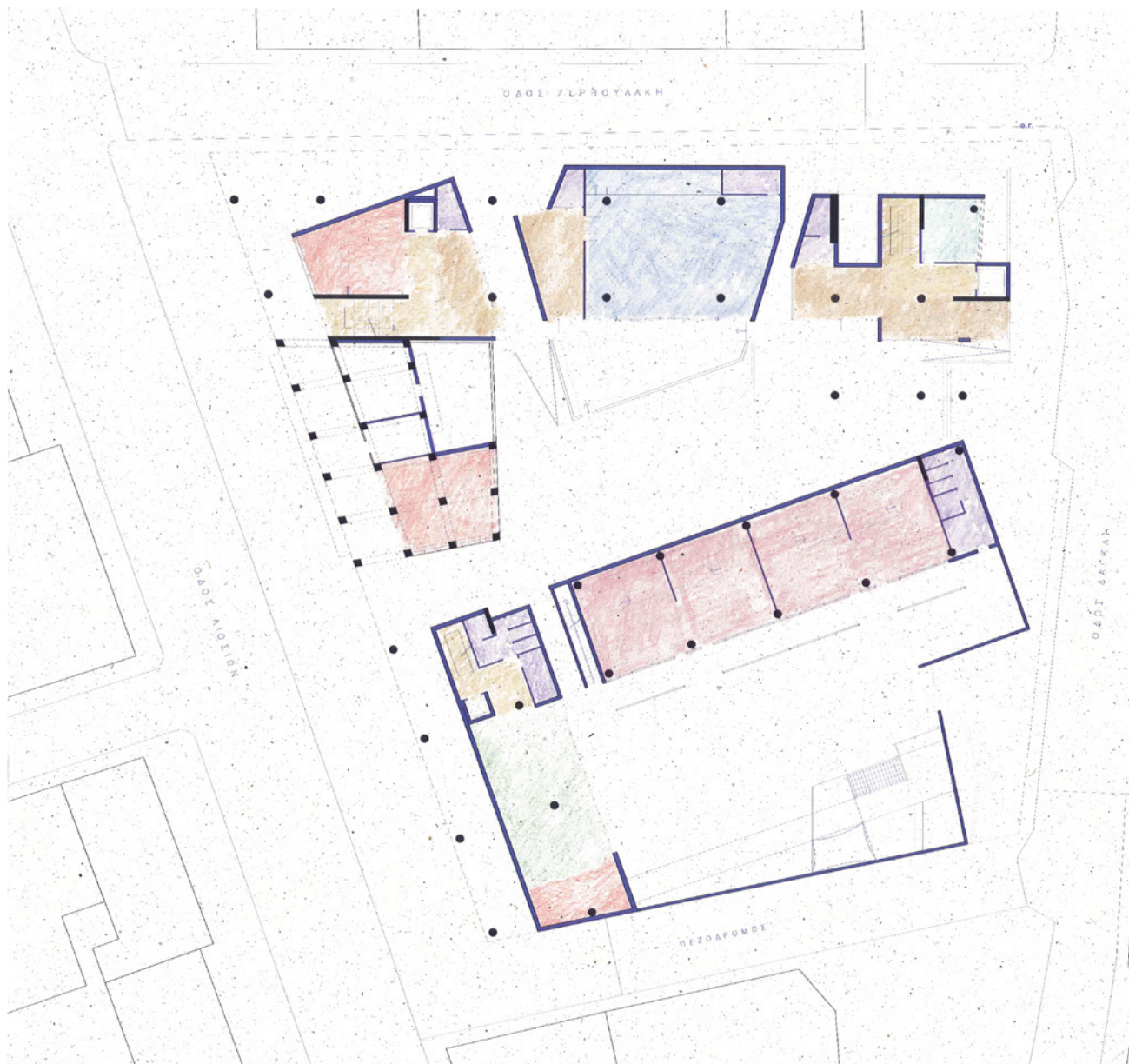
Έτσι, επιλέγουμε να τοποθετήσουμε τις χρήσεις με **οριζόντιο διαχωρισμό** το πέρασμα/ όριο, από τη μία το νηπιαγωγείο και από την άλλη τον πολυχώρο, αλλά και **κατακόρυφο διαχωρισμό**: στο ισόγειο οι χρήσεις οι ανοιχτές προς όλη τη γειτονιά, πάνω οι δημιουργικές/ θορυβώδεις χρήσεις, ενώ όσο πιο πάνω πάμε έχουμε πιο ήσυχες χρήσεις, όπως αίθουσες ανοιχτής εκπαίδευσης και η βιβλιοθήκη.

Το **ισόγειο** είναι **διαμπερές και ανοιχτό** με χρήσεις όπως η **αίθουσα πολλαπλών κεντρικά** στο επίμηκες κτήριο, κυλικείο σε συνάρτηση με την αίθουσα πολλαπλών, και το **αναψυκτήριο** στο κατάστημα της υπάρχουσας πολυκατοικίας, σε άμεση πρόσβαση με την πορεία χάραξης. Αντίστοιχα, στο νηπιαγωγείο οι αίθουσες τοποθετούνται γραμμικά στο ισόγειο με άμεση εκτόνωση στον υπαίθριο χώρο.

Στον **α' όροφο** επιλέγουμε να τοποθετήσουμε τις χρήσεις που αφορούν τη **δημιουργική απασχόληση**, όπως αίθουσα κεραμικών, ζωγραφικής/ καλλιτεχνικών, χειροτεχνίες και μουσικής. Όσον αφορά τις μικρότερες ηλικίες, δημιουργούμε έναν χώρο ελεύθερης απασχόλησης παιδιού και έναν παιδότοπο με στόχο την αυτενέργεια του χρήστη και την **ενθάρρυνση του παιχνιδιού**.

Στο **β' όροφο** τοποθετούμε **χρήσεις μαθησιακές/ εκπαιδευτικές**. Τρεις αίθουσες ανοιχτής εκπαίδευσης που απευθύνονται σε όλα τα ηλικιακά φάσματα, αίθουσα ηλεκτρονικών υπολογιστών και ψηφιακής εκπαίδευσης. Στην άλλη πλευρά, τοποθετούμε αίθουσα χορού.

Τέλος, στον **γ' όροφο** τοποθετούμε όλες τις **ήσυχες δραστηριότητες**: τη **βιβλιοθήκη και τον χώρο ομαδικής μελέτης**, με πρόβλεψη τόσο για ατομικές όσο και συλλογικές δραστηριότητες.

 ΚΙΝΗΣΗ

 ΑΙΘΟΥΣΕΣ

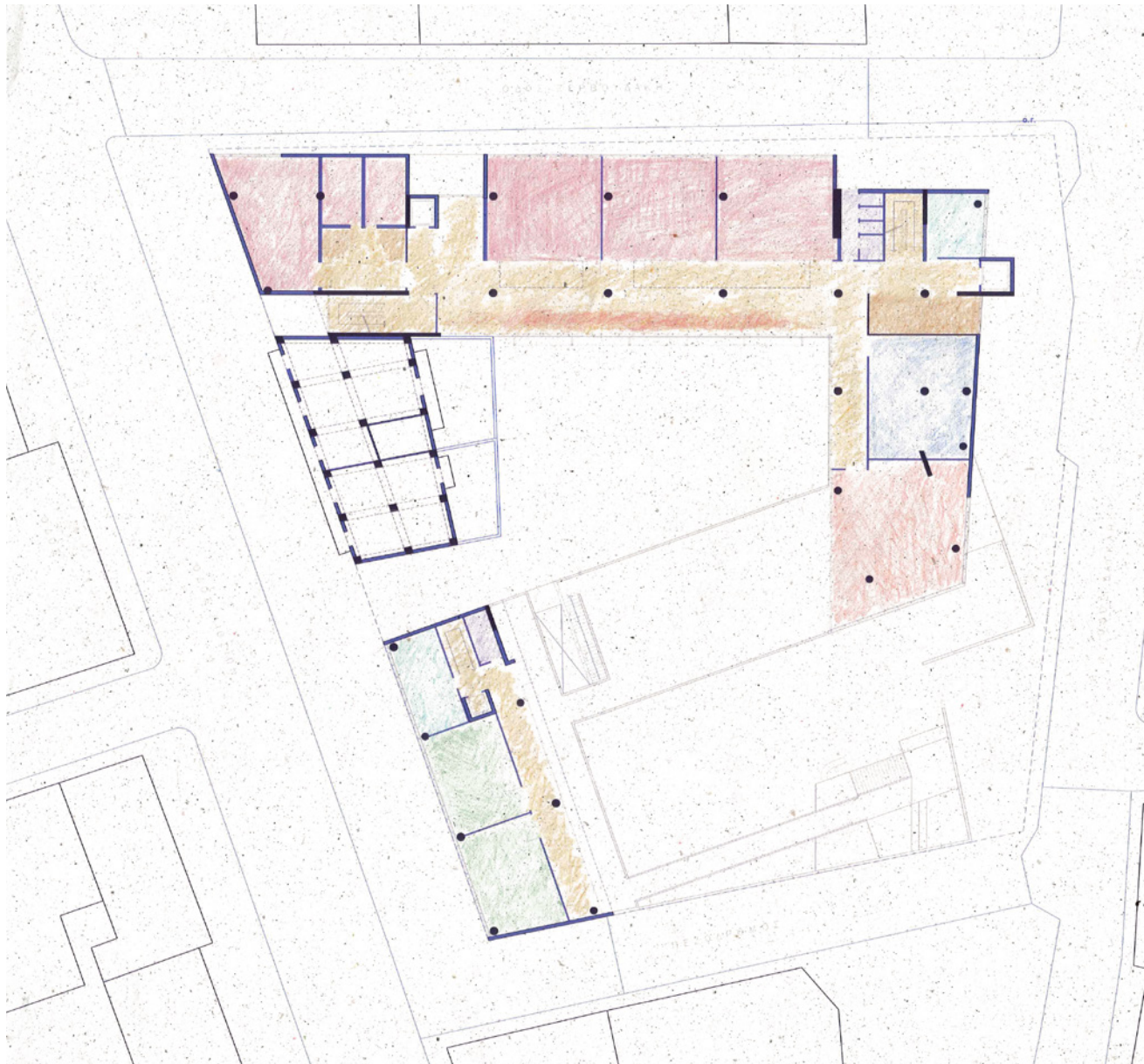
 ΧΩΡΟΣ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

 ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

 ΓΡΑΦΕΙΑ

 ΚΥΛΙΚΕΙΟ - ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ - ΚΟΥΖΙΝΑ

 ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

ΚΙΝΗΣΗ

ΑΙΘΟΥΣΕΣ

ΧΩΡΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

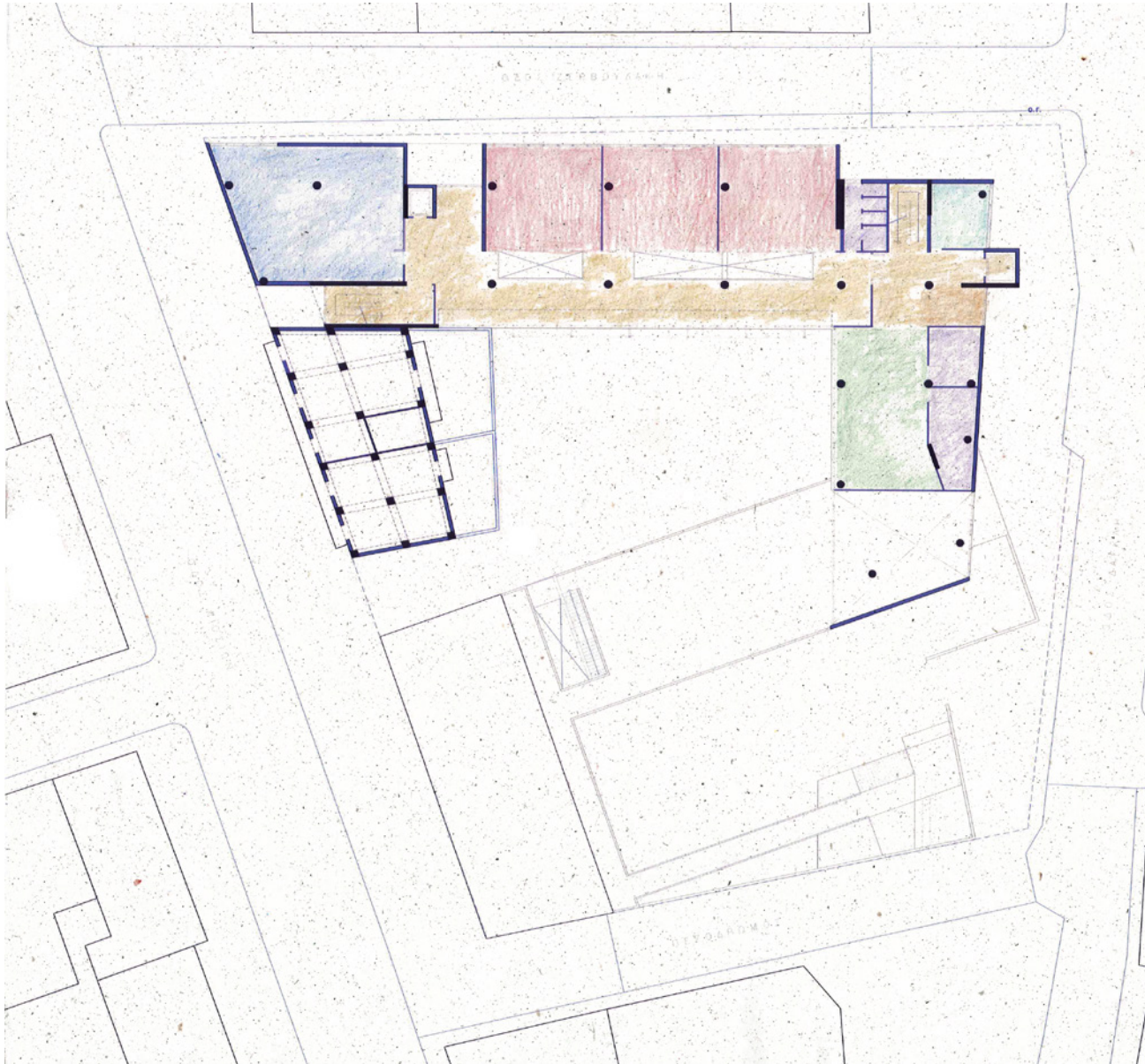
ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΧΩΡΟΣ ΥΠΝΟΥ

ΧΩΡΟΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

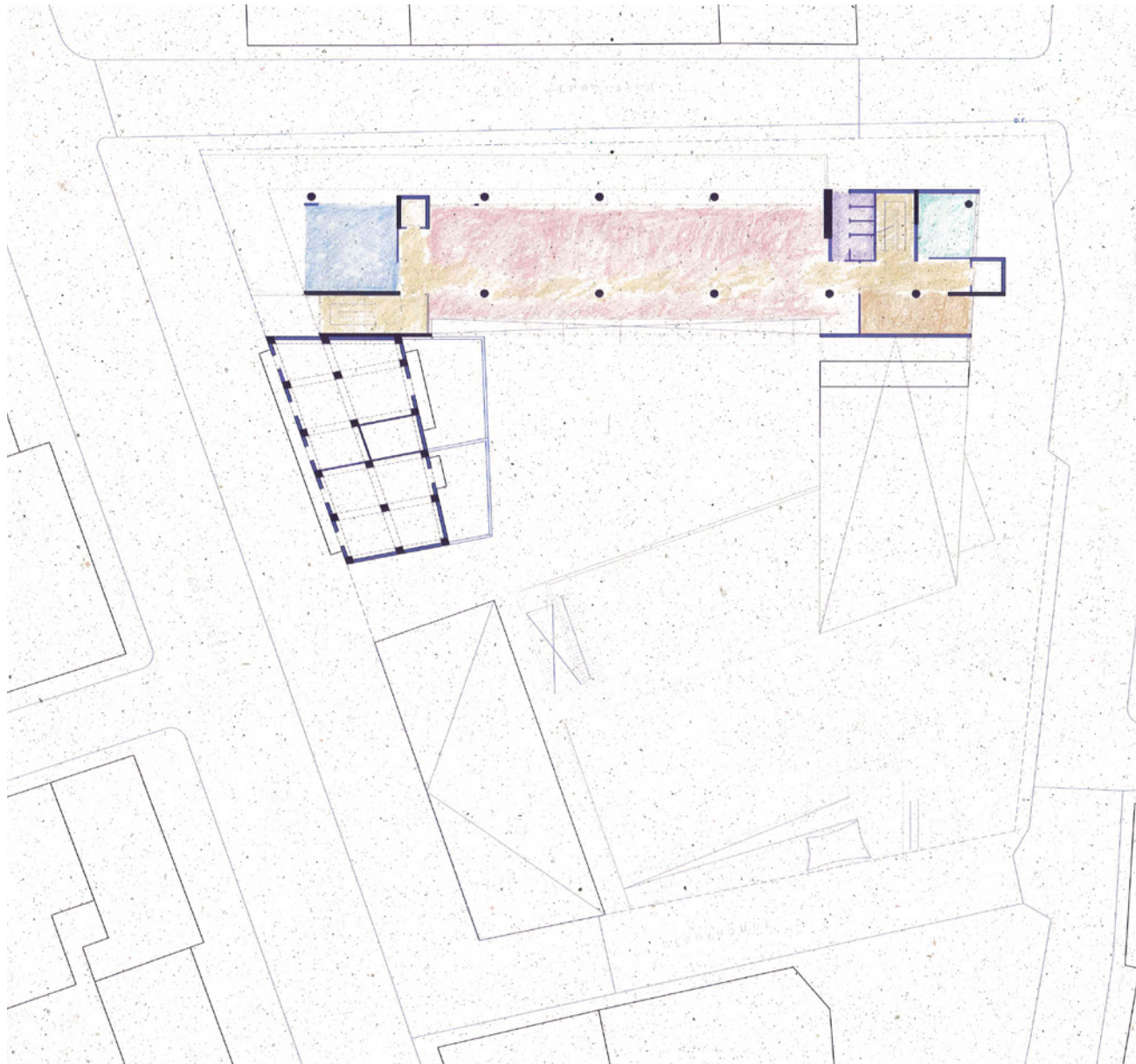
ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ

ΓΡΑΦΕΙΑ

- ΚΙΝΗΣΗ
- ΑΙΘΟΥΣΕΣ
- ΑΙΘΟΥΣΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
- ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

- ΓΡΑΦΕΙΑ
- ΑΙΘΟΥΣΑ ΧΟΡΟΥ
- ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ

- ΚΙΝΗΣΗ
- ΧΩΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
- ΧΩΡΟΣ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
- ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

- ΓΡΑΦΕΙΑ
- ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ

2

σχέδια

Η τελική μας πρόταση συμπυκνώνεται από τα εξής:

διατηρητότητα ισογείου και **πολλαπλές εκτονώσεις** στους υπαίθριους χώρους, **πολλαπλότητα οπτικών φυγών καθ' ύψος του κτιρίου** **μεταβλητότητα** και δυνατότητα **ενοποίησης χώρων**.

Στο ισόγειο βλέπουμε τους δύο υπαίθριους χώρους και τη διαμόρφωσή τους, την κεντρική μας χάραξη που διαπερνά του οικόπεδο και διαπλέκεται με την κεντρική εσωτερική πλατεία, καθώς και τη μορφή των δύο περασμάτων από τη Ζερβουδάκη προς την πλατεία. Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων εκτονώνεται στον υπαίθριο χώρο ενώ υπάρχει η δυνατότητα ενοποίησης με αυτόν με τη χρήση επάλληλων θυρών. Στο χώρο του νηπιαγωγείου, φαίνεται η διαμόρφωση των αιθουσών με τη δημιουργία ζωνών ενοποίησης ανά δύο. Το στεγασμένο τμήμα μπροστά από τις αίθουσες λειτουργεί ως κατώφλι ανάμεσα στην αίθουσα και τον προαύλιο χώρο.

Στον α' όροφο βλέπουμε τις πιο δημιουργικές χρήσεις και το διάδρομο - πλάτωμα μπροστά από αυτές. Έχουμε επιλέξει τη χρήση υαλοστασίου και ελαφριών διαχωριστικών προκειμένου να διατηρήσουμε την οπτική επαφή και να διευκολύνουμε την επέκταση των δραστηριοτήτων στο πλάτωμα. Επίσης βλέπουμε το βατό δώμα που αποτελεί τη σύνδεση μεταξύ του νηπιαγωγείου και του πολυχώρου καθώς και την ανοδική πορεία παιχνιδιού που καταλήγει σε αυτό.

Στον β' όροφο βλέπουμε τα κενά μεταξύ των πλατωμάτων που συγκροτούν τη σύνδεση με τον α' όροφο και ολοκληρώνουν την κατάσταση με τις πολλαπλές οπτικές φυγές, είτε προς το εσωτερικό του κτιρίου είτε προς την πλατεία.

Στον γ' όροφο βλέπουμε τη βιβλιοθήκη που στοιχειοθετείται με τη μορφή ανοιχτής κάτοψης και μαζί με το χώρο ομαδικής μελέτης εκτονώνονται στο βορειοδυτικό υπαίθριο χώρο.

ΟΔΟΣ ΖΕΡΒΟΥΤΣΑΚΗ

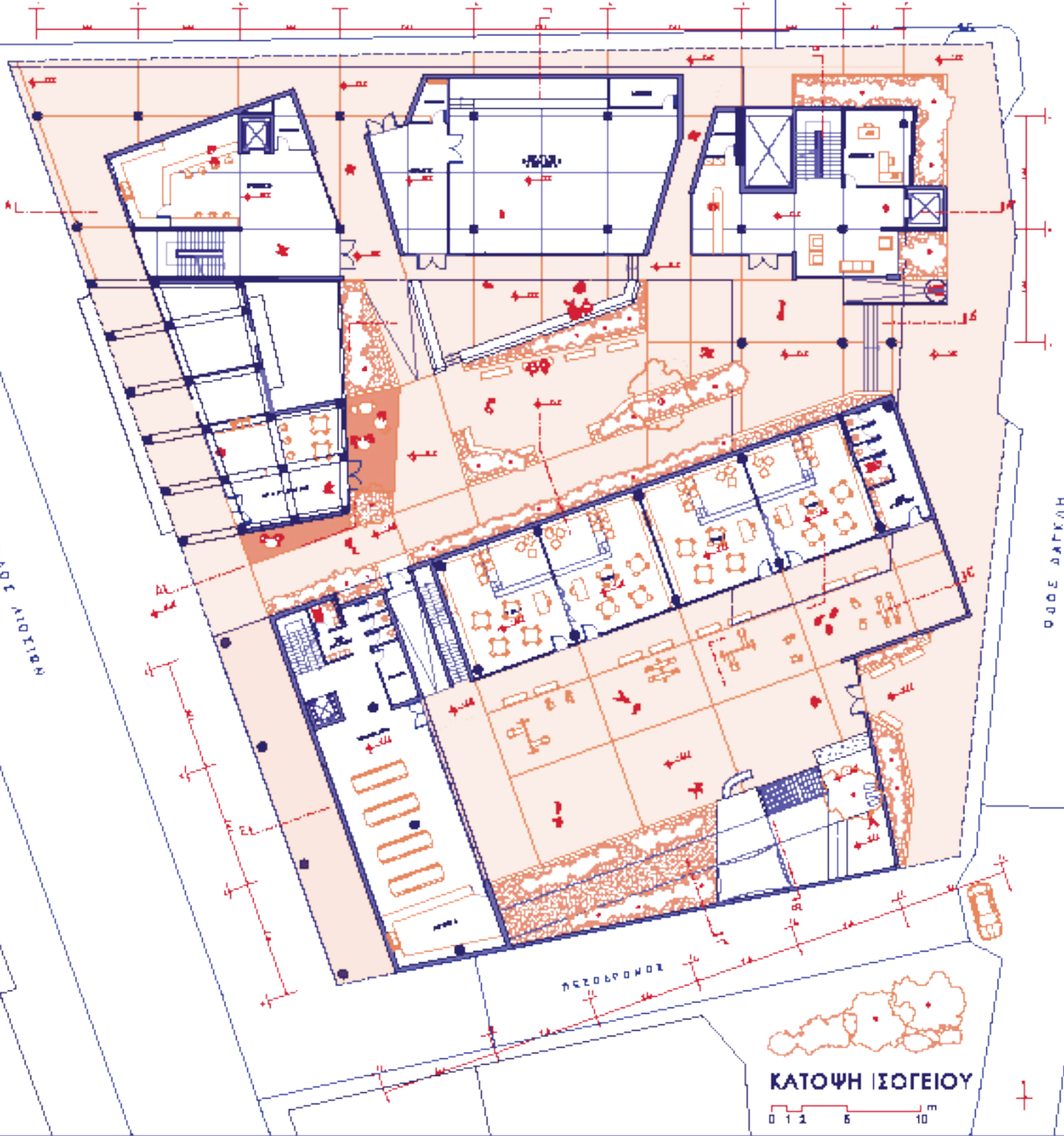
ΟΔΟΣ ΑΙΩΝΙΩΝ

ΟΔΟΣ ΔΑΦΝΩΝ

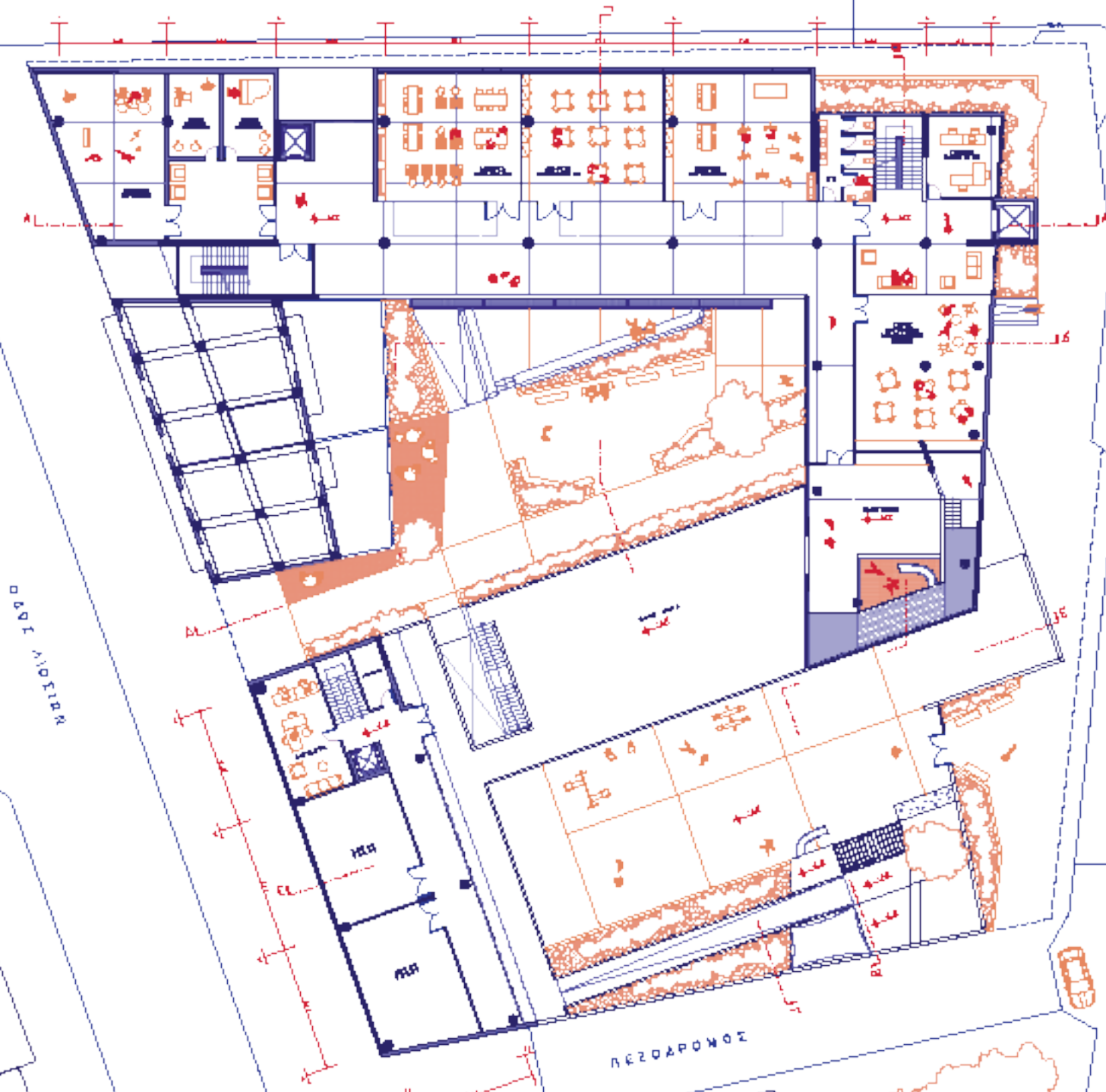
ΠΕΡΙΒΟΛΟΣ

ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

0 1 2 6 10 m

ΟΔΟΣ ΣΕΡΒΟΥΔΑΚΗ

ΟΔΟΣ ΑΙΩΝΙΣΜΟΥ

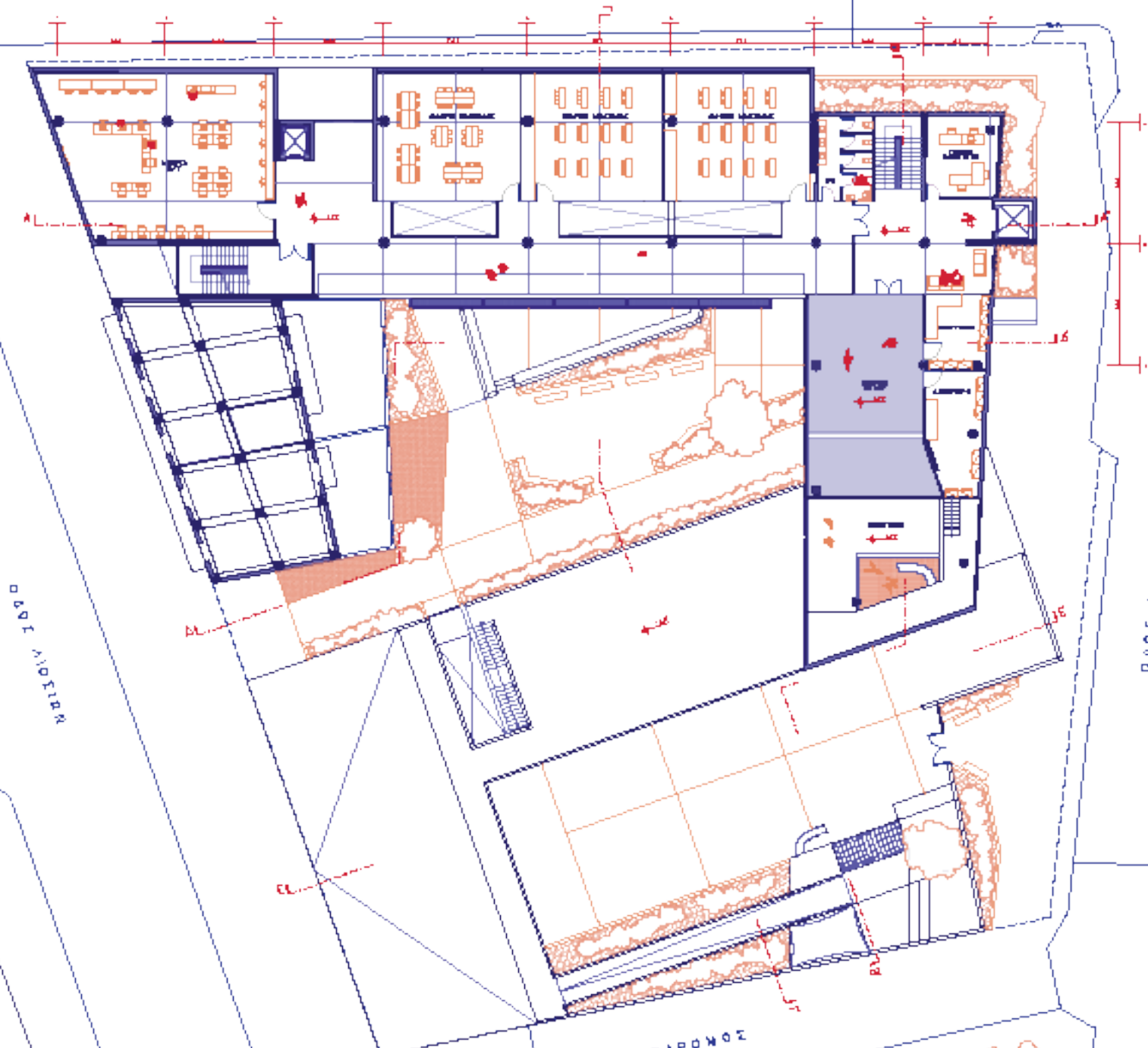
ΟΔΟΣ ΔΑΡΚΩΝ

ΛΕΩΣΑΡΧΕΙΟ

ΚΑΤΩΦ Α' ΟΡΟΦΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΕΡΒΟΥΔΑΚΗ

ΟΔΟΣ ΑΙΩΝΙΩΝ

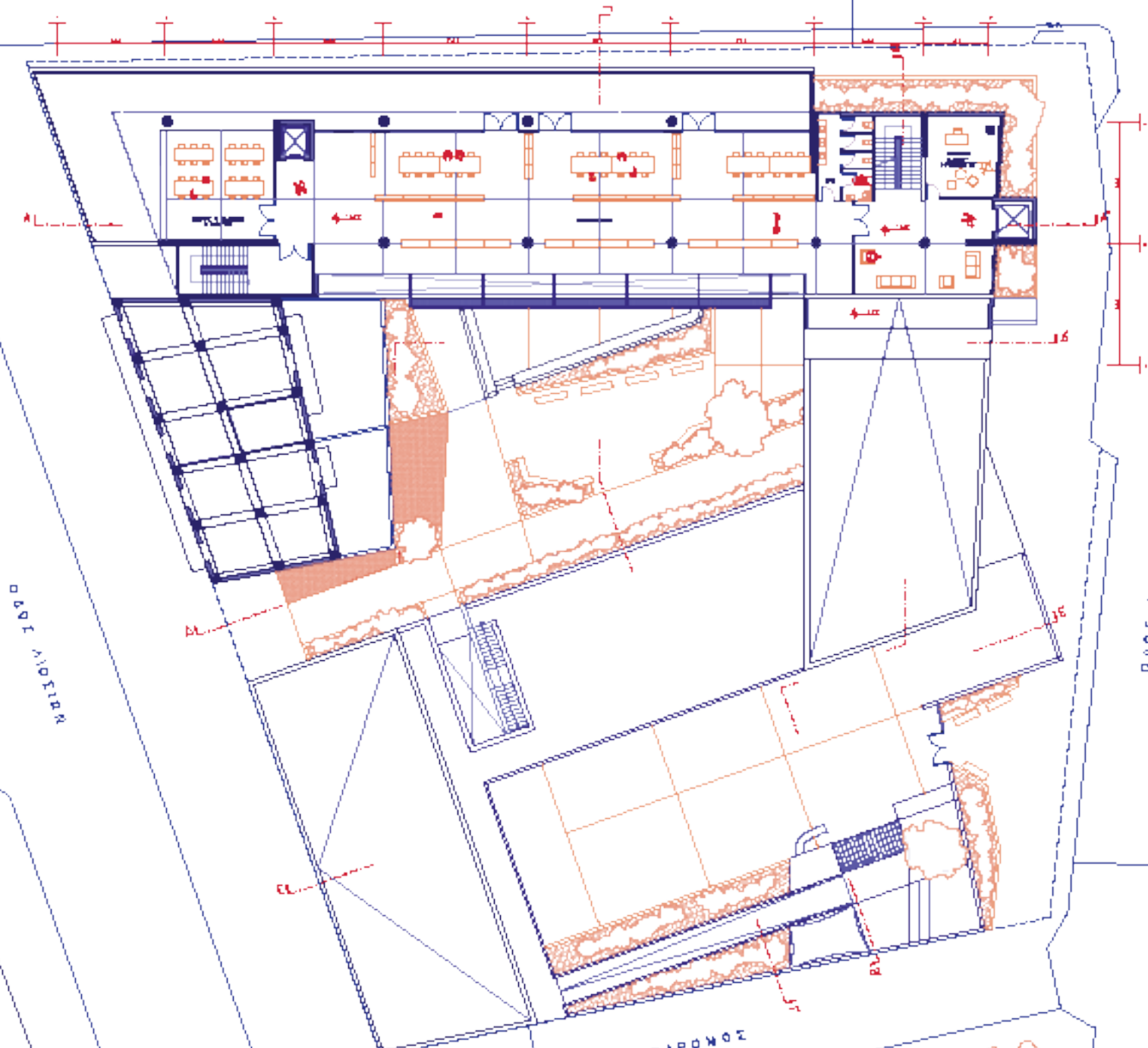
ΟΔΟΣ ΔΑΓΚΛΗ

ΛΕΩΣΑΡΧΕΙΟ

ΚΑΤΟΧΗ Β' ΟΡΟΦΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΕΡΒΟΥΔΑΚΗ

ΟΔΟΣ ΑΙΩΛΙΩΝ

ΟΔΟΣ ΔΑΡΚΩΝ

ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ

ΚΑΤΩΦΛΗ Γ' ΟΡΟΦΟΥ

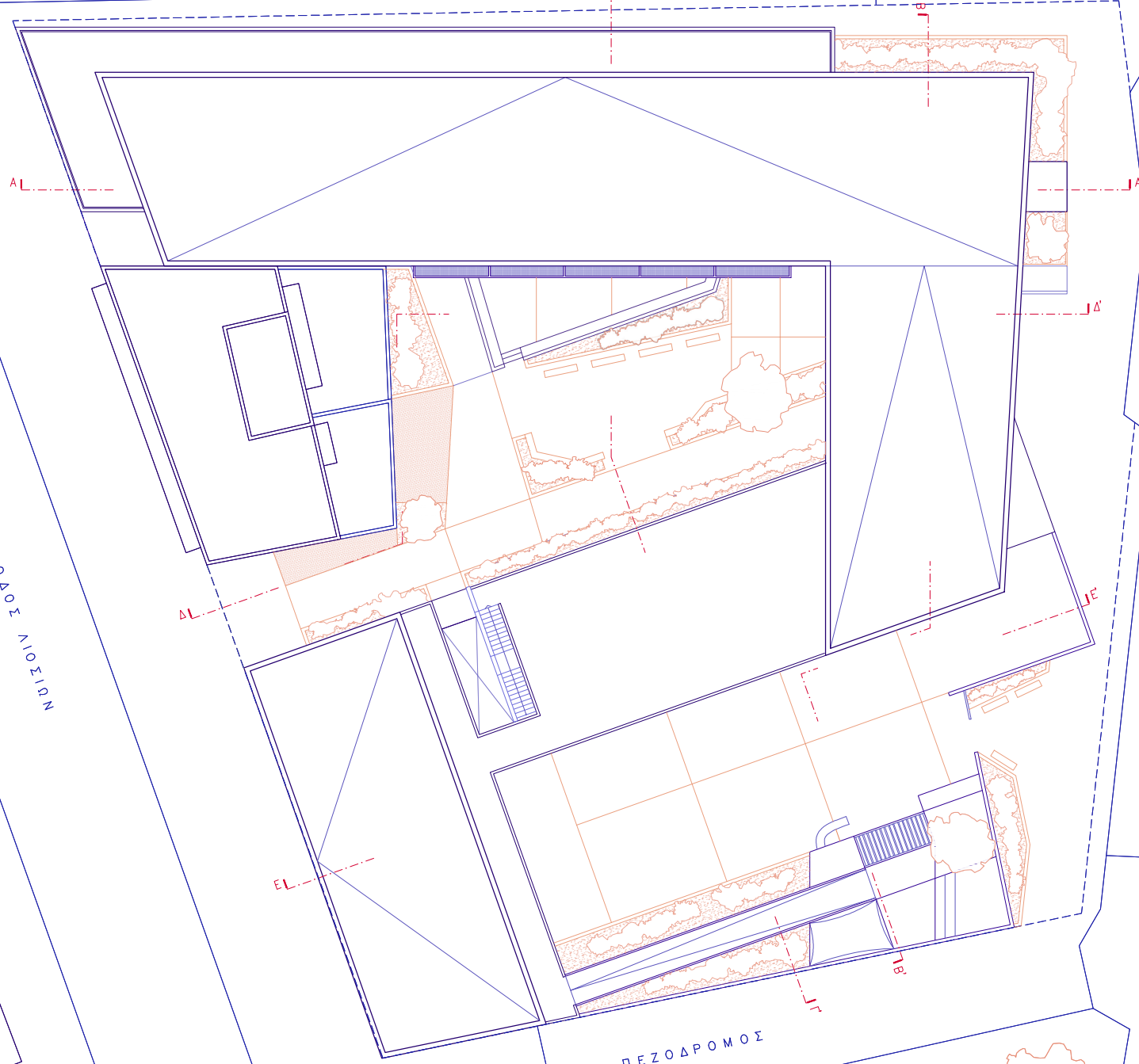
ΟΔΟΣ ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ

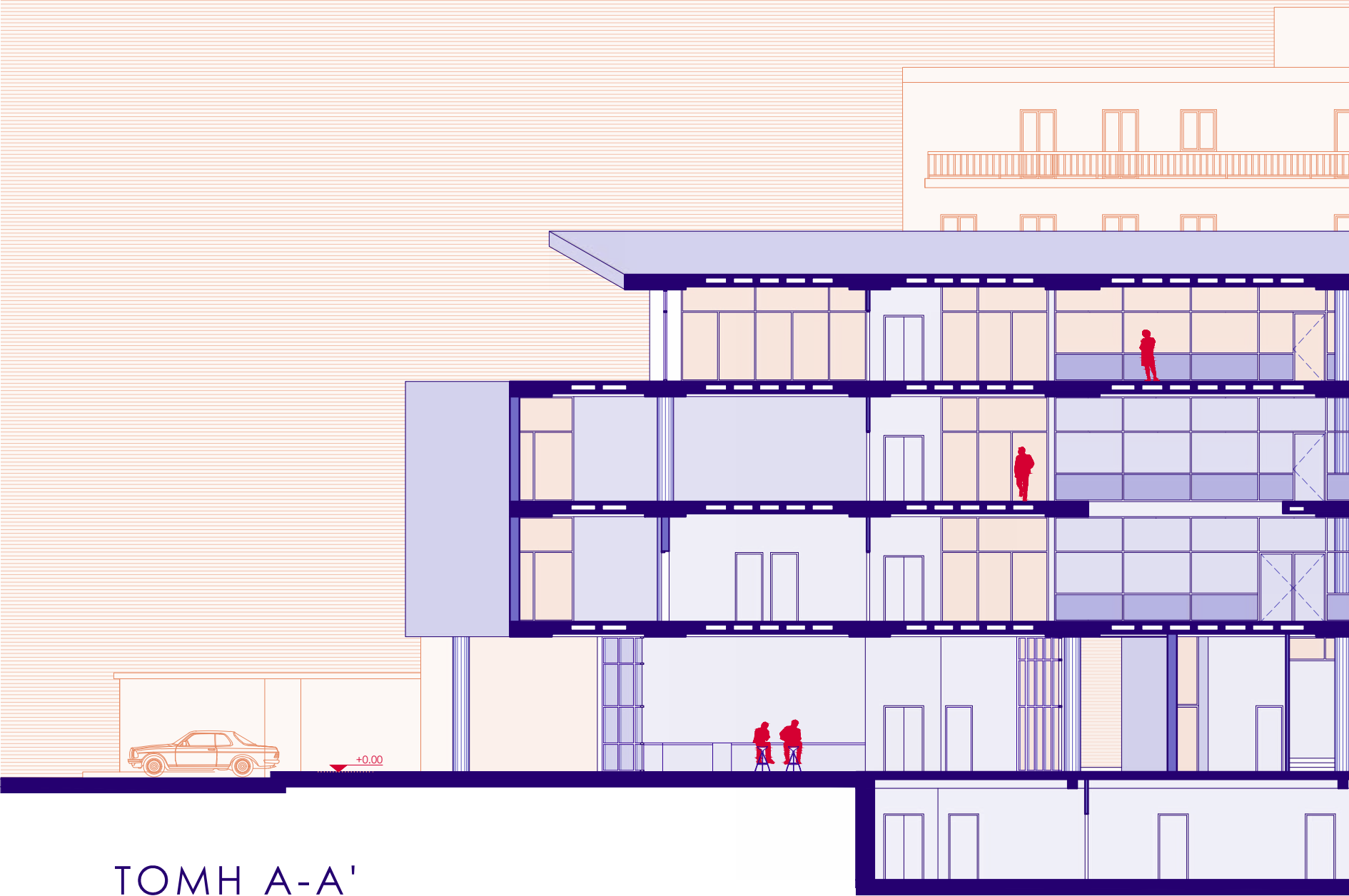
ΟΔΟΣ ΝΙΣΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΔΑΓΚΛΗ

ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ

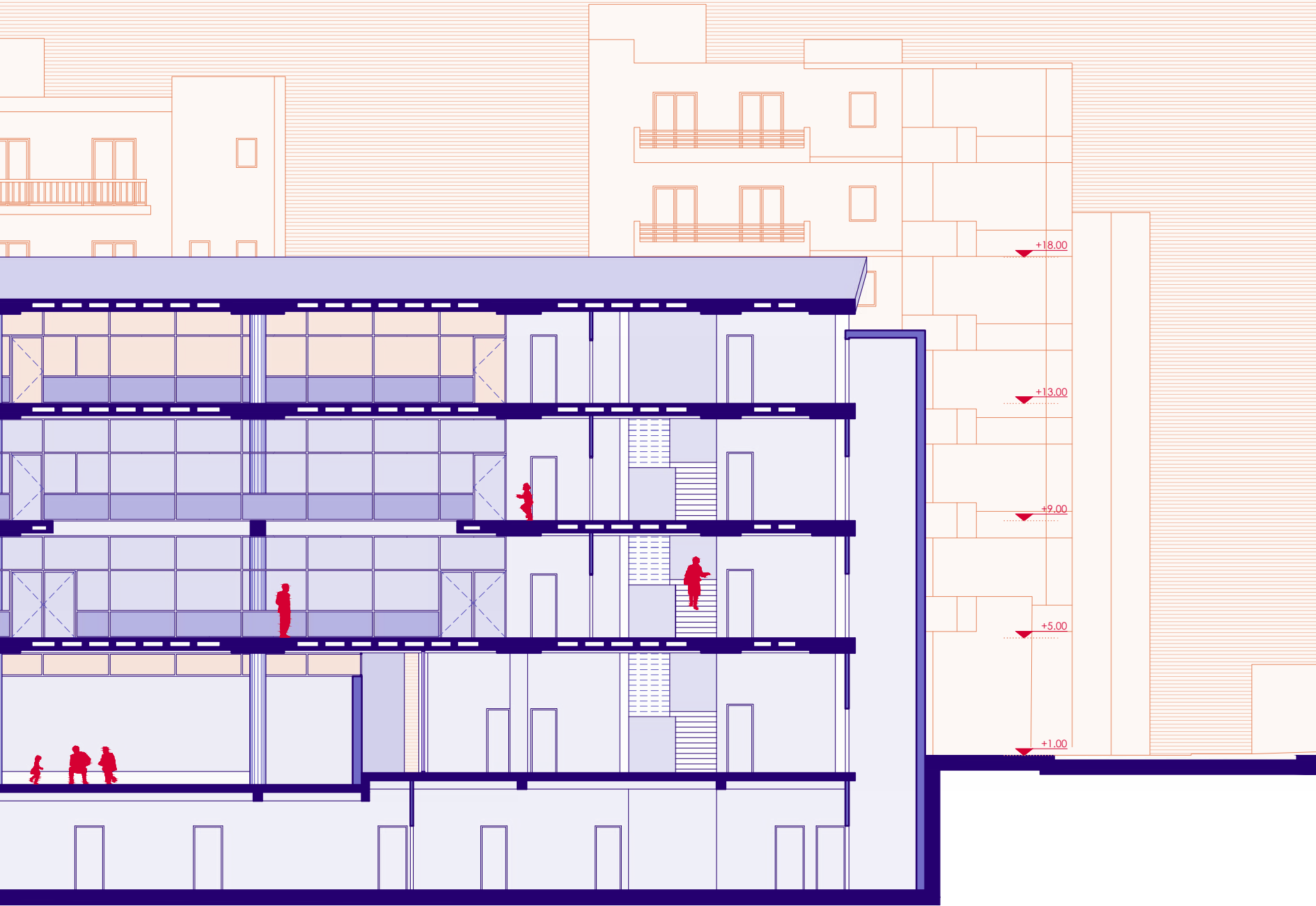
ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΩΝ

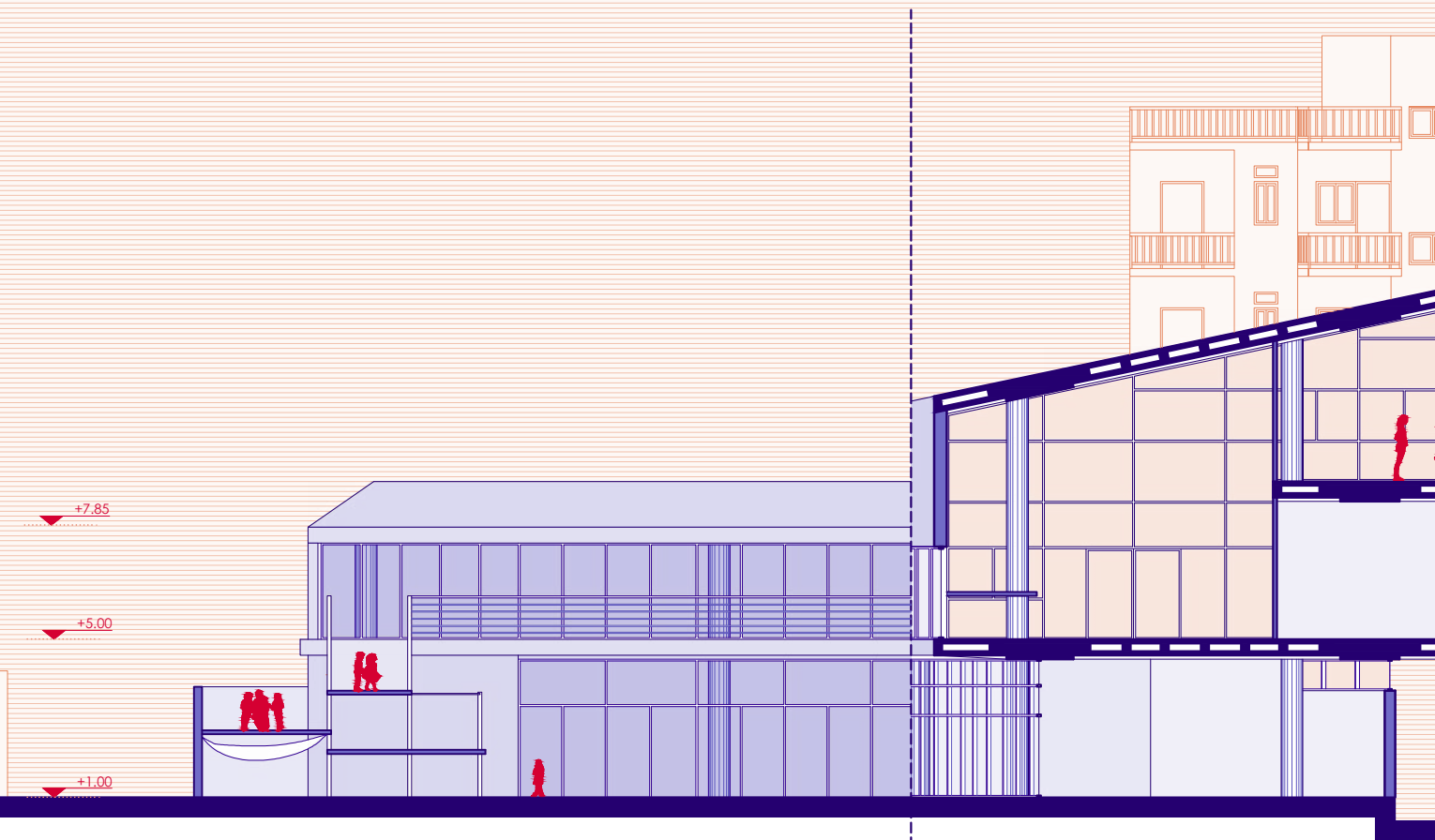

TOMH A-A'

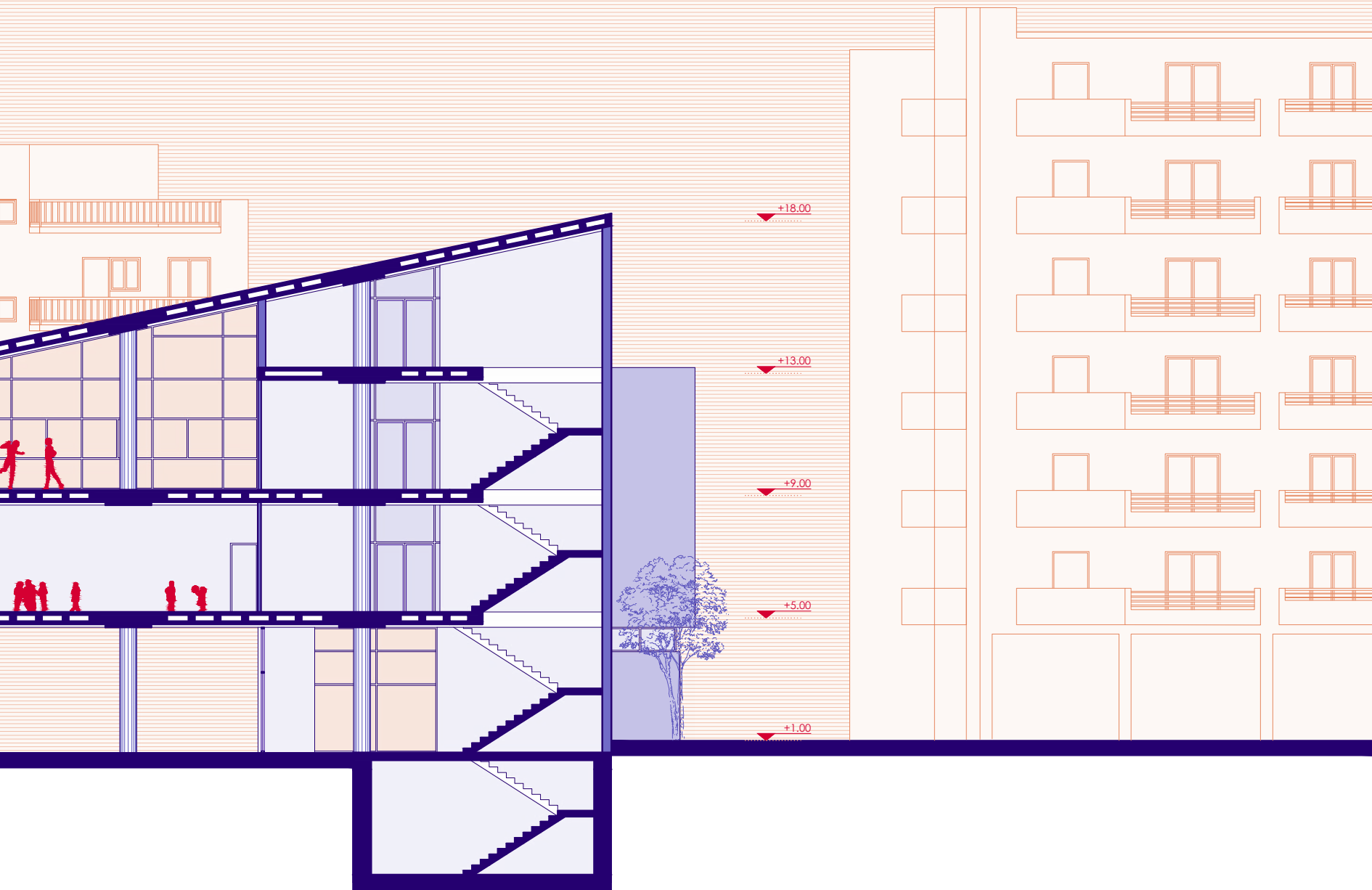

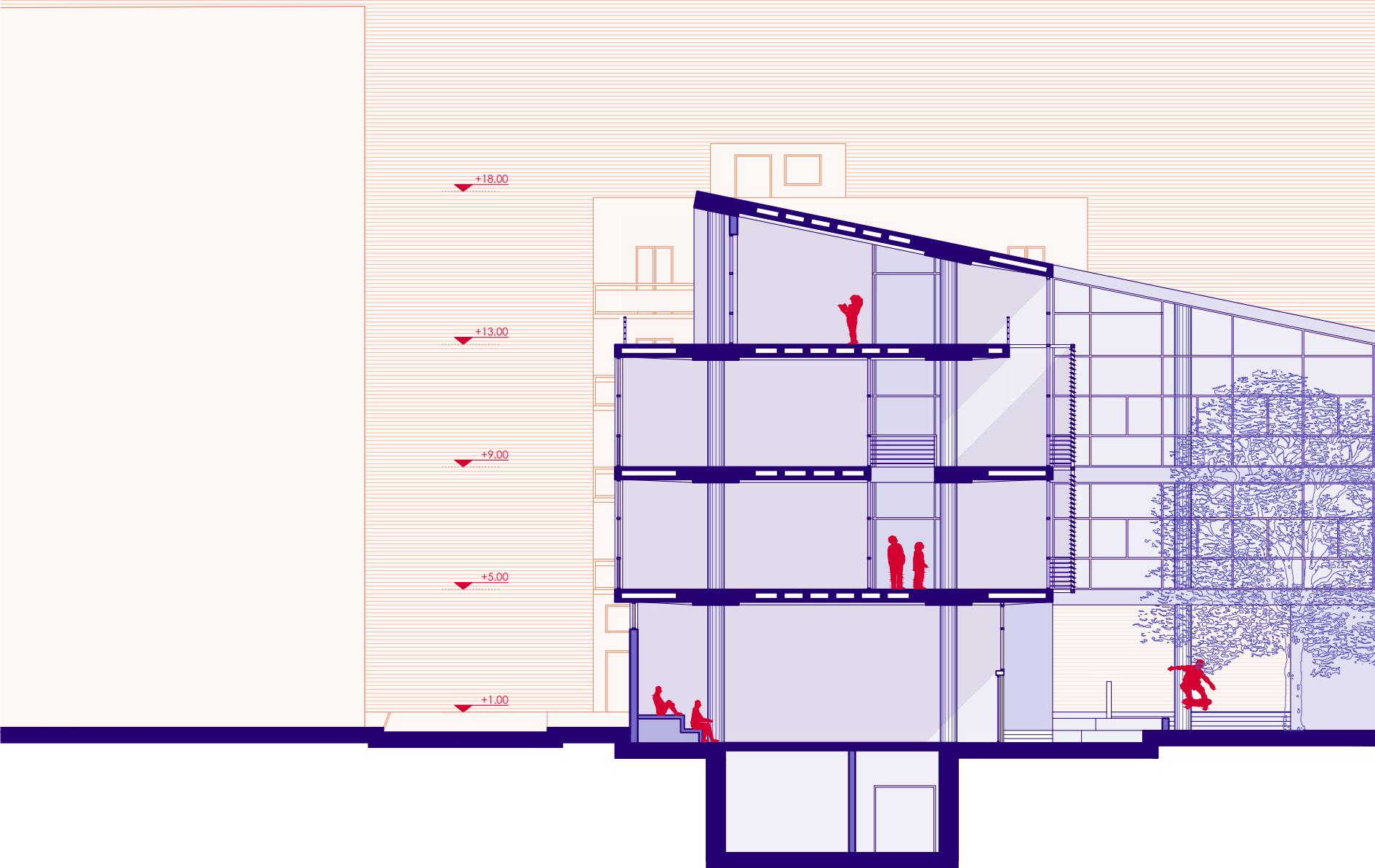

TOMH B-B'

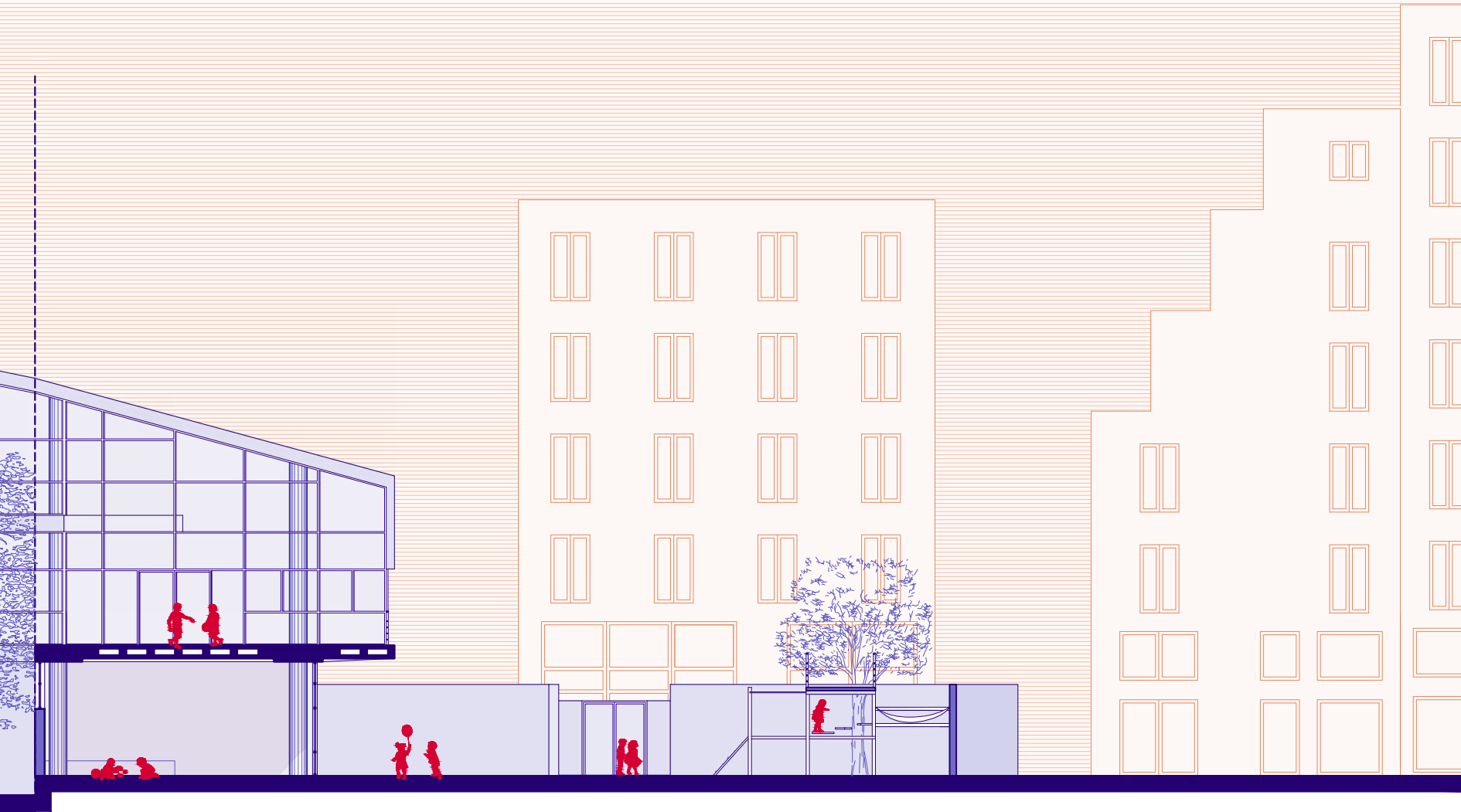

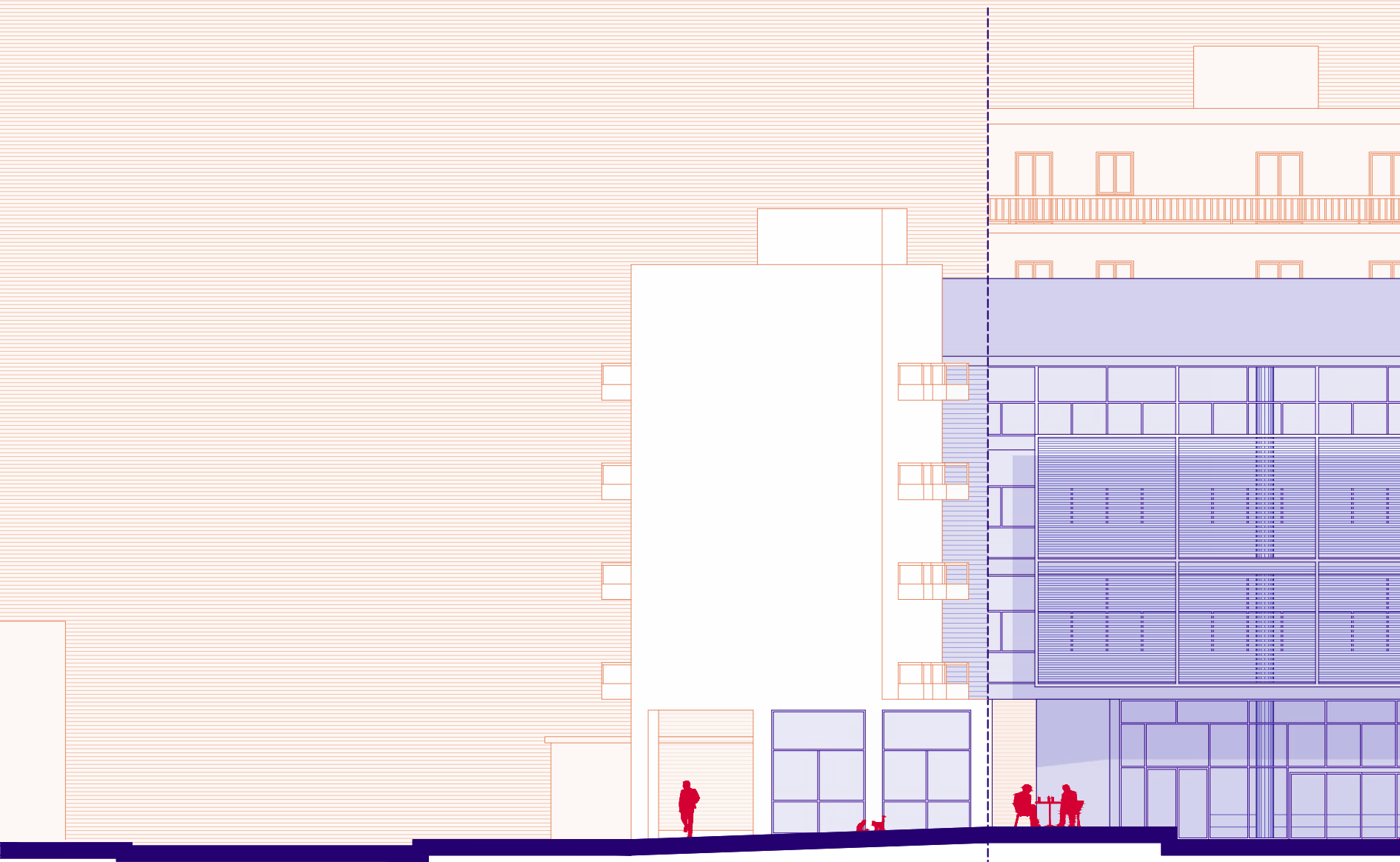

ΤΟΜΗ Γ-Γ'

ΤΟΜΗ Δ-Δ'

TOMH E-E'

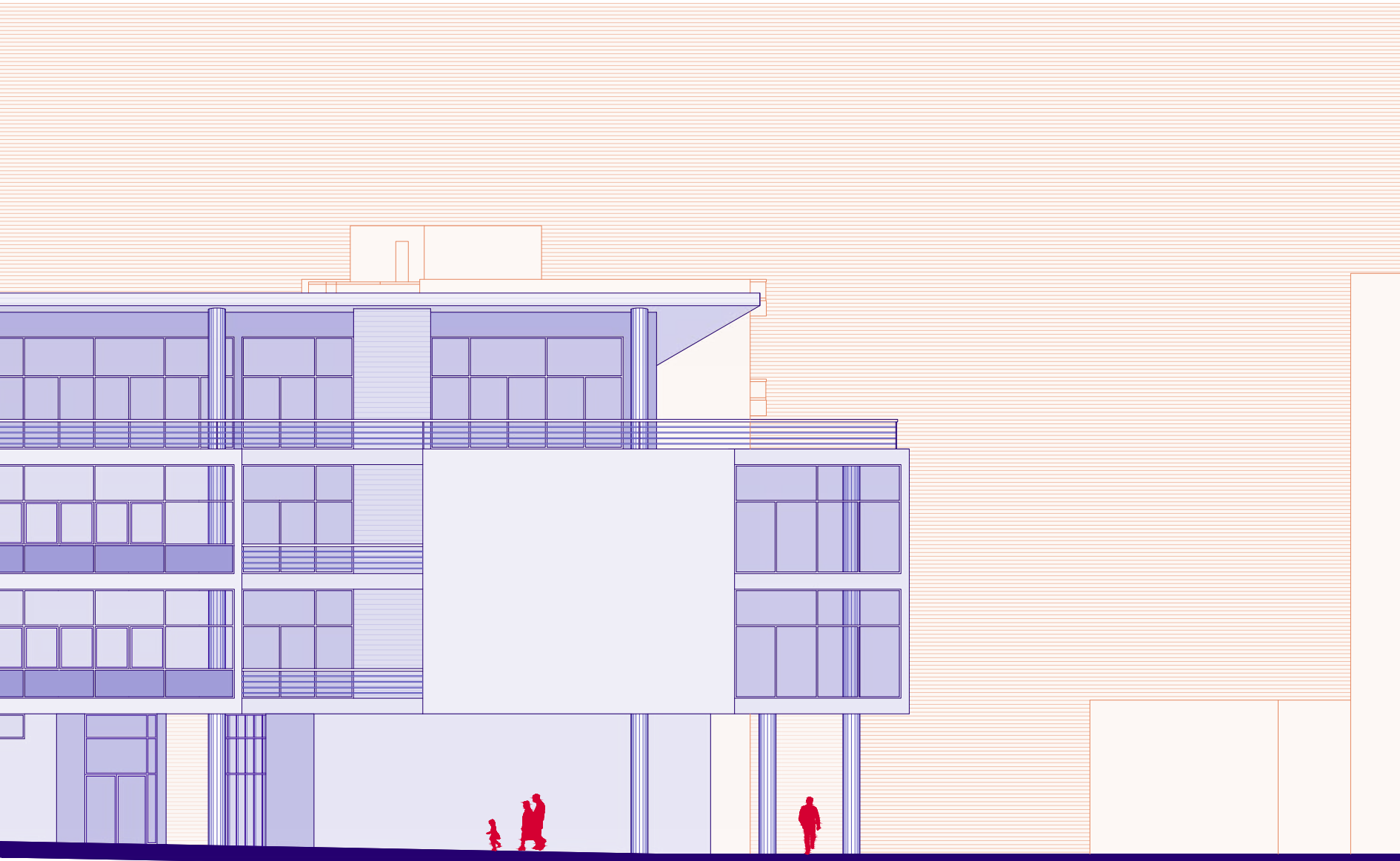

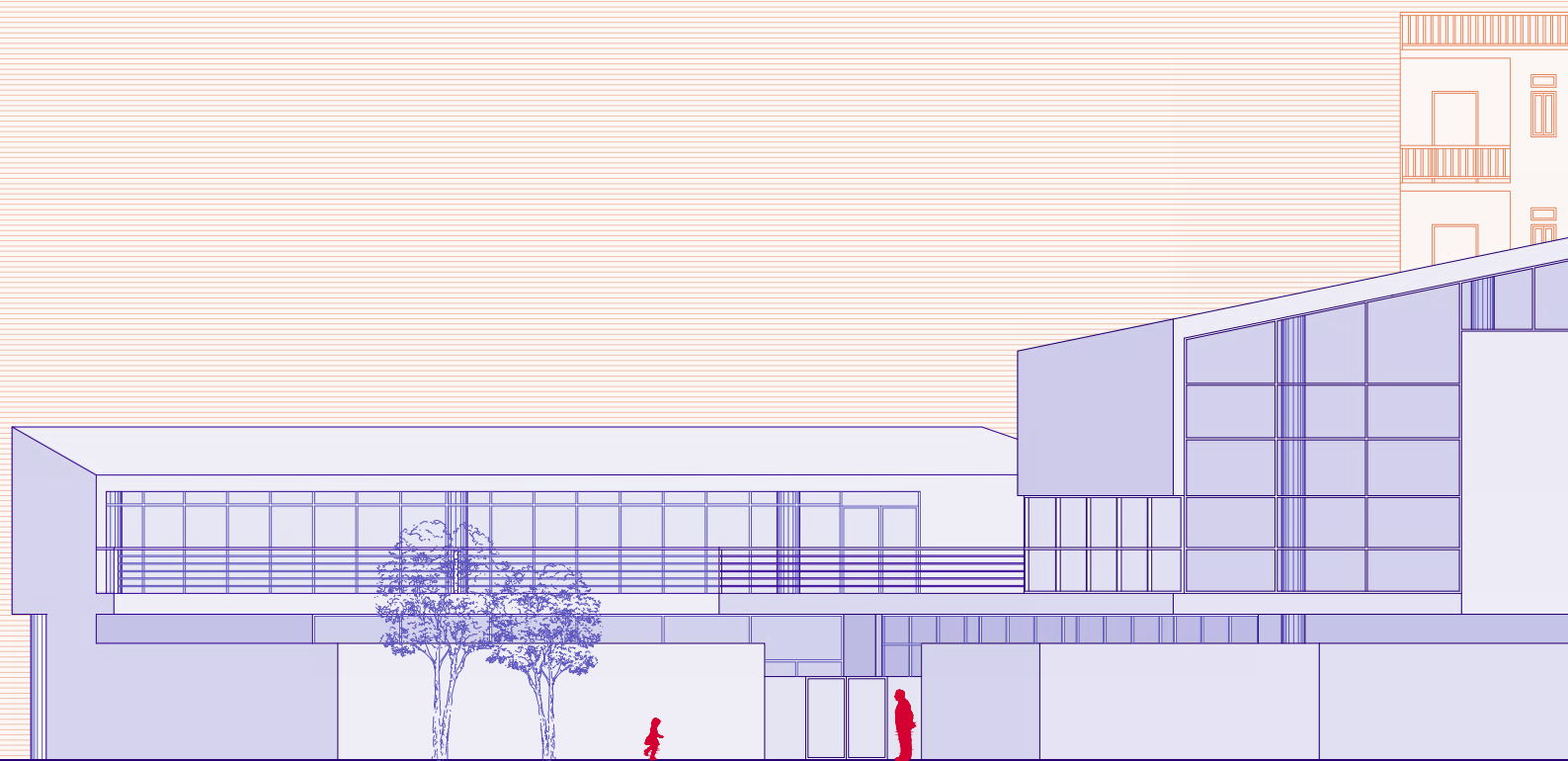

ΟΨΗ ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ

ΟΨΗ ΔΑΓΚΛΗ

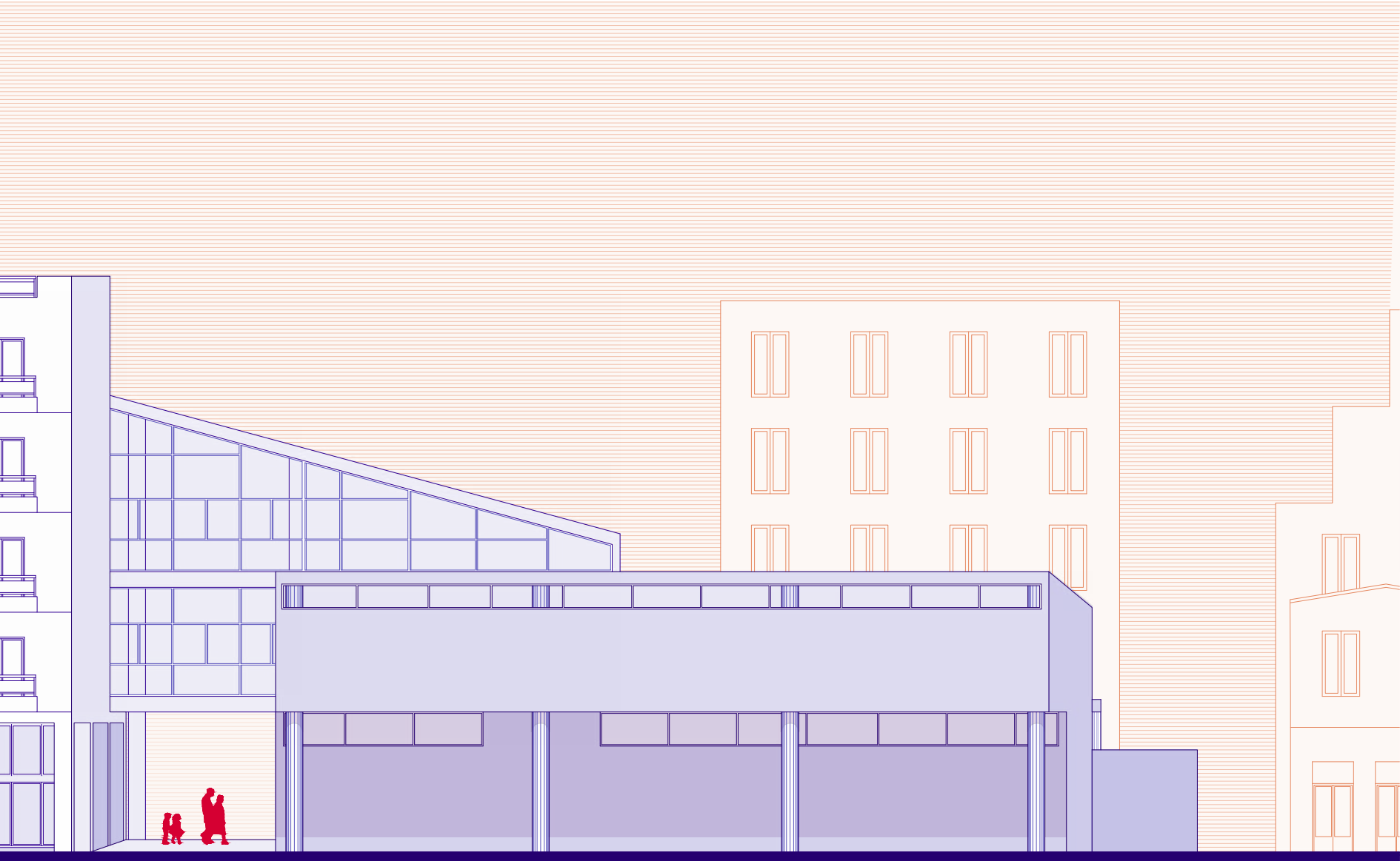

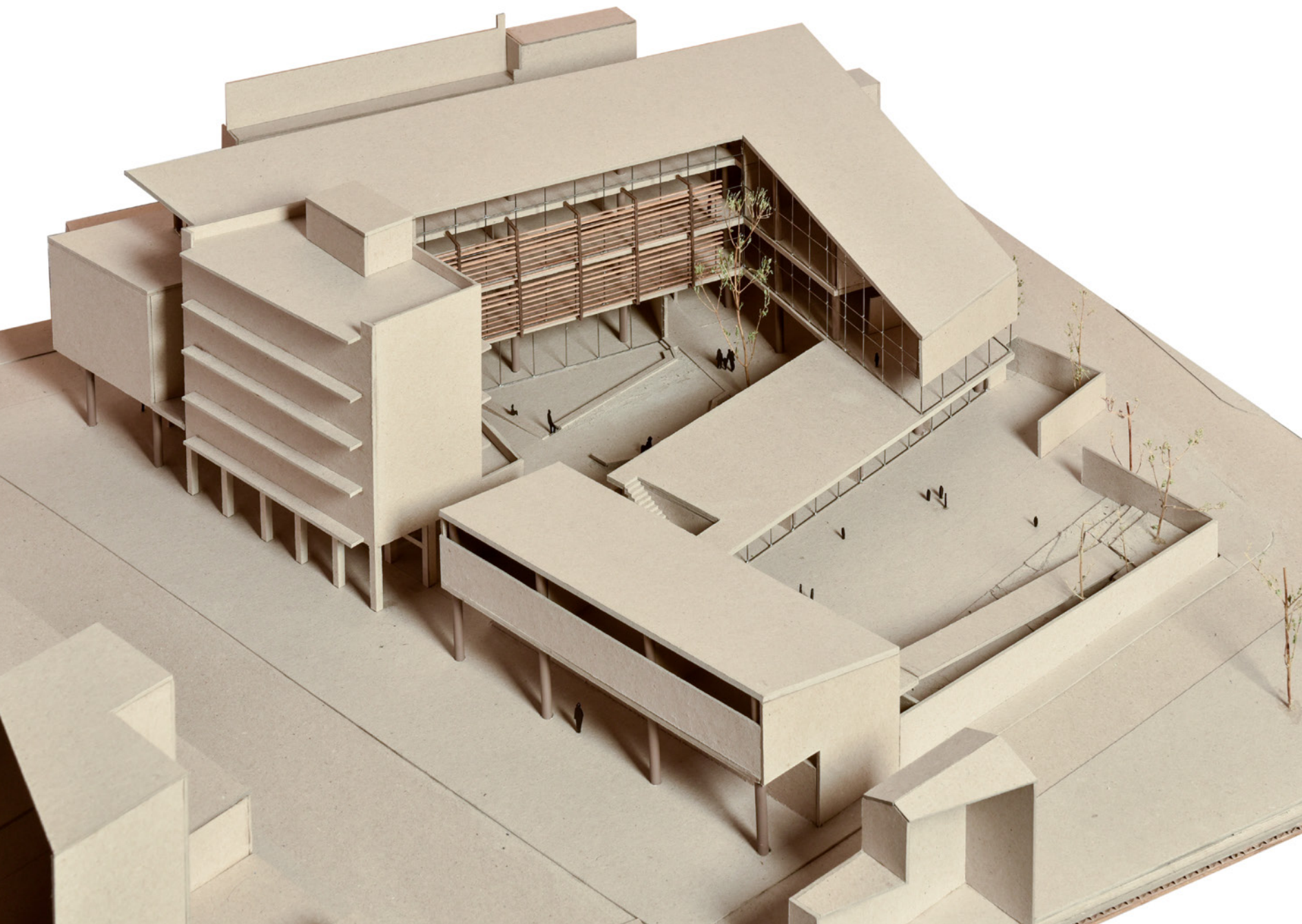

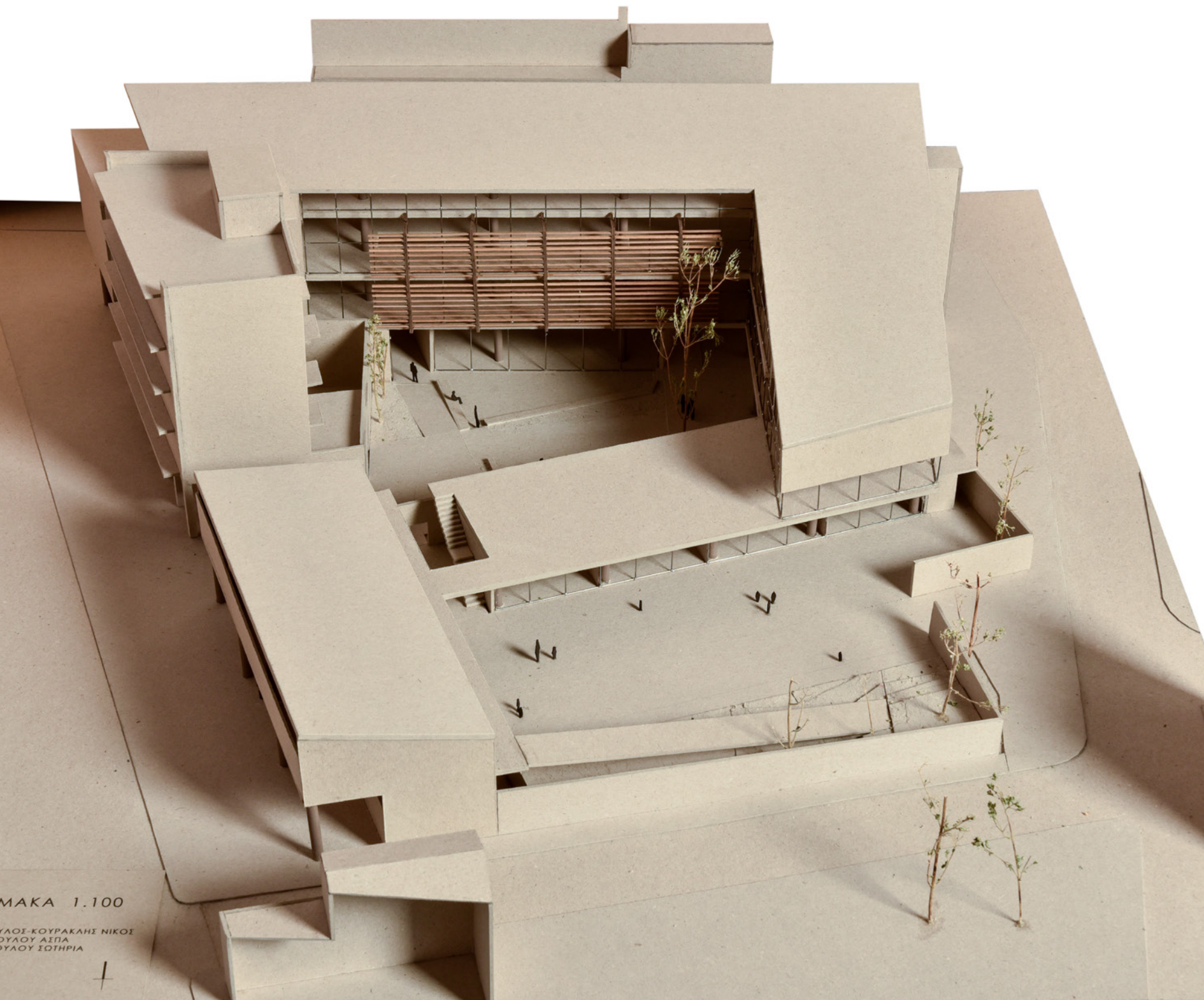

ΟΨΗ ΛΙΟΣΙΩΝ

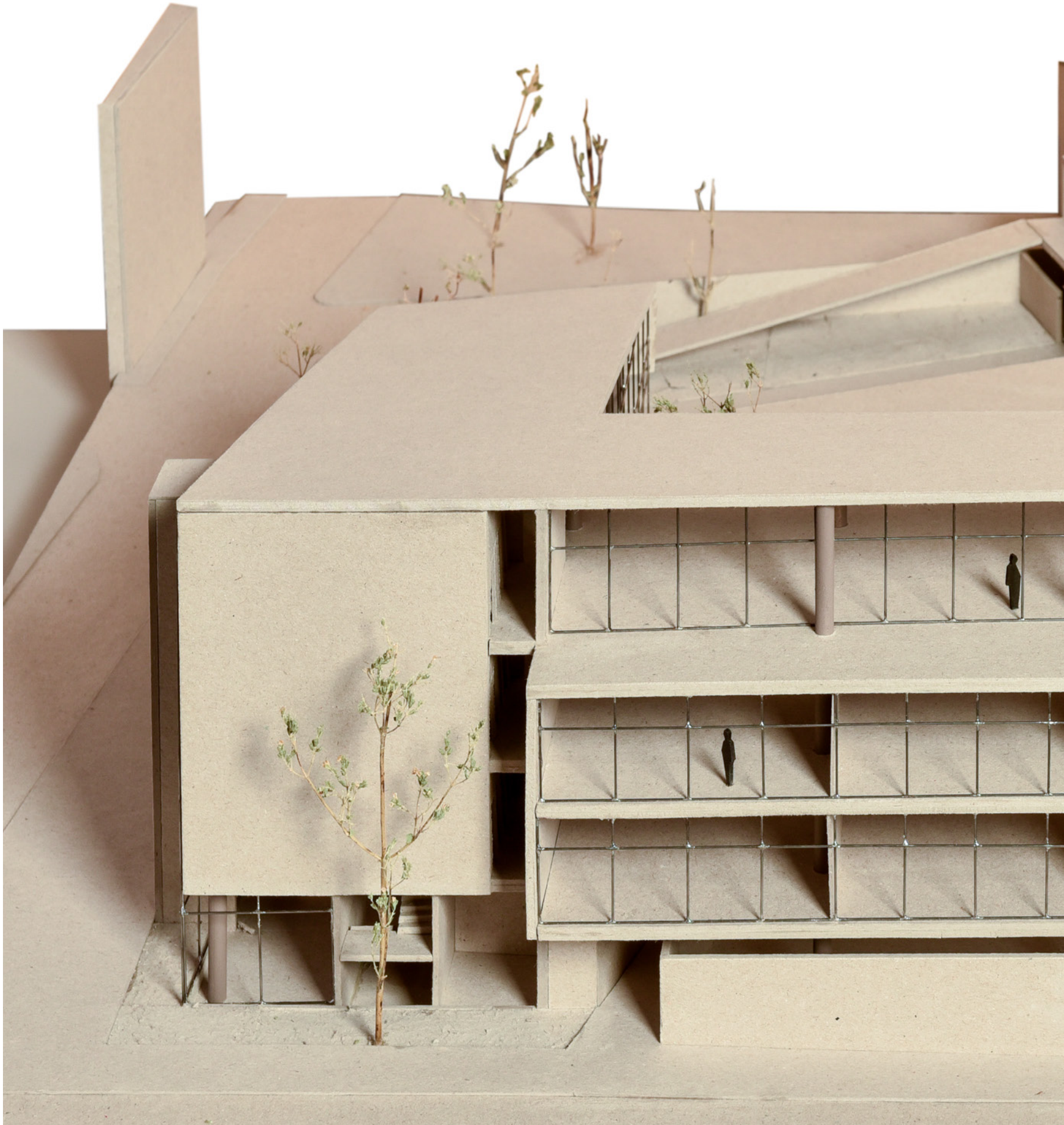

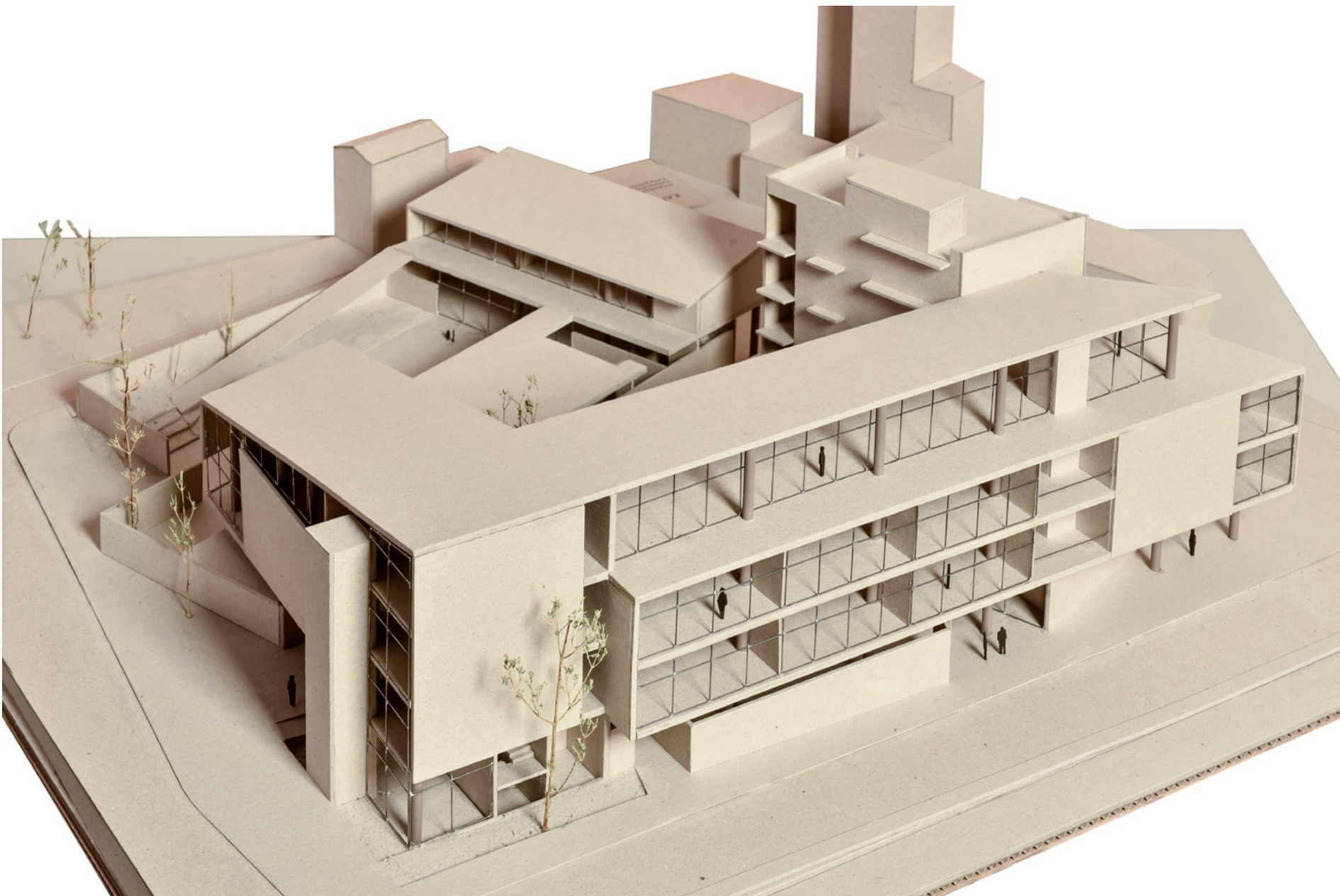
ΜΑΚΑ 1.100

ΟΥΛΟΣ-ΚΟΥΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΟΥΛΟΥ ΑΣΠΑ
ΟΥΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ

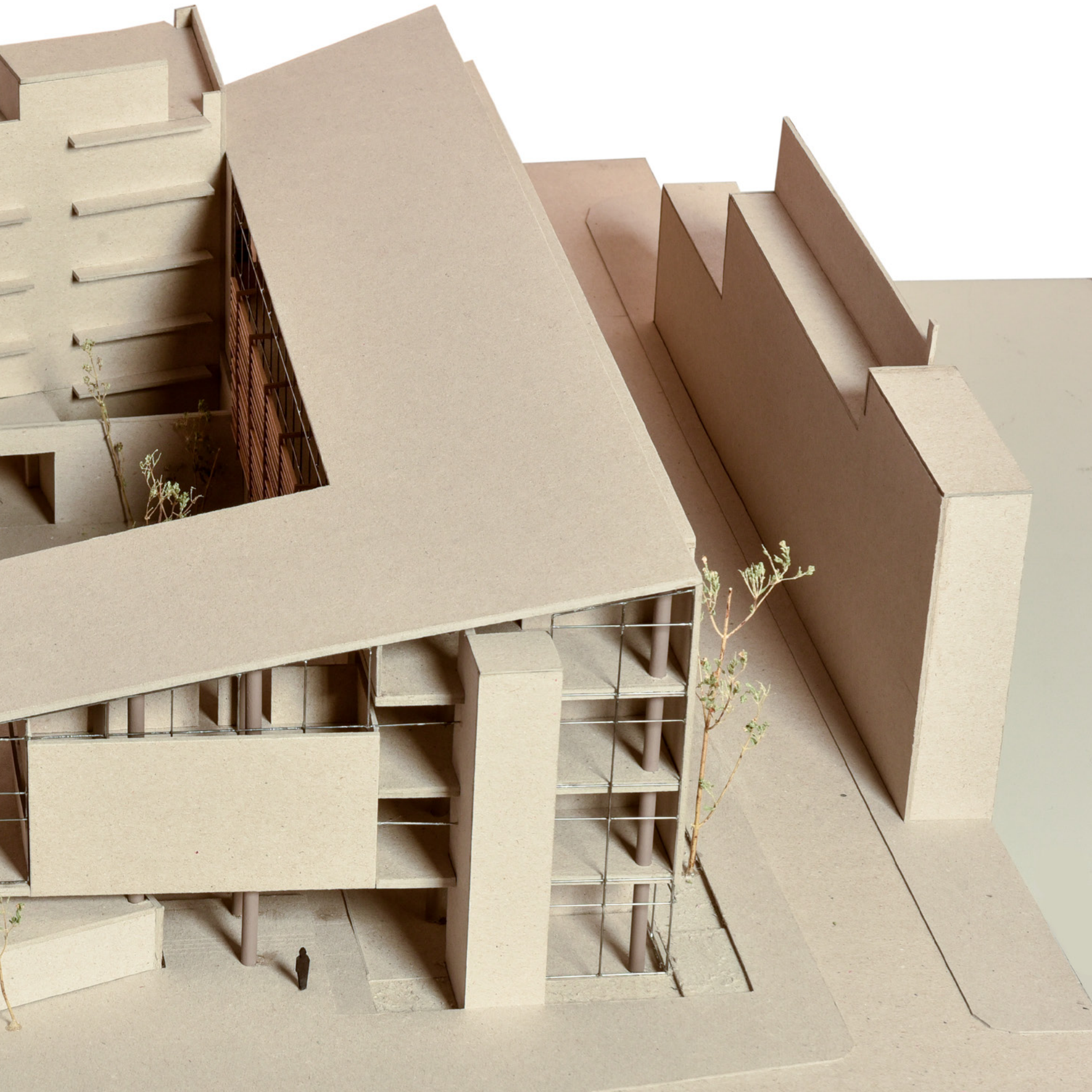

ПРОЕКТНО-КОМПЛЕКТНОЕ
РАБОТНОЕ ПОЛОЖЕНИЕ
АРХИТЕКТУРНОГО
УЧЕБНО-ПРОЕКЦИОННОГО
ЦЕНТРА

KOLIMAKA 1:100

ευχαριστούμε

τους/τις φίλους/φίλες

ΧΑΡΟΥΛΑ
ΕΚΤΟΡΑΣ
ΕΥΔΟΚΙΑ
ΓΙΩΡΓΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ Σ.
ΤΖΕΜΕΣ
ΝΙΚΟΣ Ρ.
ΝΤΟΝΤΟ
ΗΡΙΑΝΑ
ΕΥΔΟΚΙΑ
ΝΤΟΜΙΝΟ
ΝΑΜΙ

τους/τις συνοδοιπόρους

ΕΛΛΗ
ΜΑΡΙΑ Ψ.
ΛΗΔΑ
ΗΛΕΚΤΡΑ
ΤΖΟ ΡΕΚ
ΜΑΡΙΑ
ΣΟΦΙΑ

ευχαριστούμε

την Πέννυ Κουτρολίκου

τον καθηγητή μας, Γιώργο Αγγελή

